Официален вестник на Европейския съюз

L 173

Издание на български език

Законодателство

Година 65

30 юни 2022 г.

Съдържание

I *Законодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

★ **Регламент (ЕС) 2022/1031 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юни 2022 година относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от трети държави до пазарите на обществени поръчки и концесии на Съюза и за определяне на процедурите за подпомагане на преговорите относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки и концесии на трети държави (Акт за международните обществени поръчки – IPI)** ([1]) 1

★ **Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ** ([1]) 17

★ **Регламент (ЕС) 2022/1033 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 във връзка със специална мярка за предоставяне на извънредно временно подпомагане от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) в отговор на последиците от руското нашествие в Украйна** 34

★ **Регламент (ЕС) 2022/1034 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) 2021/953 относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19** ([1]) 37

★ **Регламент (ЕС) 2022/1035 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) 2021/954 относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) за граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територията на държавите членки, по време на пандемията от COVID-19** 46

([1]) Текст от значение за ЕИП.

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшестват от звездичка.

II *Незаконодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

★ **Делегиран регламент (ЕС) 2022/1036 на Комисията от 29 юни 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на удължаването на референтния период** ([1]) 50

★ **Регламент (ЕС) 2022/1037 на Комисията от 29 юни 2022 година за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета и на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията по отношение на употребата на гликолипиди като консервант в напитки** ([1]) 52

★ **Регламент (ЕС) 2022/1038 на Комисията от 29 юни 2022 година за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на употребата на поливинилпиролидон (E1201) в храни за специални медицински цели, под формата на таблетки и филм таблетки** ([1]) 56

★ **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1039 на Комисията от 29 юни 2022 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на суспендирането за 2023 година на определени тарифни преференции, предоставени на някои държави — бенефициери по ОСП** 58

★ **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1040 на Комисията от 29 юни 2022 година за изменение на приложения VI и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на списъците на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на определени птици, отглеждани в плен, зародишни продукти от тях и месни продукти от домашни птици** ([1]) 61

★ **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1041 на Комисията от 29 юни 2022 година за въвеждане на регистрационен режим за вноса на някои видове лека термична хартия с произход от Република Корея след възобновяването на разследването с цел изпълнение на решението на Общия съд от 2 април 2020 г. по дело T-383/17, потвърдено с решението на Съда по дело C-260/20 P, във връзка с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 на Комисията** 64

РЕШЕНИЯ

★ **Решение (ЕС) 2022/1042 на Съвета от 21 юни 2022 година за позицията, която да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменението на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, приложен към Споразумението за ЕИП (Бюджетен ред 07 20 03 01 — социална сигурност)** ([1]) 68

★ **Решение (ЕС) 2022/1043 на Съвета от 28 юни 2022 година за назначаване на един член и двама заместник-членове, предложени от Кралство Испания, в Комитета на регионите** 71

★ **Решение (ОВППС) 2022/1044 на Комитета по политика и сигурност от 28 юни 2022 година за удължаване на мандата на ръководителя на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (EUPOL COPPS/1/2022)** 73

([1]) Текст от значение за ЕИП.

★ **Решение (ОВППС) 2022/1045 на Комитета по политика и сигурност от 28 юни 2022 година за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (EU BAM Rafah/1/2022)** 75

★ **Решение (ЕС) 2022/1046 на представителите на правителствата на държавите членки от 29 юни 2022 година за назначаване на съдии в Общия съд** 77

III *Други актове*

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

★ **Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 269/21/COL от 1 декември 2021 година за въвеждане на преразгледани насоки за регионална държавна помощ за периода 2022—2027 г. [2022/1047]** 79

★ **Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 293/21/COL от 16 декември 2021 година за изменение на процесуалните и материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на преразгледани насоки относно застраховането на краткосрочни експортни кредити [2022/1048]** 121

Поправки

★ **Поправка на Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно безопасността на детските играчки** (ОВ L 170, 30.6.2009 г.) 133

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1031 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 23 юни 2022 година

относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от трети държави до пазарите на обществени поръчки и концесии на Съюза и за определяне на процедурите за подпомагане на преговорите относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки и концесии на трети държави (Акт за международните обществени поръчки – IPI)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) В съответствие с член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът определя и провежда общи политики и действия и подобрява сътрудничеството във всички области на международните отношения, за да насърчава, *inter alia*, интеграцията на всички държави в световната икономика, включително чрез постепенно премахване на пречките пред международната търговия.

(2) Съгласно член 206 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът, като установява митнически съюз, допринася, в съответствие с общия интерес, за хармоничното развитие на световната търговия, за постепенното премахване на ограниченията пред международния обмен и преките чуждестранни инвестиции, както и за намаляването на митническите и други бариери.

(3) В член 26 от ДФЕС се предвижда, че Съюзът приема мерките, предназначени за установяване или осигуряване на функционирането на вътрешния пазар, обхващащ пространство без вътрешни граници, в което свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали е осигурено в съответствие с Договорите. Достъпът на икономически оператори, стоки и услуги от трети държави до пазарите на обществени поръчки или концесии в Съюза попада в обхвата на общата търговска политика.

([1]) ОВ C 264, 20.7.2016 г., стр. 110.

([2]) Позиция на Европейския парламент от 9 юни 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 17 юни 2022 г.

(4) Съгласно член III:8 от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) от 1994 г. и съгласно член XIII от Общото споразумение по търговията с услуги държавните поръчки се изключват от основните многостранни договорености в рамките на Световната търговска организация (СТО).

(5) В рамките на СТО и в двустранните си отношения Съюзът застъпва позицията за широко отваряне на международните пазари на обществени поръчки и концесии на Съюза и търговските му партньори при условията на взаимност и изгода за всички страни.

(6) Многостранното споразумение на СТО за държавните поръчки и търговските споразумения на Съюза, които включват разпоредби относно обществените поръчки, предвиждат за икономическите оператори от Съюза достъп само до пазарите на обществени поръчки или концесии на трети държави, които са страни по тези споразумения.

(7) Ако трета държава е страна по Споразумението за държавните поръчки на СТО или е сключила търговско споразумение със Съюза, което съдържа разпоредби за обществените поръчки, Комисията следва да спазва предвидените в посочените споразумения механизми за консултиране или процедури за уреждане на спорове, когато ограничителните практики са свързани с обществени поръчки, обхванати от задълженията за осигуряване на достъп до пазара, поети от тази трета държава по отношение на Съюза.

(8) Редица трети държави не искат да отворят пазарите си на обществени поръчки или концесии за международна конкуренция или да подобрят достъпа до тези пазари. В резултат на това икономическите оператори от Съюза са изправени пред ограничителни практики при възлагането на обществени поръчки в много трети държави, което води до загубата на значителни възможности за търговия.

(9) В Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) се определят правилата и процедурите, гарантиращи упражняването на правата на Съюза съгласно сключени от Съюза международни търговски споразумения. Не съществуват такива правила и процедури относно третирането на икономическите оператори, стоките и услугите, които не са обхванати от такива международни споразумения.

(10) Международните задължения за осигуряване на достъп до пазара, които Съюзът е поел по отношение на трети държави в областта на обществените поръчки и концесиите, изискват, *inter alia*, равностойно третиране на икономическите оператори от тези държави. Следователно мерките, приети съгласно настоящия регламент, могат да се прилагат само за икономически оператори, стоки или услуги от трети държави, които не са страни по многостранното споразумение на СТО за държавните поръчки или по двустранни или многостранни търговски споразумения, сключени със Съюза, включващи ангажименти за достъп до пазарите на обществени поръчки или концесии, или за икономически оператори, стоки или услуги от държави, които са страни по такива споразумения, но само по отношение на процедурите за възлагане на обществени поръчки за стоки, услуги или за концесии, които не са обхванати от тези споразумения. В съответствие с директиви 2014/23/ЕС ([4]), 2014/24/ЕС ([5]) и 2014/25/ЕС ([6]) на Европейския парламент и на Съвета и както е пояснено в съобщението на Комисията от 24 юли 2019 г. относно Ръководство за участието на оференти и стоки от трети държави на пазара на ЕС за обществени поръчки, икономическите оператори от трети държави, които нямат споразумение, предвиждащо отварянето на пазара на обществени поръчки на Съюза, или чиито стоки, услуги и строителство не са обхванати от такова споразумение, нямат гарантиран достъп до процедурите за възлагане на обществени поръчки в Съюза и могат да бъдат изключени.

(11) Ефективното прилагане на всяка мярка, приета съгласно настоящия регламент с цел подобряване на достъпа на икономическите оператори от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии на определени трети държави, изисква ясен набор от правила за произход за икономическите оператори, стоките и услугите.

([3]) Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно упражняването на правата на Съюза за прилагане и осигуряване на съблюдаването на международните търговски правила и за изменение на Регламент (ЕО) № 3286/94 на Съвета за установяване на процедури на Общността в областта на общата търговска политика с оглед гарантиране упражняването от Общността на правата, които са ѝ предоставени съгласно правилата за международна търговия, по-специално тези, които са установени под егидата на Световната търговска организация (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 50).

([4]) Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

([5]) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

([6]) Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

(12) Произходът на дадена стока следва да се определя съгласно член 60 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([7]).

(13) Произходът на дадена услуга следва да се определя въз основа на произхода на физическото или юридическото лице, което я предоставя. Следва да се счита, че произходът на юридическото лице е държавата, съгласно законите на която е учредено или организирано по друг начин юридическото лице и на чиято територия юридическото лице извършва значима стопанска дейност. Юридическите лица, учредени или организирани по друг начин съгласно законодателството на държава членка следва да се считат за лица с произход от Съюза само ако имат действителна пряка връзка с икономиката на държава членка. За да се избегне евентуално заобикаляне на мярка по Акта за международните обществени поръчки (IPI), може също така да се наложи произходът на юридическите лица, които са контролирани или притежавани от чуждестранни лица и не извършват значима стопанска дейност на територията на трета държава или на територията на държава членка, съгласно чието законодателство са учредени или организирани по друг начин, да се определи, като се вземат предвид други елементи, като например произхода на собствениците или други лица, упражняващи доминиращо влияние върху това юридическо лице.

(14) Когато преценява дали са налице специфични мерки или практики в трета държава, които биха могли да доведат до влошаване на достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от Съюза до пазара на обществени поръчки или концесии в тази трета държава, Комисията следва да проучва до каква степен законодателството, правилата или другите мерки в областта на пазарите на обществени поръчки или концесии в съответната трета държава осигуряват прозрачност съгласно международните норми и не водят до сериозни и повтарящи се ограничения срещу икономически оператори, стоки или услуги от Съюза. Освен това Комисията следва да проучва до каква степен отделните публични възлагащи органи или отделните възложители от трета държава приемат или прилагат ограничителни практики спрямо икономически оператори, стоки или услуги от Съюза.

(15) Комисията следва да може да започне по всяко време прозрачно проучване на предполагаемите ограничителни мерки или практики, приети или прилагани от трета държава.

(16) Предвид общата политическа цел на Съюза за подкрепа на икономическия растеж на най-слабо развитите държави и тяхното интегриране в световните вериги за създаване на стойност, Комисията не следва да започва проучване по отношение на държавите, които се ползват от режима „Всичко освен оръжие“, изброени в приложение IV към Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([8]).

(17) При провеждане на проучването Комисията следва да прикани съответната трета държава да започне консултации, за да се премахнат или коригират евентуални ограничителни мерки или практики и по този начин да се подобрят възможностите за участие в процедурите за възлагане на обществени поръчки за икономическите оператори, стоките и услугите от Съюза по отношение на пазарите на обществени поръчки или концесии в тази трета държава.

(18) От изключително значение е проучването да се извършва по прозрачен начин. Поради това докладът относно основните констатации от проучването следва да бъде публично достъпен.

(19) Когато проучването потвърди наличието на ограничителни мерки или практики и консултациите със съответната трета държава не доведат до задоволителни корективни действия, които коригират сериозното и повтарящо се влошаване на достъпа на икономическите оператори, стоките и услугите от Съюза в разумен срок, или когато съответната трета държава отказва да започне консултации, Комисията следва да приеме съгласно настоящия регламент, ако счита, че това е в интерес на Съюза, мярка по IPI под формата на корекция на присъдените точки или изключване на оферти.

(20) Преценката за това дали приемането на мярка по IPI е в интерес на Съюза следва да се основава на отчитане на всички разностранни интереси в тяхната цялост, включително интересите на икономическите оператори от Съюза. Комисията следва да оцени последиците от приемането на такава мярка спрямо нейното въздействие върху по-широките интереси на Съюза. Важно е да се обърне специално внимание на общата цел за постигане на взаимност чрез отваряне на пазарите на трети държави и подобряване на възможностите за достъп до пазара за икономическите оператори от Съюза. Също така следва да се отчете и целта за ограничаване на ненужната административна тежест за възлагащите органи и възложителите, както и за икономическите оператори.

([7]) Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

([8]) Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета (ОВ L 303, 31.10.2012 г., стр. 1).

(21) Корекция на присъдените точки следва да се прилага само за целите на оценката на офертите, внесени от икономически оператори с произход от съответната трета държава. Такава мярка не следва да засяга цената, която трябва да се плати по силата на договора, който ще бъде сключен със спечелилия оферент. Когато възлагащите органи или възложителите решат да основават своята оценка на офертите на цената или разходите като единствен критерий за възлагане на поръчката, нивото на корекция на присъдените точки следва да бъде определено значително по-високо, за да се гарантира съпоставима ефективност на мярката по IPI.

(22) Мерките по IPI следва да се прилагат за процедури за възлагане на обществени поръчки, попадащи в обхвата на настоящия регламент, включително рамкови споразумения и динамични системи за покупки. Когато конкретна поръчка се възлага в рамките на динамична система за покупки, за която се прилага мярка по IPI, мерките по IPI следва да се прилагат и за тази конкретна поръчка. Мерките по IPI обаче не следва да се прилагат за поръчки под определен праг, за да се ограничи цялостната административна тежест за възлагащите органи и за възложителите. За да се избегне евентуално двойно прилагане на мерки по IPI, тези мерки не следва да се прилагат за поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение, ако мерки по IPI вече са били приложени на етапа на сключване на това рамково споразумение.

(23) За да се избегне евентуално заобикаляне на мярка по IPI, на спечелилите оференти следва да бъдат наложени подходящи задължения. Тези задължения следва да се прилагат само за процедурите за възлагане на обществени поръчки, които подлежат на мярка по IPI, както и по отношение на поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение, когато стойността на тези поръчки са равни на или надвишават определен праг и когато съответното рамково споразумение подлежи на мярка по IPI.

(24) Когато трета държава започва преговори по същество на напреднал етап със Съюза относно достъпа до пазарите на обществени поръчки, с цел да се премахне или коригира влошаването на достъпа на икономическите оператори, стоките или услугите от Съюза до нейните пазари на обществени поръчки или концесии, по време на преговорите Комисията следва да може да спре прилагането на мерките по IPI, които се отнасят до съответната трета държава.

(25) Важно е мерките по IPI да се прилагат еднакво в Съюза от възлагащите органи и възложителите. За да се вземат предвид различията в административния капацитет на възлагащите органи и възложителите, държавите членки следва да могат да поискат освобождаване от прилагането на мерките по IPI за ограничен списък от местни възлагащи органи при строго определени изисквания. При проверката на списъците на местните възлагащи органи, предложени от държавите членки, е важно Комисията да вземе предвид особеното положение на тези възлагащи органи по отношение, *inter alia*, на нивата на населеност и географското положение. Това освобождаване може да се отнася и за процедури за възлагане на обществени поръчки, които тези възлагащи органи следва да могат да провеждат съгласно рамкови споразумения или динамични системи за покупки.

(26) Задължително е възлагащите органи и възложителите да имат достъп до широка гама от отговарящи на изискванията им висококачествени продукти на конкурентни цени. В тази връзка те следва да имат правото да не прилагат мерките по IPI за ограничаване на достъпа на необхванати от международни задължения стоки и услуги, когато няма стоки или услуги от Съюза или обхванати от международни задължения стоки или услуги, които отговарят на изискванията на възлагащия орган или възложителя, или за опазване на основни обществени политически интереси, например отнасящи се до наложителни причини, свързани с общественото здраве или опазването на околната среда. Когато възлагащите органи или възложителите прилагат тези изключения, Комисията следва своевременно да получи изчерпателна информация за това, за да се даде възможност за подходящ мониторинг на прилагането на настоящия регламент.

(27) В случай на неправилно прилагане на мерките по IPI от страна на възлагащите органи или възложителите, което засяга отрицателно възможностите на икономическите оператори, които имат право да участват в процедурата за възлагане на обществени поръчки, следва да са приложими директиви на Съвета 89/665/ЕИО ([9]) и 92/13/ЕИО ([10]). Засегнатите икономически оператори следва да могат да инициират производство по обжалване в съответствие с националното право за прилагане на тези директиви, ако например тези икономически оператори считат, че конкурентен

([9]) Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 33).

([10]) Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14).

икономически оператор е трябвало да бъде изключен или дадена оферта е трябвало да бъде класирана по-ниско поради прилагането на мярка по IPI. Комисията следва да може да прилага също така корективния механизъм в съответствие с член 3 от Директива 89/665/ЕИО или член 8 от Директива 92/13/ЕИО.

(28) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([11]).

(29) Процедурата по разглеждане следва да се използва за приемането на актове за изпълнение относно приемането, отмяната, спирането, възобновяването или удължаването на мярка по IPI, а Комисията следва да се подпомага от комитета за пречките пред търговията, създаден с Регламент (ЕС) 2015/1843 на Европейския парламент и на Съвета ([12]). Като се има предвид, че мерките по IPI биха могли да имат различно въздействие върху пазарите на обществени поръчки или концесии в Съюза, процедурата на комитет, приложима към проектите на актове за изпълнение, предвиждащи изключването на оферти, следва да бъде адаптирана и в такива случаи следва да се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

(30) При необходимост и относно въпроси, засягащи прилагането на правната рамка на Съюза в областта на обществените поръчки, Комисията следва да може да се обърне за съвет към Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета ([13]).

(31) Информацията, получена съгласно настоящия регламент, следва да се използва само за целта, за която е поискана, при надлежно спазване на приложимите изисквания на Съюза и националните изисквания за защита на данните и за поверителност. Следва да се прилагат съответно Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([14]), както и член 28 от Директива 2014/23/ЕС, член 21 от Директива 2014/24/ЕС и член 39 от Директива 2014/25/ЕС.

(32) В съответствие с Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([15]) и с оглед, *inter alia*, на намаляване на административните тежести, по-специално за държавите членки, Комисията следва редовно да прави преглед на обхвата, функционирането и ефикасността на настоящия регламент. В рамките на този преглед ще се разгледат, *inter alia*, възможността за използване на всички налични средства за улесняване на обмена на информация, включително механизмите за електронни обществени поръчки, като например стандартните формуляри за публикуване на обяви в областта на обществените поръчки в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 на Комисията ([16]), както и тежестта, поемана от възлагащите органи и възложителите при прилагането на настоящия регламент. Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета относно своята оценка и ако е целесъобразно, следва да представи подходящи законодателни предложения.

(33) Правилата и принципите за обществените поръчки, приложими за обществените поръчки, възлагани от самите институции на Съюза, са установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([17]) и следователно попадат извън обхвата на настоящия регламент. Съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 тези правила се основават на правилата, определени в директиви 2014/23/ЕС и 2014/24/ЕС. Поради това е

([11]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([12]) Регламент (ЕС) 2015/1843 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. за установяване на процедури на Съюза в областта на общата търговска политика с оглед гарантиране упражняването от Съюза на правата, които са му предоставени съгласно правилата за международна търговия, по-специално тези, които са установени под егидата на Световната търговска организация (ОВ L 272, 16.10.2015 г., стр. 1).

([13]) Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15).

([14]) Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

([15]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

([16]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 на Комисията от 23 септември 2019 г. за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1986 („електронни формуляри“) (ОВ L 272, 25.10.2019 г., стр. 7).

([17]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

целесъобразно да се прецени дали в контекста на преразглеждане на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 правилата и принципите, установени в настоящия регламент, следва да станат приложими и за обществените поръчки, възлагани от институциите на Съюза.

(34) За да се улесни прилагането на настоящия регламент от възлагащите органи, възложителите и икономическите оператори, Комисията следва да издаде насоки. Тези насоки следва да предоставят информация, по-специално относно понятията за произход на физическите и юридическите лица, произход на стоките и услугите, за допълнителни задължения и относно прилагането на тези разпоредби в рамките на настоящия регламент. С оглед на общата политическа цел на Съюза за подкрепа на малките и средните предприятия (МСП) тези насоки следва също така да вземат предвид специфичните потребности на МСП от информация, когато прилагат настоящия регламент, за да се предотврати прекомерната тежест за тях.

(35) В съответствие с принципа на пропорционалност, за постигане на основната цел за подобряване на достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии на трети държави чрез определяне на мерки по отношение на необхванатите от международни задължения поръчки, е необходимо и подходящо да се установят правила относно процедурите за извършване на проучвания от Комисията във връзка с предполагаеми мерки или практики на трети държави срещу икономически оператори, стоки и услуги от Съюза и за започване на консултации със съответните трети държави. Настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на поставените цели, съгласно разпоредбите на член 5, параграф 4 от ДЕС,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се определят мерки по отношение на необхванатите от международни задължения поръчки, имащи за цел да подобрят достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки и концесии на трети държави. С него се въвеждат процедури, чрез които Комисията да може да предприема проучвания във връзка с предполагаеми мерки или практики на трети държави срещу икономически оператори, стоки и услуги от Съюза, както и да започва консултации със съответните трети държави.

В настоящия регламент се предвижда възможност Комисията да налага мерки по Акта за международните обществени поръчки (IPI) във връзка с подобни мерки или практики на трети държави, за да ограничи достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от трети държави до процедурите за възлагане на обществени поръчки в Съюза.

2. Настоящият регламент се прилага за процедурите за възлагане на обществени поръчки, обхванати от следните актове:

а) Директива 2014/23/ЕС;

б) Директива 2014/24/ЕС;

в) Директива 2014/25/ЕС.

3. Настоящият регламент не засяга международните задължения на Съюза или мерките, които държавите членки или техните възлагащи органи или възложители могат да предприемат в съответствие с актовете, посочени в параграф 2.

4. Настоящият регламент се прилага за процедурите за възлагане на обществени поръчки, започнали след влизането му в сила. Мярка по IPI се прилага само за процедури за възлагане на обществени поръчки, обхванати от мярката по IPI и започнали в периода между влизането в сила на тази мярка по IPI и нейното изтичане, отмяна или спиране. Възлагащите органи и възложителите включват позоваване на прилагането на настоящия регламент и на всяка приложима мярка по IPI в документацията за обществените поръчки за процедурите, попадащи в обхвата на мярка по IPI.

5. Екологичните, социалните и трудовите изисквания се прилагат за икономическите оператори в съответствие с директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС или друго право на Съюза.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „икономически оператор“ означава икономически оператор съгласно определенията в директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС;

б) „стоки“ означава стоките, посочени в предмета на процедура за възлагане на обществена поръчка и в спецификациите на съответната поръчка, но не включва суровините, материалите или съставките, съдържащи се в доставяните стоки;

в) „прогнозна стойност“ означава прогнозната стойност на дадена поръчка, изчислена в съответствие с директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС;

г) „корекция на присъдените точки“ означава относителното намаляване с определен процент на присъдените точки на дадена оферта в резултат на оценката ѝ от възлагащ орган или възложител въз основа на критериите за възлагане на поръчката, определени в съответната документация за обществената поръчка. В случаите, когато цената или разходите са единственият критерий за възлагане на поръчката, корекцията на присъдените точки означава относителното увеличение с определен процент, за целите на оценката на офертите, на цената, предложена от оферента;

д) „доказателство“ означава всяка информация, удостоверение, подкрепящ документ или декларация, които имат за цел да докажат спазването на задълженията, посочени в член 8, като например:

i) документи, доказващи, че стоките са с произход от Съюза или от трета държава;

ii) описание на производствените процеси, включително мостри, описания или снимки, за стоките, които ще бъдат доставени;

iii) извлечение от съответните регистри или финансови отчети за произхода на услугите, включително идентификационен номер за целите на данък добавена стойност (ДДС);

е) „възлагащ орган“ означава възлагащ орган съгласно определенията в директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС;

ж) „възложител“ означава „възложител“ съгласно определенията в директиви 2014/23/ЕС и 2014/25/ЕС;

з) „заинтересована страна“ означава всяко лице или субект, чийто интерес може да бъде засегнат от мярка или практика на трета държава, като например предприятия, сдружения на предприятия или основните междуотраслови организации, представляващи социалните партньори на равнището на Съюза;

и) „ мярка или практика на трета държава“ означава всяка законодателна, регулаторна или административна мярка, процедура или практика, или комбинация от тях, приета или приложена от страна на публичен орган или отделен възлагащ орган или възложител в трета държава на каквото и да е равнище, която води до сериозно и повтарящо се влошаване на достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии на тази трета държава;

й) „мярка по IPI“ означава мярка, приета от Комисията в съответствие с настоящия регламент, с която се ограничава достъпът на икономически оператори, стоки или услуги с произход от трети държави до пазарите на обществени поръчки или концесии на Съюза в областта на необхванатите от международни задължения поръчки;

к) „необхванати от международни задължения поръчки“ означава процедури за възлагане на обществени поръчки за стоки, услуги или за концесии, по отношение на които Съюзът не е поел задължения за достъп до пазара в рамките на международно споразумение в областта на обществените поръчки или концесиите;

л) „поръчки“ означава договори за обществени поръчки съгласно определението в Директива 2014/24/ЕС, концесии съгласно определението в Директива 2014/23/ЕС и обществени поръчки за доставка, строителство и услуги съгласно определението в Директива 2014/25/ЕС;

м) „оферент“ означава оферент съгласно определенията в директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС;

н) „държава“ означава държава или отделна митническа територия, без този термин да е свързан със суверенитета ѝ;

о) „възлагане на договор за подизпълнение“ означава уреждане на изпълнението на част от поръчка от трета страна и не включва обикновеното доставяне на стоки или части, които са необходими за предоставянето на услуга.

2. За целите на настоящия регламент, с изключение на член 6, параграфи 3 и 7 от него, изпълнението на строителство или строеж по смисъла на директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС се счита за предоставяне на услуга.

Член 3

Определяне на произход

1. Счита се, че произходът на икономическия оператор е:

а) при физическите лица – от държавата, чийто гражданин е лицето или от държавата, в която това лице има право на постоянно пребиваване;

б) при юридическите лица — някой от по-долу изброените случаи:

i) държавата, съгласно чиито закони юридическото лице е учредено или е организирано по друг начин и на чиято територия юридическото лице извършва значима стопанска дейност;

ii) ако юридическото лице не извършва значима стопанска дейност на територията на държавата, в която е учредено или е организирано по друг начин, произходът на юридическото лице е този на лицето или лицата, които могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние върху юридическото лице по силата на собствеността си върху това юридическо лице, финансовото си участие в него или правилата, които уреждат това юридическо лице.

За целите на буква б), точка ii), първа алинея се приема, че това лице или лица имат доминиращо влияние върху юридическото лице във всеки от следните случаи, в които те пряко или косвено:

а) притежават мажоритарния дял от записания капитал на юридическото лице;

б) контролират мнозинството от гласовете по акциите, издадени от юридическото лице; или

в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на юридическото лице.

2. Когато даден икономически оператор е група физически или юридически лица, публични субекти или комбинация от тях и поне едно от тези лица или образувания е с произход от трета държава, чиито икономически оператори, стоки или услуги подлежат на мярка по IPI, тази мярка по IPI се прилага също за офертите, подадени от тази група.

При все това, когато участието на тези лица или образувания в дадена група възлиза на по-малко от 15 % от стойността на оферта, представена от тази група, мярката по IPI не се прилага по отношение на тази оферта, освен ако тези лица или субекти са необходими за изпълнението на по-голямата част от поне един от критериите за подбор в процедура за възлагане на обществена поръчка.

3. Възлагащите органи или възложителите могат по всяко време на процедурата за възлагане на обществена поръчка да поискат от икономическия оператор да представи, доуточни, поясни или допълни информацията или документацията, свързана с проверката на произхода на икономическия оператор, в рамките на подходящ срок, при условие че тези искания са направени в съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност. Когато икономическият оператор не предостави такава информация или документация без разумно обяснение и по този начин възпрепятства проверката на произхода на икономическия оператор от възлагащите органи или възложителите или прави такава проверка практически невъзможна или много трудна, този икономически оператор се изключва от участие в съответната процедура за възлагане на обществена поръчка.

4. Произходът на стоката се определя в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) № 952/2013, а произходът на услугата се определя въз основа на произхода на икономическия оператор, който я предоставя.

Член 4

Изключения за стоки и услуги от най-слабо развитите държави

Комисията не започва проучване по отношение на най-слабо развитите държави, изброени в приложение IV към Регламент (ЕС) № 978/2012, освен ако са налице доказателства за заобикаляне на мярка по IPI, която може да бъде приписана на включената в списъка трета държава или на нейните икономически оператори.

ГЛАВА II

Проучвания, консултации, мерки и задължения

Член 5

Проучвания и консултации

1. По собствена инициатива или при обоснована жалба на заинтересована страна на Съюза или държава членка, Комисията може да започне проучване на предполагаема мярка или практика на трета държава, като публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*. Такова известие за започване на проучване включва предварителната оценка на Комисията на мярката или практиката на третата държава и приканва заинтересованите страни и държавите членки да предоставят съответната информация на Комисията в рамките на определен срок.

Комисията предоставя на своя уебсайт онлайн инструмент. Държавите членки и заинтересованите страни от Съюза използват този инструмент, за да подадат обоснована жалба.

2. След публикуването на известието, посочено в параграф 1, Комисията приканва съответната трета държава да изрази становището си, да предостави съответната информация и да започне консултации с Комисията, за да премахне или коригира предполагаемата мярка или практика на третата държава. Комисията информира редовно държавите членки относно напредъка на проучването и консултациите в рамките на комитета за пречките пред търговията, създаден по силата на член 7 от Регламент (ЕС) 2015/1843.

3. Проучването и консултациите се извършват в срок от девет месеца от датата на тяхното започване. В обосновани случаи Комисията може да удължи този срок с пет месеца, като публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз* и информира третата държава, заинтересованите страни и държавите членки за това удължаване.

4. След приключване на проучването и консултациите Комисията предоставя на обществеността доклад, в който се посочват основните констатации от проучването и предлаганият начин на действие. Комисията представя този доклад на Европейския парламент и на Съвета.

5. Ако след своето проучване Комисията установи, че предполагаемата мярка или практика на третата държава не се прилага или че тя не води до сериозно и повтарящо се влошаване на достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии в третата държава, Комисията приключва проучването и публикува известие за прекратяване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

6. Комисията може да спре временно проучването и консултациите по всяко време, когато засегнатата трета държава:

а) приеме задоволителни коригиращи действия, които отстраняват или коригират сериозното и повтарящо се влошаване на достъпа на икономическите оператори, стоките или услугите от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии в третата държава, и по този начин подобри този достъп; или

б) поеме ангажименти към Съюза за прекратяване или постепенно премахване на мярката или практиката, включително като разшири обхвата на съществуващо споразумение, така че да включва договорите за обществена поръчка, в разумен срок и не по-късно от шест месеца след поемането на такива ангажименти.

7. Комисията възобновява проучването и консултациите по всяко време, ако стигне до заключението, че причините за временното спиране вече не са валидни.

8. Комисията публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз* в случай на временно спиране или възобновяване на проучването и консултациите.

Член 6

Мерки по IPI

1. Когато след проучване и консултации съгласно член 5 Комисията установи, че е налице мярка или практика на трета държава, тя приема мярка по IPI посредством акт за изпълнение, ако счете, че това е в интерес на Съюза. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

2. Преценката дали е в интерес на Съюза да приеме мярка по IPI се основава на отчитане на различните интереси в тяхната цялост, включително на интересите на икономическите оператори от Съюза. Няма да се приемат мерки по IPI, когато въз основа на цялата налична информация Комисията стигне до заключението, че приемането на такива мерки не е в интерес на Съюза.

3. Мярката по IPI се определя с оглед на наличната информация въз основа на следните критерии:

а) пропорционалността на мярката по IPI спрямо мярката или практиката на третата държава;

б) наличието на алтернативни източници на доставка на съответните стоки и услуги, за да се избегне или сведе до минимум значително отрицателно въздействие върху възлагащите органи и възложителите.

4. Мярката по IPI се прилага само за процедури за възлагане на обществени поръчки с приблизителна стойност над праг, определен от Комисията с оглед на резултатите от проучването и консултации, и като се вземат под внимание критериите, определени в параграф 3. Тази прогнозна стойност следва да бъде равна на или по-голяма от 15 000 000 EUR без ДДС за строителство и концесии и да е равна на или по-голяма от 5 000 000 EUR без ДДС за стоки и услуги.

5. Мярката по IPI се прилага за конкретни поръчки, възложени в рамките на динамична система за покупки, когато мярката по IPI се прилага и по отношение на тези динамични системи за покупки, с изключение на конкретни поръчки, чиято прогнозна стойност е под съответните стойности, посочени в член 8 от Директива 2014/23/ЕС, член 4 от Директива 2014/24/ЕС или член 15 от Директива 2014/25/ЕС. Мярката по IPI не се прилага по отношение на процедури за възлагане на обществена поръчка за поръчки въз основа на рамково споразумение или за поръчки за отделни обособени позиции, които се възлагат в съответствие с член 5, параграф 10 от Директива 2014/24/ЕС или член 16, параграф 10 от Директива 2014/25/ЕС.

6. В мярката по IPI, посочена в параграф 1, Комисията може да реши, в рамките на обхвата, определен в параграф 8, да ограничи достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от трета държава до процедурите за възлагане на обществени поръчки, като изисква от възлагащите органи или възложителите:

а) да налагат корекция на присъдените точки за оферти, подадени от икономически оператори с произход от тази трета държава; или

б) да изключват оферти, подадени от икономически оператори с произход от тази трета държава;

7. Корекцията на присъдените точки, посочена в параграф 6, буква а), се прилага само за целите на оценката и класирането на офертите. Тя не засяга цената, която трябва да се плати по силата на договора, който ще бъде сключен със спечелилия оферент.

8. В мярката по IPI, посочена в параграф 1, Комисията уточнява обхвата на прилагане на мярката по IPI, включително:

а) секторите или категориите стоки, услуги и концесии въз основа на Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки, във вида, в който е установен в Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета ([18]), както и всички приложими изключения в него;

([18]) Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

б) специфичните категории възлагащи органи или възложители;

в) специфичните категории икономически оператори;

г) специфичните прагове, равни или над тези, посочени в параграф 4;

д) когато е подходящо, процентните стойности на корекцията на присъдените точки, посочена в параграф 6, буква а).

Процентната стойност на корекцията, посочена в първа алинея, буква д), се определя до 50 % от резултата от оценката на офертата в зависимост от третата държава и сектора на предвидените стоки, услуги, строителство или концесии. За целите на процедурите за възлагане на обществени поръчки, когато цената или разходите са единственият критерий за възлагане на поръчката, корекцията на присъдените точки е два пъти по-висока от процентната стойност, посочена в първото изречение от настоящата алинея. С мярката по IPI се посочват отделно съответните процентни стойности.

9. При определянето на мярката по IPI въз основа на вариантите по параграф 6, буква а) или буква б) Комисията избира вида мярка, която би била пропорционална и най-ефективно би отстранила степента на влошаване на достъпа за икономическите оператори, стоки или услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии на трети държави.

10. Когато Комисията счита, че третата държава предприема задоволителни коригиращи действия за отстраняването или коригирането на влошаването на достъпа на икономически оператори, стоки или услуги от Съюза до пазарите за обществени поръчки или концесии на тази трета държава, като по този начин подобрява този достъп, или ако третата държава поеме ангажименти да прекрати въпросната мярка или практика, Комисията може да оттегли мярката по IPI или да преустанови прилагането ѝ.

Когато Комисията прецени, че предприетите коригиращи действия или ангажименти са отменени, спрени или неправилно изпълнени, тя оповестява публично констатациите си и възобновява мярката по IPI по всяко време.

Комисията може да оттегли, временно да спре или да възобнови мярка по IPI чрез акт за изпълнение и в такива случаи трябва да публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

11. Срокът на действие на мярка по IPI изтича пет години след влизането ѝ в сила. Мярката по IPI може да бъде удължена за срок от пет години. Комисията започва преразглеждане на въпросната мярка по IPI не по-късно от девет месеца преди датата на изтичане на срока на действие на въпросната мярка по IPI като публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*. Този преглед приключва в срок от шест месеца, считано от публикацията на съответното известие. След такъв преглед Комисията може да удължи срока на действие на мярката по IPI, да я коригира по подходящ начин или да я замени с различна мярка по IPI посредством акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

Член 7

Списък на възлагащите органи, освободени от прилагането на настоящия регламент

1. При обосновано искане от държава членка Комисията може да приеме, с оглед на справедливото разпределение между държавите членки на процедурите за възлагане на поръчка, които подлежат на мерки по IPI, списък на местните възлагащи органи в тази държава членка, в рамките на административни единици с население под 50 000 души, които са освободени от прилагането на настоящия регламент.

2. В искането си държавата членка предоставя подробна информация с обосновка на искането за освобождаване и относно стойността на поръчките над праговете, определени в член 6, параграф 4 от настоящия регламент, възложени от всички изброени възлагащи органи или възложители през последните три години, считано от 31 декември, предшестващ искането за освобождаване. Освобождаване може да се предостави само ако общата стойност на поръчките над праговете, определени в член 6, параграф 4 от настоящия регламент, и възложени от възлагащите органи или възложителите, които не подлежат на освобождаване, надхвърля 80 % от общата стойност на поръчките над праговете, попадащи в обхвата на директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС, възложени в отправилата искането държава членка през същия тригодишен период.

3. Освобождаването се ограничава до строго необходимото и пропорционалното, като се взема предвид административният капацитет на възлагащите органи, които ще бъдат освободени.

4. Комисията информира държавите членки, преди да приеме списъка, посочен в параграф 1. Този списък се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и е валиден за срок от три години и може да бъде преразглеждан или подновяван на всеки три години при обосновано искане от съответната държава членка.

Член 8

Задължения на спечелилия оферент

1. При процедури за възлагане на обществени поръчки, които подлежат на мярка по IPI, както и при поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение, когато прогнозната стойност на тези поръчки е равна или по-висока от стойностите, посочени в член 8 от Директива 2014/23/ЕС, член 4 от Директива 2014/24/ЕС и член 15 от Директива 2014/25/ЕС, и когато тези рамкови споразумения са подлежали на мярката по IPI, възлагащите органи и възложителите включват също така в документацията за процедурите за възлагане на обществена поръчка следните задължения за спечелилите оференти:

а) да не се възлагат на подизпълнители повече от 50 % от общата стойност на поръчката на икономически оператори с произход от трета държава, която е обект на мярка по IPI;

б) за поръчки, чийто предмет включва доставката на стоки – да се гарантира, че за срока на договора тези стоки или услугите, предоставени при изпълнението на поръчката и с произход от трета държава, която е подлежи на мярката по IPI, представляват не повече от 50 % от общата стойност на поръчката, независимо дали тези стоки или услуги се доставят или предоставят пряко от спечелилия оферент или от подизпълнител;

в) да се предоставят на възлагащия орган или на възложителя при поискване от тяхна страна подходящи доказателства, съответстващи на буква а) или б), най-късно след приключване на изпълнението на поръчката;

г) да се плаща пропорционална такса в случай на неспазване на задълженията, посочени в букви а) или б), между 10 % и 30 % от общата стойност на поръчката.

2. За целите на параграф 1, буква в) е достатъчно да се представят доказателства, че над 50 % от общата стойност на поръчката е с произход от държави, различни от третата държава, спрямо която се прилага мярката по IPI. Възлагащият орган или възложителят изисква необходимите доказателства, когато съществуват основателни признаци за неспазване на параграф 1, буква а) или б) или когато поръчката се възлага на група от икономически оператори, включваща юридическо лице с произход от третата държава, която подлежи на мярка по IPI.

3. Възлагащите органи и възложителите включват позоваване на задълженията, предвидени в настоящия член, в документацията за процедурите за възлагане на обществена поръчка, за които се прилага мярка по IPI.

Член 9

Изключения

1. Възлагащите органи и възложителите могат, по изключение, да решат да не прилагат мярка по IPI по отношение на дадена процедура за възлагане на обществена поръчка, когато:

а) само оферти от икономически оператори с произход от държава, която е обект на мярка по IPI, отговарят на тръжните изисквания; или

б) решението да не се прилага мярката по IPI е оправдано поради наложителни причини, свързани с обществения интерес, като например общественото здраве или опазването на околната среда;

2. Когато възлагащ орган или възложител реши да не прилага мярка по IPI, той предоставя следната информация на Комисията по начин, който се определя от съответната държава членка, и не по-късно от тридесет дни след възлагането на поръчката.

а) наименование и данни за контакт на възлагащия орган или възложителя;

б) описание на обекта на поръчката;

в) информация за произхода на икономическия оператор;

г) основанието за решението да не се прилага мярката по IPI и подробно представяне на мотивите за прилагане на изключението;

д) когато е целесъобразно, всякаква друга информация, която възлагащият орган или възложителят смята за полезна.

Комисията може да поиска допълнителна информация от съответните държави членки.

Член 10

Правни средства за защита

За да се осигури правна защита на икономическите оператори, които имат или са имали интерес от получаването на конкретна поръчка, попадаща в обхвата на настоящия регламент, се прилагат съответно директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО.

ГЛАВА III

Изпълнителни правомощия, представяне на доклади и окончателни разпоредби

Член 11

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2015/1843. Този комитет е комитет по смисъла на член 3 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. Когато комитетът не даде становище за приемането на проект на мярка по IPI под формата на изключване на оферти, съгласно член 6, параграф 6, буква б) от настоящия регламент, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 12

Насоки

За да се улесни прилагането на настоящия регламент от възлагащите органи и възложителите и от икономическите оператори, Комисията издава насоки в срок от шест месеца от 29 август 2022 г.

Член 13

Докладване

1. До 30 август 2025 г. и най-малко веднъж на всеки две години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия регламент и за напредъка по предприетите съгласно регламента международни преговори относно достъпа на икономическите оператори от Съюза до пазарите на обществени поръчки или концесии на трети държави. Този доклад се оповестява публично. По искане на Комисията държавите членки ѝ представят информация относно прилагането на мерките по настоящия регламент, включително по отношение на броя на процедурите за възлагане на обществени поръчки на централно и регионално равнище, в които е била приложена дадена мярка по IPI, броя на офертите, получени от трети държави, към които се прилага тази мярка по IPI, както и случаите, в които е било приложено специално изключение от мярката по IPI.

2. Възлагащите органи и възложителите докладват на Комисията чрез Електронния ежедневник за поръчките за прилагането на мерките по IPI като част от информацията за възлагането на обществени поръчки. Този доклад включва, за всяка съответна процедура, информация за прилагането на мерките по IPI, броя на офертите, получени от трети държави, които подлежат на съответната мярка по IPI, броя на офертите, за които са приложени изключване на офертата или корекция на присъдените точки, и прилагането на специални изключения от мярката по IPI. Комисията използва тези данни при редовното докладване, което се изисква съгласно настоящия член. При поискване държавите членки предоставят на Комисията допълнителна информация относно прилагането на мерките по настоящия регламент.

Член 14

Преглед

Не по-късно от четири години след приемането на акт за изпълнение или не по-късно от 30 август 2027 г., в зависимост от това коя е по-ранната дата, и на всеки пет години след това Комисията прави преглед на обхвата, функционирането и ефикасността на настоящия регламент и докладва констатациите си на Европейския парламент и на Съвета.

Член 15

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на шестдесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 23 юни 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	F. RIESTER

Съвместно изявление на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/1031 на Европейския парламент и на Съвета

Европейският парламент и Съветът признават, че правилата относно комитологията, договорени в този инструмент, не предопределят резултата от други текущи или бъдещи законодателни преговори и не трябва да се разглеждат като прецедент за други законодателни досиета.

Изявление на Комисията във връзка с прегледа на Регламента за Акта за международните обществени поръчки (Регламент (ЕС) 2022/1031 на Европейския парламент и на Съвета)

При прегледа на обхвата, функционирането и ефикасността на Регламент (ЕС) 2022/1031, в съответствие с член 14 от същия регламент, Комисията ще направи оценка и на необходимостта от прилагането му да бъдат освободени развиващите се държави, които се ползват от общия режим, посочен в член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 978/2012, и по-специално бенефициерите по специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление, както е определен в член 9 от Регламент (ЕС) № 978/2012. В рамките на този преглед Комисията ще обърне особено внимание на секторите, считани за стратегически от гледна точка на обществените поръчки в ЕС.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1032 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Въпреки че в миналото са се случвали краткосрочни прекъсвания на доставките на газ, съществуват няколко фактора, които разграничават ситуацията през 2022 г. от предишните кризи, свързани със сигурността на доставките на газ. Ескалацията на руската военна агресия срещу Украйна доведе от февруари 2022 г. насам до безпрецедентно увеличение на цените. Тези увеличения на цените вероятно коренно ще променят стимулите за запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ в Съюза. В настоящата геополитическа ситуация не може да се изключат допълнителни прекъсвания на доставките на газ. Такива прекъсвания на доставките биха могли да навредят сериозно на гражданите и на икономиката на Съюза, тъй като Съюзът е все още до голяма степен зависим от външни доставки на газ, които конфликтът може да засегне.

(2) Характерът и последиците от неотдавнашните събития са пълномащабни и обхващат целия Съюз, и поради това изискват всеобхватен отговор на Съюза. Отговорът следва да приоритизира мерките, които могат да повишат сигурността на доставките на газ на равнището на Съюза, и по-специално доставките на газ по отношение на защитените клиенти. Икономиите на енергия и енергийната ефективност са ключови фактори, допринасящи за постигането на тази цел. Поради това е от решаващо значение Съюзът да действа координирано, за да се избегнат потенциалните рискове, произтичащи от евентуално прекъсване на доставките на газ, без да се засяга правото на държавите членки да избират между различни енергийни източници и общата структура на енергийните си доставки, в съответствие с член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(3) Подземните съоръжения за съхранение на газ допринасят за сигурността на доставките на газ, а добре запълнените подземни съоръжения за съхранение на газ предпоставят сигурни доставки на газ, като осигуряват допълнителни доставки на газ в случай на повишено потребление или на прекъсвания в доставките. Тъй като прекъсвания на доставките по газопроводите могат да настъпят по всяко време, следва да се въведат мерки по отношение на степента на запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ в Съюза, за да се гарантира сигурността на доставките на газ през зимата на 2022–2023 г.

(4) С Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) беше въведен механизъм за солидарност, като инструмент за смекчаване на последиците от сериозна извънредна ситуация в рамките на Съюза, при която доставките на газ за защитени по линия на солидарността клиенти, като основна необходимост за сигурността и необходим приоритет, са изложени на риск в дадена държава членка. В случай на извънредна ситуация в Съюза, една незабавна реакция гарантира, че държавите членки са в състояние да осигурят засилена защита на клиентите.

([1]) Становище от 18 май 2022 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

([2]) Позиция на Европейския парламент от 23 юни 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 юни 2022 г.

([3]) Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).

(5) Въздействието на руската военна агресия срещу Украйна показа, че съществуващите правила за сигурност на доставките не са адаптирани към внезапни големи промени в геополитическата ситуация, при която недостигът на доставки и върховите цени могат да се дължат не само на повреди по инфраструктурата или крайно неблагоприятни метеорологични условия, но и на преднамерени значими събития и продължителни или внезапни прекъсвания на доставките. Поради това е необходимо да се обърне внимание на внезапно много нарасналите рискове, произтичащи от текущите промени в геополитическата ситуация, включително чрез диверсифициране на енергийните доставки на Съюза.

(6) Въз основа на анализа на Комисията, наред с другото, на адекватността на мерките за гарантиране на доставките на газ и на засиления анализ на готовността за справяне с рискове в целия Съюз, извършен през февруари 2022 г. от Комисията и Координационната група по природния газ („КГПГ“), създадена с Регламент (ЕС) 2017/1938, всяка държава членка следва принципно да гарантира, че до 1 ноември всяка година подземните съоръжения за съхранение на газ, разположени на нейна територия и пряко свързани с пазарна зона на въпросната държава членка, са запълнени най-малко на 90 % от капацитета им на равнище държава членка (цел за запълване), със серия от междинни цели за всяка държава членка през май, юли, септември и февруари (график на запълване) на годината, която следва. Някои държави членки, които имат значителен подземен капацитет за съхранение, биха били непропорционално засегнати от задължението за постигане на целта за запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ на тяхна територия. За да се отрази това положение, задължението за запълване на техните подземни съоръжения за съхранение на газ следва да бъде намалено до 35 % от тяхното средно годишно потребление на газ през последните пет години. Това не следва да засяга задължението на другите държави членки да допринасят за запълването на съответните си подземни съоръжения за съхранение на газ. Държавите членки следва да могат да решат, при определени условия, да изпълнят частично целта за запълване чрез отчитане на запасите от втечнен природен газ (ВПГ), съхранявани в съоръжения за ВПГ. Целите за запълване са необходими, за да се гарантира, че потребителите в Съюза са адекватно защитени срещу недостиг в доставките. За 2022 г. следва да се прилагат по-ниска цел за запълване, равна на 80 %, и по-малък брой междинни цели, като се има предвид, че настоящият регламент ще влезе в сила след началото на сезона на запълване с газ и че държавите членки ще разполагат с ограничено време за изпълнението му.

(7) При запълване на своите съоръжения за съхранение държавите членки следва да се стремят да диверсифицират своите доставчици на газ с оглед намаляване на зависимостта си, когато това може да застраши сигурността на енергийните доставки или основните интереси на Съюза или на държавите членки в областта на сигурността.

(8) Всяка година, считано от 2023 г., следва да се извършва специално мониторинг на съхранението на газ от февруари, за да се избегне бързото изтегляне на газ от подземното съоръжение за съхранение на газ в средата на зимата, което може да създаде предизвикателства за сигурността на доставките преди края на зимата. Графиците на запълване следва да дадат възможност за непрекъснат мониторинг през целия сезон на запълване.

(9) Всяка година, считано от 2023 г., всяка държава членка с подземни съоръжения за съхранение на газ следва да предаде на Комисията в обобщен вид проект на график на запълване за тези съоръжения на нейна територия, пряко свързани с нейната пазарна зона. Като отчита оценката на КГПГ, Комисията следва да вземе решение за определяне на графика на запълване за всяка държава членка по начин, който не нарушава неоправдано конкурентната позиция на подземните съоръжения за съхранение на газ в тази държава членка в сравнение с такива съоръжения, намиращи се в съседни държави членки.

(10) За да се определи графикът на запълване, считано от 2023 г., на всяка държава членка с подземни съоръжения за съхранение на газ, въз основа на проектографика на запълване, предаден от всяка държава членка, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([4]).

(11) Графикът на запълване за всяка държава членка с подземни съоръжения за съхранение на газ следва да включва поредица от междинни цели и следва да се основава на средния процент на запълване през предходните пет години на тази държава членка. За държавите членки, за които целта за запълване е намалена до 35 % от тяхното средно годишно потребление на газ, междинните цели на графика на запълване следва да бъдат съответно намалени.

([4]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(12) Когато държава членка не може да постигне навреме целта за запълване поради технически проблеми, като например проблеми, свързани с газопроводите, достигащи до подземните съоръжения за съхранение на газ, или със съоръженията за нагнетяване, на държавата членка следва да се позволи да постигне целта за запълване на по-късен етап. Въпреки това, всяка цел за запълване следва да бъде постигана възможно най-скоро, доколкото е технически възможно, и, във всеки случай, не по-късно от 1 декември на съответната година, за да се гарантира сигурността на доставките на газ за зимния период.

(13) Възможно е държава членка да не е в състояние да постигне целта за запълване или междинната цел поради извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, като например когато доставките на газ са недостатъчни, както посочено в член 11, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2017/1938, която Комисията е обявила по искане, в зависимост от случая, на една или повече държави членки, които са обявили национална извънредна ситуация по смисъла на посочения регламент. Поради това целите за запълване, включително целта за споделяне на тежестта, не следва да се прилагат, когато и докато Комисията е обявила извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза съгласно член 12 от посочения регламент.

(14) За да гарантират, че няма отклонение от графиците на запълване, компетентните органи следва да извършват непрекъснат мониторинг на степените на запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ. Спрямо графиците на запълване следва да се прилага толеранс от пет процентни пункта. Когато степента на запълване на държава членка е с повече от пет процентни пункта по-ниска от степента в нейния график на запълване, компетентният орган следва незабавно да предприеме ефективни мерки за увеличаването ѝ. Държавите членки следва да информират Комисията и КГПГ относно тези мерки.

(15) Значителното и трайно отклонение на държава членка от нейния график на запълване може да застраши достатъчните степени на запълване и целта за запълване, които са необходими за гарантиране на сигурността на доставките на газ в Съюза в дух на солидарност. В случай на такова значително и трайно отклонение от графика на запълване или на отклонение от целта за запълване, Комисията следва да разполага с правомощието да предприема ефективни мерки за избягване на проблеми със сигурността на доставките на газ, произтичащи от незапълнени съоръжения за съхранение. Когато взема решение относно подобни ефективни мерки, Комисията следва да взема предвид конкретната ситуация в съответната държава членка, като например големината на подземните съоръжения за съхранение на газ спрямо вътрешното потребление на газ или значението на подземните съоръжения за съхранение на газ за сигурността на доставките на газ в региона и всички съществуващи съоръжения за съхранение на ВПГ. Тъй като настоящият регламент ще влезе в сила след началото на сезона на запълване през 2022 г., при всички мерки, предприети от Комисията за преодоляване на отклонения от графика на запълване за 2022 г., следва да се вземе предвид ограниченото време за изпълнение на настоящия регламент на национално равнище. Комисията следва да гарантира, че мерките не надхвърлят необходимото за гарантиране на сигурността на доставките на газ, без да се създава непропорционална тежест за държавите членки, участниците на газовия пазар, операторите на системи за съхранение или потребителите.

(16) Държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират постигане на целите за запълване. Правейки това те следва да се стремят да използват пазарни решения като първи мерки, когато това е възможно, за да се избегнат ненужни смущения на пазара. Държавите членки следва да могат да изберат да определят по-висока цел за запълване, така че Съюзът да може да се стреми да постигне колективно запълване на 85 % от капацитета на подземните съоръжения за съхранение на газ в Съюза за 2022 г. С оглед на различните регулаторни режими, които вече са въведени в много държави членки в подкрепа на запълването на съоръженията за съхранение, не следва да се въвежда специален инструмент за постигане на графика на запълване или на целта за запълване. Държавите членки следва да могат да решават кой инструмент е най-подходящ в националните им системи, при условие че са спазени определени условия. Следователно държавите членки или компетентните регулаторни органи следва да имат възможността да определят от кои участници на пазара да се изиска да осигурят запълването на подземните съоръжения за съхранение на газ. Те следва също така да могат да решат дали регулаторни средства като мерките за задължаване на притежателите на капацитет да освобождават неизползван капацитет, които са възможни съгласно действащите правила на пазара на Съюза, са достатъчни за гарантиране постигането на целите за запълване, или дали са необходими финансови стимули или тарифни отстъпки за съхранение. Ако държава членка налага задължение на доставчиците на газ за защитени клиенти на нейна територия, да съхраняват газ в подземни съоръжения за съхранение на газ, количеството съхраняван газ следва да се определя въз основа на количеството природен газ, доставено на тези защитени клиенти. Държавите членки следва да координират помежду си и използват инструменти като платформи за закупуване на ВПГ, за да увеличат максимално използването на ВПГ за запълване на съоръженията за съхранение. Освен това държавите членки следва да намалят инфраструктурните и регулаторните пречки пред споделеното използване на ВПГ за запълване на съоръженията за съхранение.

(17) В Съобщението на Комисията от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ е пояснено, че правото на Съюза дава възможност на държавите членки да предоставят помощ на доставчиците съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, за да се гарантира запълването на съоръженията за съхранение, например под формата на гаранции („двупосочен договор за разлика“).

(18) Всички мерки, предприети от държавите членки, за гарантиране на запълването на подземни съоръжения за съхранение на газ, включително условията, които трябва да бъдат наложени за запълването въз основа на поделяне на тежестта, и условията, които трябва да бъдат наложени за изтеглянето на газ от подземни съоръжения за съхранение на газ, следва да бъдат необходими, ясно определени, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими и не следва да нарушават неоправдано конкуренцията или правилното функциониране на вътрешния пазар на газ, нито да застрашават сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза. По-специално, такива мерки не следва да водят до засилване на господстващото положение или до неочаквано големи печалби за предприятията, които контролират подземните съоръжения за съхранение на газ, или са резервирали, но не са използвали капацитет за съхранение.

(19) Ефективното използване на съществуващата инфраструктура, включително капацитет за трансграничен пренос, подземните съоръжения за съхранение на газ и съоръженията за ВПГ, е важно за гарантиране на сигурността на доставките на газ в дух на солидарност. Отворените енергийни граници са от ключово значение за сигурността на доставките на газ, включително във времена на прекъсване на доставките на газ на национално равнище, регионално равнище или на равнището на Съюза. Поради това мерките, предприети за осигуряване на запълването на подземните съоръжения за съхранение на газ, не следва да блокират или ограничават трансграничните капацитети, разпределени в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията ([5]). Освен това държавите членки следва да гарантират, че съхраненият газ остава на разположение, включително за съседните държави членки и при обявяване на извънредна ситуация, съгласно посоченото в член 11, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2017/1938.

(20) Задължението за съхранение има вероятност да наложи финансова тежест на засегнатите участници на пазара в тези държави членки, които имат съответните подземни съоръжения за съхранение на газ на своята територия, докато повишаването на нивото на сигурност на доставките на газ има за цел да бъде от полза за всички държави членки, включително за тези, които нямат подземни съоръжения за съхранение на газ. За да се сподели тежестта от осигуряването на достатъчно запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ в Съюза, за да се гарантира сигурността на доставките на газ, в дух на солидарност, държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ следва да използват подземни съоръжения за съхранение на газ в други държави членки. В случай че държава членка няма взаимосвързаност с други държави членки или ако ограниченият капацитет за трансграничен пренос на държава членка или други технически причини правят невъзможно използването на подземни съоръжения за съхранение на газ в други държави членки, това задължение следва да бъде съответно намалено.

(21) Държавите членки, които не разполагат с подземни съоръжения за съхранение на газ, следва да гарантират, че участниците на пазара в рамките на тези държави членки разполагат с договорености в държавите членки, които имат такива съоръжения, с които се осигурява използването до 1 ноември на обеми за съхранение, съответстващи на най-малко 15 % от тяхното средно годишно потребление на газ през последните пет години. Въпреки това, държавите членки, които не разполагат с подземни съоръжения за съхранение на газ, следва също да могат да разработят алтернативен механизъм за споделяне на тежестта с една или повече държави членки, които имат подземни съоръжения за съхранение на газ. Следва също да се вземат предвид и други съществуващи еквивалентни мерки за гарантиране на сигурността на доставките на газ, когато се разглежда механизмът за споделяне на тежестта като едно равностойно задължение във връзка с горивата, различни от природния газ, включително нефт, когато са изпълнени определени условия. Държавите членки следва да уведомят Комисията за такива алтернативни механизми за споделяне на тежестта и да докажат техническите ограничения и еквивалентността на предприетите мерки.

(22) Мерките, чрез които държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ споделят тежестта на задължението за съхранение с държави членки, които имат подземни съоръжения за съхранение на газ, е възможно на свой ред да окажат финансово въздействие върху съответните участници на пазара. Поради това на държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ следва да бъде разрешено да предоставят финансови стимули или компенсации на участниците на пазара за недостатъчни приходи или за разходите, произтичащи от наложените им задължения, които не могат да бъдат покрити от приходи. Ако такива мерки се финансират чрез налог, този налог не следва да се прилага за трансгранични точки за междусистемно свързване.

(23) Ефективният мониторинг и докладване са от основно значение за оценката на характера и степента на рисковете, свързани със сигурността на доставките на газ, и за избора на подходящи мерки за противодействие на такива рискове. По време на периода на запълване операторите на подземни съоръжения за съхранение на газ следва да докладват ежемесечно на компетентните органи за степента на запълване. Собствениците и операторите на подземни съоръжения за съхранение на газ също се насърчават редовно да въвеждат в централна платформа за докладване капацитета и степента на запълване за всяко подземно съоръжение за съхранение на газ.

([5]) Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (ОВ L 72, 17.3.2017 г., стр. 1).

(24) Компетентните органи играят важна роля в мониторинга на сигурността на доставките на газ и осигуряват баланс между сигурността на доставките на газ и разходите за потребителите, произтичащи от мерките. Компетентният орган на всяка държава членка или друго образувание, определено от държавата членка, следва да наблюдава степента на запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ на нейната територия и да докладва резултатите на Комисията. Комисията следва да може също, когато е целесъобразно, да покани Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) да окаже съдействие при мониторинга.

(25) От съществено значение е оценката на риска съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2017/1938 да отчита всички рискове, които могат сериозно да засегнат сигурността на доставките на газ. За тази цел при основания на риска подход за оценка на сигурността на доставките на газ и при установяването на превантивни и смекчаващи мерки следва да се вземат предвид и сценариите за пълно прекъсване на единствен източник на доставка. За да се гарантира максимална готовност, така че да се избегне прекъсване на доставките на газ и да се смекчат последиците от него, общата оценка на риска и националните оценки на риска следва да се извършват, като се вземат предвид тези сценарии. Това ще даде възможност за координиране на мерките за смекчаване на последиците от извънредна ситуация и оптимизиране на ресурсите, за да се гарантира непрекъснатост на доставките при условия на пълно прекъсване на доставките.

(26) Ролята на КГПГ следва да бъде засилена с изричен мандат за мониторинг на резултатите на държавите членки и за разработване на най-добри практики във връзка със сигурността на доставките на газ. Поради това Комисията следва да докладва редовно на КГПГ, която следва да подпомага Комисията при мониторинга на целите за запълване и при осигуряването на постигането на целите за запълване.

(27) КГПГ действа като основен съветник на Комисията за улесняване на координацията на мерките за сигурност на доставките, като подпомага Комисията по всяко време и по-специално в случай на криза. Според необходимостта, за да се гарантира максимална готовност и да се улесни бързият обмен на информация, Комисията ще свика незабавно състава на КГПГ за управление на кризи в очакване на евентуална криза. Съставът на КГПГ за управление на кризи следва да бъде на разположение, за да подпомага Комисията толкова дълго, колкото е необходимо. За тази цел КГПГ следва да поддържа канали за комуникация с държавите членки и всички съответни участници на пазара относно сигурността на доставките на газ, както и да събира информация, свързана със сигурността на доставките на газ, на национално и регионално равнище и на равнището на Съюза.

(28) Секторът на системите за съхранение е от голямо значение за Съюза, за неговата сигурност на енергийните доставки и за неговите други основни интереси по сигурността. Съответно подземните съоръжения за съхранение на газ се считат за критична инфраструктура по смисъла на Директива 2008/114/ЕО на Съвета ([6]). Държавите членки се насърчават да вземат предвид мерките, въведени с настоящия регламент в своите национални планове в областта на енергетиката и климата и в докладите за напредъка, приети съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ([7]).

(29) Необходими са допълнителни предпазни мерки в мрежата на системите за съхранение, за да се избегнат заплахи за обществения ред и обществената сигурност в Съюза или за благосъстоянието на гражданите на Съюза. Държавите членки следва да гарантират, че всеки оператор на система за съхранение, включително такъв оператор на система за съхранение, който е контролиран от оператори на газопреносни системи, е сертифициран от националния регулаторен орган или друг компетентен орган, определен от държавата членка, за да се гарантира, че влиянието върху операторите на системи за съхранение не застрашава сигурността на енергийните доставки или други основни интереси в областта на сигурността в Съюза или в някоя от държавите членки. За анализа на възможните рискове за сигурността на енергийните доставки координацията между държавите членки при оценката на сигурността на енергийните доставките важна. Тази оценка не следва води до дискриминация между участниците на пазара, а следва да е в пълно съответствие с принципите на добре функциониращ вътрешен пазар. За да се намали бързо рискът от ниска степен на запълване, това сертифициране следва да се приоритизира и да се извършва по-бързо за по-големите подземни съоръжения за съхранение, които наскоро са били запълвани постоянно в ниска степен, така че да се гарантира, че потенциалните проблеми със сигурността на доставките, свързани с контрола върху такива големи съоръжения за съхранение, могат да бъдат изключени или по възможност коригирани. Като се има предвид, че средната степен на запълване през последните шест години на всички подземни съоръжения за съхранение в Съюза към 31 март е 35 % от максималния им капацитет, прагът за определяне на необичайно ниско ниво на запълване през март 2021 г. и март 2022 г. следва да бъде определен на 30 %.

([6]) Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 година относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

([7]) Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

(30) Националните регулаторни органи или друг компетентен орган, определен от съответните държави членки (за всеки от тези случаи „сертифициращ орган“) следва да откажат сертифициране, ако стигнат до заключението, че лице, което пряко или непряко контролира или упражнява някакви права върху оператора на системата за съхранение, може да застраши сигурността на енергийните доставки или някакъв друг основен интерес за сигурността на национално или регионално равнище, или на равнището на Съюза. При извършването на тази оценка сертифициращият орган следва да вземе предвид търговските взаимоотношения, които могат да окажат отрицателно въздействие върху стимулите и способността на оператора на система за съхранение да запълни подземното съоръжение за съхранение на газ, както и международните задължения на Съюза и всякакви други специфични факти и обстоятелства по случая. За да се гарантира последователното прилагане на правилата за сертифициране в целия Съюз, спазването на международните задължения на Съюза, солидарността и енергийната сигурност в рамките на Съюза, сертифициращият орган следва да отчита в максимална степен становището на Комисията, когато взема решения относно сертифицирането, включително като преразгледа проекта на решението си, когато е целесъобразно. Когато сертифициращ орган откаже сертифициране, той следва да има правомощието да изиска от всяко лице да се освободи от дяловото участие или правата, които има върху собственика на система за съхранение или оператора на система за съхранение, както и да определи срок за такова освобождаване, да разпореди всякакви други подходящи мерки, за да гарантира, че това лице не може да упражнява контрол или права върху този собственик на система за съхранение или оператор на система за съхранение, а също така, да вземе решение за подходящи компенсаторни мерки. Всяка мярка, предприета в решението за сертифициране, насочена към справяне с рискове за сигурността на доставките на газ или други основни интереси в областта на сигурността, следва да бъде необходима, ясно определена, прозрачна, пропорционална и недискриминационна.

(31) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“). По-специално той зачита правото на лицата да не бъдат лишени от собственост, освен в обществен интерес, в предвидените от закона случаи и условия, срещу справедливо и своевременно обезщетение за претърпените вреди, както е предвидено в член 17 от Хартата, и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, предвидено в член 47 от Хартата.

(32) Ако на предприятията се налага да купуват повече газ, когато цената на този газ е по-висока, това може допълнително да повиши цените. Поради това регулаторните органи следва да могат да прилагат отстъпка в размер до 100 % към входните и изходните тарифи за преносен и разпределителен капацитет към и от съоръженията за съхранение, както към подземни съоръжения за съхранение на газ, така и към съоръжения за ВПГ, което прави съхранението по-привлекателно за участниците на пазара. Националните регулаторни органи и органите за защита на конкуренцията се насърчават също така да използват своите правомощия, за да изключат ефективно неоправдани увеличения на тарифите за съхранение.

(33) С оглед на настоящите извънредни обстоятелства и несигурността, свързана с бъдещите промени в геополитическата ситуация, държавите членки се насърчават да постигнат целите за запълване възможно най-бързо.

(34) Като се има предвид непосредствената опасност за сигурността на доставките на газ, породена от руската военна агресия срещу Украйна, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му. Поради изключителния характер на настоящите обстоятелства някои разпоредби, въведени с настоящия регламент, следва да се прилагат само до 31 декември 2025 г.

(35) Настоящият регламент следва спешно да стане част от достиженията на правото на Енергийната общност в съответствие с Договора за създаване на Енергийна общност, подписан в Атина на 25 октомври 2005 г. и влязъл в сила на 1 юли 2006 г.

(36) Следователно Регламент (ЕС) 2017/1938 и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) следва да бъдат съответно изменени.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2017/1938

Регламент (ЕС) 2017/1938 се изменя, както следва:

1) В член 2 се добавят следните точки:

([8]) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

„(27) „график на запълване“ означава поредица от междинни цели за подземни съоръжения за съхранение на газ за всяка държава членка, както са включени в приложение Ia, за 2022 г. и за следващите години, определени в съответствие с член 6а;

(28) „цел за запълване“ означава обвързваща цел за степента на запълване на общия капацитет на подземните съоръжения за съхранение на газ;

(29) „ стратегически резерв“ означава подземно съхранение или част от подземно съхранение на невтечнен природен газ, който е закупен, управляван и съхраняван от операторите на преносни системи, от образувание, определено от държавите членки, или от предприятие, и който може да бъде освободен само след предварително уведомление или разрешение на публичен орган, и като цяло се освобождава в случай на:

а) сериозен недостиг на доставките;

б) прекъсване на доставките: или

в) обявяване на извънредна ситуация съгласно посоченото в член 11, параграф 1, буква в);

(30) „балансиращ запас“ означава невтечнен природен газ, който е:

а) закупен, управляван и съхраняван подземно от оператори на газопреносни системи или от образувание, определено от държавата членка, изключително за изпълнение на функциите на оператори на газопреносни системи и за целите на сигурността на доставките на газ; и

б) освобождаван само когато е необходим за поддържане на експлоатацията на системата при сигурни и надеждни условия в съответствие с член 13 от Директива 2009/73/ЕО и с членове 8 и 9 от Регламент (ЕС) № 312/2014;

(31) „подземно съоръжение за съхранение на газ“ означава съоръжение за съхранение съгласно определението в член 2, точка 9 от Директива 2009/73/ЕО, което се използва за съхранение на природен газ, включително балансиращ запас, и което е свързано към преносна или разпределителна система, с изключение на съхранение в надземни сферични съоръжения или съхранение в тръбопроводи.“

2) Вмъкват се следните членове:

„*Член 6а*

Цели за запълване и графици на запълване

1. При спазване на параграфи 2—5 държавите членки трябва да постигнат до 1 ноември всяка година следните цели за запълване на общия капацитет на всички подземни съоръжения за съхранение на газ, които са разположени на тяхна територия и са пряко свързани с пазарна зона на тяхна територия, както и на съоръженията за съхранение, изброени в приложение Iб:

а) за 2022 г.: 80 %;

б) от 2023 г.: 90 %.

За спазване на настоящия параграф държавите членки вземат предвид целта за гарантиране на сигурността на доставките на газ в Съюза в съответствие с член 1.

2. Независимо от параграф 1 и без да се засягат задълженията на други държави членки за запълване на съответните подземни съоръжения за съхранение на газ, целта за запълване на всяка държава членка, в която са разположени подземни съоръжения за съхранение на газ, се ограничава до обем, съответстващ на 35 % от средното годишно потребление на газ през предходните пет години за посочената държава членка.

3. Независимо от параграф 1 и без да се засягат задълженията на други държави членки за запълване на съответните подземни съоръжения за съхранение на газ, целта за запълване на всяка държава членка, в която са разположени подземните съоръжения за съхранение на газ, се намалява с обема, доставен на трети държави през референтния период 2016–2021 г., ако средният доставен обем е бил над 15 TWh годишно по време на периода за изтегляне на газ от съоръжението за съхранение (октомври — април).

4. За подземните съоръжения за съхранение на газ, изброени в приложение Iб, се прилагат целите запълване съгласно параграф 1 и графиците на запълване съгласно параграф 7. Подробностите за задълженията за всяка държава членка ще бъдат определени в двустранно споразумение в съответствие с приложение Iб.

5. Държава членка може частично да постигне целта за запълване, като се отчита ВПГ, физически съхраняван и наличен в съоръжения за ВПГ, ако е изпълнено всяко едно от следните условия:

а) газовата система включва значителен капацитет за съхранение на ВПГ, който годишно представлява повече от 4 % от средното национално потребление за предходните пет години;

б) държавата членка е наложила задължение на доставчиците на газ да съхраняват минимални количества газ в подземни съоръжения за съхранение на газ и/или съоръжения за ВПГ в съответствие с член 6б, параграф 1, буква а).

6. Държавите членки предприемат необходимите мерки за постигане или за гарантиране на постигането на междинните цели, както следва:

а) за 2022 г.: както са посочени в приложение Iа и,

б) от 2023 г.: в съответствие с параграф 7.

7. За 2023 г. и следващите години всяка държава членка с подземни съоръжения за съхранение на газ подава на Комисията до 15 септември на предходната година проект на график на запълване с междинни цели за февруари, май, юли и септември, включително техническа информация в обобщен вид за подземните съоръжения за съхранение на газ на нейна територия, пряко свързани с нейната пазарна зона. Графикът на запълване и междинните цели се основават на средния процент на запълване през предходните пет години.

За държавите членки, за които целта за запълване е намалена до 35 % от тяхното средно годишно потребление на газ съгласно параграф 2, междинните цели на графика на запълване се намаляват съответно.

Въз основа на техническата информация, предоставена от всяка държава членка, и като взема предвид оценката на КГПГ, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на графика на запълване на всяка държава членка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18а, параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат до 15 ноември на предходната година, когато е необходимо и включително когато дадена държава членка е представила актуализиран проект на график на запълване. Те се основават на оценка на общата ситуация по отношение на сигурността на доставките на газ и развитието на търсенето и предлагането на газ в Съюза и в отделните държави членки, като се определят по начин, който гарантира сигурност на доставките на газ, като същевременно се избягва ненужната тежест за държавите членки, участниците на газовия пазар, операторите на системи за съхранение или клиентите и не се нарушава неоправдано конкуренцията между съоръженията за съхранение, разположени в съседни държави членки.

8. Когато, през която и да е година, дадена държава членка не може да постигне до 1 ноември своята цел за запълване поради специфични технически характеристики на едно или повече подземни съоръжения за съхранение на газ на нейна територия, като например изключително ниски нива на нагнетяване, на тази държава членка се разрешава да постигне целта си за запълване до 1 декември. Държавата членка информира Комисията до 1 ноември, като посочи причините за забавянето.

9. Целта за запълване не се прилага, когато и докато Комисията е обявила извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза съгласно член 12 по искане, в зависимост от случая, на една или повече държави членки, които са обявили извънредна ситуация на национално равнище.

10. Компетентният орган на всяка държава членка извършва непрекъснат мониторинг за спазване на графика на запълване и докладва редовно на КГПГ. Ако степента на запълване на дадена държава членка е с повече от пет процентни пункта по-ниска от равнището в графика на запълване, компетентният орган незабавно предприема ефективни мерки за увеличаване на степента на запълване. Държавите членки информират Комисията и КГПГ относно предприетите мерки.

11. В случай на значително и устойчиво отклонение от страна на държава членка от графика на запълване, което застрашава постигането на целта за запълване или в случай на отклонение от целта за запълване, Комисията, след като се консултира с КГПГ и съответните държави членки, издава препоръка до съответната държава членка или до съответните други държави членки относно мерките, които трябва да бъдат предприети незабавно.

Когато един месец след получаването на препоръката на Комисията отклонението не е намалено значително, Комисията, след консултация с КГПГ и със съответните държави членки, взема решение като крайна мярка да изиска от съответната държава членка да предприеме мерки, с които ефективно да се преодолее отклонението, включително, когато е целесъобразно, една или повече от мерките, предвидени в член 6б, параграф 1, или всяка друга мярка за осигуряване на постигане на целта за запълване съгласно настоящия член.

При вземането на решение кои мерки да предприеме съгласно втора алинея Комисията взема предвид специфичното положение на съответните държави членки, като например размера на подземните съоръжения за съхранение на газ спрямо вътрешното потребление на газ, значението на подземните съоръжения за съхранение на газ за сигурността на доставките на газ в региона и всички съществуващи съоръжения за съхранение на ВПГ.

Всички мерки, предприети от Комисията по отношение на отклонения от графика за запълване или целта за запълване за 2022 г., трябва да вземат предвид краткия срок за изпълнение на настоящия член на национално равнище, който може да е допринесъл за отклонението от графика за запълване или целта за запълване за 2022 г.;

Комисията гарантира, че мерките, предприети съгласно настоящия параграф:

а) не надхвърлят необходимото за гарантиране на сигурността на доставките на газ;

б) не създават непропорционална тежест за държавите членки, участниците на газовия пазар, операторите на системи за съхранение или клиентите.

Член 6б

Изпълнение на целите за запълване:

1. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, включително предвиждане на финансови стимули или компенсации за участниците на пазара, с цел постигане на целите за запълване, определени съгласно член 6а. При осигуряване на постигането на целите за запълване държавите членки дават приоритет, когато е възможно, на пазарните мерки.

Доколкото всяка от мерките, предвидени в настоящия член, са задължения и правомощия на националния регулаторен орган, съгласно член 41 от Директива 2009/73/ЕО, националните регулаторни органи отговарят за предприемането на тези мерки.

Мерките, предприети съгласно настоящия параграф, по-специално, могат да включват:

а) изискване от доставчиците на газ да съхраняват минимални количества газ в съоръжения за съхранение, включително подземни съоръжения за съхранение на газ и/или съоръжения за съхранение на ВПГ, като обемът на тези количества да бъде определен въз основа на количеството газ, доставяно от доставчиците на газ на защитени клиенти;

б) изискване от операторите на системи за съхранение да предлагат чрез тръжна процедура капацитета си на участниците на пазара;

в) изискване от операторите на газопреносни системи или образуванията, определени от държавата членка, да закупуват и управляват балансиращи запаси изключително за изпълнение на функциите си като оператори на газопреносни системи и, когато е необходимо, да налагат задължение на други определени образувания за целите на гарантиране на сигурността на доставките на газ в случай на извънредна ситуация, съгласно посоченото в член 11, параграф 1, буква в);

г) използване на координирани инструменти като платформи за закупуване на ВПГ с други държави членки, за да се увеличи максимално използването на ВПГ и да се намалят инфраструктурните и регулаторните пречки пред споделеното използване на ВПГ за запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ;

д) използване на доброволен механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за природен газ, като за изпълнението на този механизъм Комисията може, ако е необходимо, да издаде до 1 август 2022 г., насоки за прилагането му;

е) предоставяне на финансови стимули за участниците на пазара, включително операторите на системи за съхранение, като например, договори за разлика, или предоставяне на компенсации за участниците на пазара за недостига на приходи или за разходите, понесени от тях вследствие на задължения на участниците на пазара, включително операторите на системи за съхранение, които не могат да бъдат покрити от приходите;

ж) изискване притежателите на капацитет за съхранение да използват или да освобождават неизползвани резервирани капацитети, докато притежателят на капацитет за съхранение, който не използва капацитета за съхранение, продължава да бъде задължен да заплати договорената цена за целия срок на договора за съхранение;

з) приемане на ефективни инструменти за закупуване и управление на стратегически резерв от публични или частни образувания, при условие, че такива инструменти не нарушават конкуренцията или правилното функциониране на вътрешния пазар;

и) назначаване на специално образувание със задача да постигне целта за запълване, в случай че целта за запълване не бъде постигната по друг начин;

й) предоставяне на отстъпки от тарифите за съхранение;

к) събиране на приходите, необходими за възстановяване на капиталовите и оперативните разходи, свързани с регулираните съоръжения за съхранение, като тарифи за съхранение и като специална такса, включена в тарифите за пренос, събирани само от изходните точки до крайните клиенти, намиращи се в същите държави членки, при условие, че приходите, събирани чрез тарифите, не са по-големи от разрешените приходи;

2. Мерките, предприети от държавите членки съгласно параграф 1, се ограничават до това, което е необходимо за изпълнение на графиците на запълване и за постигане на целите за запълване. Тези мерки са ясно дефинирани, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими. Те не трябва да нарушават неоправдано конкуренцията или правилното функциониране на вътрешния газов пазар, нито да застрашават сигурността на доставките на газ за други държави членки или за Съюза.

3. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират използването по ефективен начин на съществуващата инфраструктура на национално и регионално равнище за целите на сигурността на доставките на газ. Тези мерки при никакви обстоятелства не блокират или ограничават трансграничното използване на съоръженията за съхранение или съоръженията за ВПГ и не ограничават капацитета за трансграничен пренос, разпределен в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията (*).

4. Когато предприемат мерки съгласно настоящия член, държавите членки прилагат принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, като същевременно постигат целите на съответните си мерки в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета (**).

Член 6в

Договорености за съхранение и механизъм за споделяне на тежестта

1. Държава членка без подземни съоръжения за съхранение на газ гарантира, че участниците на пазара в рамките на тази държава членка разполагат с договорености с операторите на подземни системи за съхранение или с други участници на пазара в държавите членки, които имат подземни съоръжения за съхранение на газ. Тези договорености предвиждат използването, до 1 ноември, на обеми за съхранение, съответстващи на най-малко 15 % от средното годишно потребление на газ през предходните пет години на държавата членка без подземни съоръжения за съхранение на газ. Въпреки това, когато капацитетът за трансграничен пренос или други технически ограничения не позволяват на държава членка без подземни съоръжения за съхранение на газ да използва напълно 15 % от тези обеми за съхранение, тази държава членка съхранява само технически възможните обеми.

В случай че техническите ограничения не позволяват на държава членка да изпълни задължението по първа алинея и същата държава членка е въвела задължение да съхранява други горива, за да замени газа, задължението по първа алинея може по изключение да бъде изпълнено чрез еквивалентно задължение за съхранение на горива, различни от газ. Техническите ограничения и еквивалентността на мярката се доказват от въпросната държава членка.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държава членка без подземни съоръжения за съхранение на газ може да разработи механизъм за споделяне на тежестта с една или повече държави членки с подземни съоръжения за съхранение на газ („механизъм за споделяне на тежестта“).

Механизмът за споделяне на тежестта се основава на съответните данни от последната оценка на риска съгласно член 7 и взема предвид всеки един от следни параметри:

а) разходите за финансова подкрепа за постигане на целите за запълване, с изключение на разходите за изпълнение на задълженията по отношение на стратегическия резерв;

б) количествата газ, необходими за задоволяване на търсенето на защитените клиенти в съответствие с член 6, параграф 1;

в) техническите ограничения, включително разполагаемия капацитет за съхранение под земята, техническия капацитет за трансграничен пренос и дебита на изтегляне на газ от съоръженията за съхранение.

Държавите членки уведомяват Комисията относно механизма за споделяне на тежестта до 2 септември 2022 г. При липса на споразумение относно механизма за споделяне на тежестта държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ доказват, че изпълняват изискванията по параграф 1, и уведомяват Комисията за това.

3. Като преходна мярка, държави членки без подземни съоръжения за съхранение на газ, които имат подземни съоръжения за съхранение на газ, включени в последния списък на проекти от общ интерес, посочен в Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета (***), могат частично да изпълнят изискванията по параграф 1, като отчитат запасите от ВПГ в съществуващите плаващи складови съоръжения, докато не започнат да функционират подземните съоръжения за съхранение на газ.

4. Държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ могат да предоставя стимули или финансова компенсация на участниците на пазара или на операторите на газопреносни системи според случая, за недостига на приходи или за разходите, понесени от тях, вследствие на изпълнението на техните задължения за съхранение съгласно настоящия член, когато такъв недостиг или такива разходи не могат да бъдат покрити от приходи, за гарантиране на изпълнението на задължението за съхранение на газ в други държави членки съгласно параграф 1 или с цел изпълнение на механизма за споделяне на тежестта. Ако стимулът или финансовата компенсация се финансират чрез налог, този налог не се прилага за трансгранични точки за междусистемно свързване.

5. Независимо т параграф 1, когато държава членка има подземни съоръжения за съхранение на газ на собствена територия, чийто общ капацитет е по-голям от годишното потребление на газ в същата държава членка, държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ, които имат достъп до тези съоръжения:

а) гарантират, че обемите за съхранение до 1 ноември съответстват най-малко на средната стойност на използвания капацитет за съхранение за предходните пет години, определен, наред с другото, като се вземат предвид потоците по време на сезона на изтегляне на газ през предходните пет години от държавите членки, в които се намират съоръженията за съхранение; или

б) доказват, че е бил резервиран капацитет за съхранение, еквивалентен на обема, обхванат от задължението по буква а).

Ако държавата членка без подземни съоръжения за съхранение на газ може да докаже, че е резервиран капацитет за съхранение, еквивалентен на обема, обхванат от задължението по буква а) от първа алинея, се прилага параграф 1.

Задължението по настоящия параграф се ограничава до 15 % от средното годишно потребление на газ през предходните пет години в съответната държава членка.

6. Освен ако не е посочено друго в приложение Iб, в случай на подземни съоръжения за съхранение на газ, разположени в една държава членка, които не са обхванати от параграф 5, но са пряко свързани с пазарната зона на друга държава членка, тази друга държава членка гарантира, че до 1 ноември обемите за съхранение съответстват най-малко на средната стойност на капацитета за съхранение, резервиран в съответната трансгранична точка през предходните пет години.

Член 6г

Мониторинг и прилагане

1. Операторите на системи за съхранение докладват степента на запълване на компетентния орган във всяка държава членка, в които се намира съответното подземно съоръжение за съхранение на газ и, ако е приложимо, на образувание, определено от тази държава членка („определеното образувание“), както следва:

а) за 2022 г.: за всяка от междинните цели, посочени в приложение Iа; и

б) от 2023 г.: както е определено съгласно член 6а, параграф 4.

2. Компетентният орган и, ако е приложимо, определеното образувание на всяка държава членка, провеждат мониторинг на степента на запълване на подземните подземни съоръжения за съхранение на газ на своя територия в края на всеки месец и докладват резултатите на Комисията без излишно забавяне.

Комисията може, когато е целесъобразно, да покани Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) да окаже съдействие при такъв мониторинг.

3. Въз основа на информацията, предоставена от компетентния орган и, ако е приложимо, от определения орган на всяка държава членка, Комисията докладва редовно на КГПГ.

4. КГПГ подпомага Комисията при мониторинга на графиците на запълване и целите на запълване и разработва насоки за Комисията относно подходящи мерки за осигуряване на изпълнение в случаите, когато държавите членки се отклоняват от графика на запълване или не постигат целите за запълване.

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки за изпълнение на графика на запълване и постигане на целите за запълване, както и за осигуряване на изпълнението на задълженията за съхранение от страна на участниците на пазара, от които се изисква изпълнение, включително като налагат достатъчно възпиращи санкции и глоби на тези участници на пазара.

Държавите членки без забавяне информират Комисията за мерките за прилагане, предприети съгласно настоящия параграф.

6. Когато трябва да бъде обменена чувствителна търговска информация, Комисията може да свиква заседания на КГПГ, които са ограничени до държавите членки и Комисията.

7. Обменяната информация се ограничава до това, което е необходимо за целите на мониторинга на спазването на настоящия регламент.

Комисията, националните регулаторни органи и държавите членки запазват поверителността на чувствителната търговска информация, получена за целите на изпълнение на задълженията им.

_____

(*) Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (ОВ L 72, 17.3.2017 г., стр. 1).

(**) Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

(***) Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2009, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2019/943 и на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 45).“.

3) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. До 1 септември 2022 г. ЕМОПС за газ провежда симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата, включително на сценариите за продължително прекъсване на работата на единствен източник на доставка. В симулацията се включват определяне и оценка на коридорите за спешно снабдяване с газ и се определят също така държавите членки, които могат да предприемат действия за справяне с установените рискове, включително във връзка със съхранението и ВПГ. Сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата и методологията за симулацията се определят от ЕМОПС за газ в сътрудничество с КГПГ. ЕМОПС за газ гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп до допусканията си за моделиране, използвани в сценариите ѝ. Симулацията в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата се повтаря на всеки четири години освен ако обстоятелствата не изискват по-често актуализации.“;

б) в параграф 4 се добавя следната буква:

„ж) като се вземат предвид сценариите за продължително прекъсване на работата на единствен източник на доставки.“

4) В член 16 се добавя следният параграф:

„3. Държавите членки гарантират, че задълженията за съхранение съгласно настоящия регламент се изпълняват чрез използване на съоръжения за съхранение в Съюза. Въпреки това сътрудничеството между държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност може да включва доброволни договорености за използване на капацитета за съхранение, предоставен от договарящите се страни от Енергийната общност, за съхраняване на допълнителни количества газ за държавите членки.“

5) Вмъква се следният член:

„*Член 17а*

Докладване от Комисията

1. До 28 февруари 2023 г. и веднъж годишно след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ:

а) преглед на мерките, предприети от държавите членки за изпълнение на задълженията за съхранение,

б) преглед на времето, необходимо за процедурата по сертифициране, предвидена в член 3а от Регламент (ЕО) № 715/2009;

в) преглед на мерките, поискани от Комисията, за да се гарантира спазването на графиците на запълване и на целите за запълване.

г) анализ на потенциалното въздействие на настоящия регламент върху цените на газа и потенциалните икономии на газ във връзка с член 6б, параграф 4.“

6) Вмъква се следният член:

„*Член 18а*

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

_____

(*) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).“

7) В член 20 се добавя следният параграф:

„4. Членове 6а — 6г не се прилагат за Ирландия, Кипър и Малта, доколкото те не са пряко свързани с взаимосвързаната газова система на която и да е друга държава членка.“

8) В член 22 се добавя следният параграф:

„Член 2, точки 27–31, членове 6а — 6г, член 16, параграф 3, член 17а, член 18а, член 20, параграф 4 и приложения Iа и Iб се прилагат до 31 декември 2025 г.“

9) Текстът, който се съдържа в приложението към настоящия регламент, се вмъква в приложения Iа и Iб.

Член 2

Изменения на Регламент (ЕО) № 715/2009

Регламент (ЕО) № 715/2009 се изменя, както следва:

1) Вмъква се следният член:

„*Член 3а*

Сертифициране на оператори на системи за съхранение

1. Държавите членки гарантират, че всеки оператор на система за съхранение, включително всеки оператор на системи за съхранение, контролиран от оператор на преносни системи, е сертифициран в съответствие с процедурата, предвидена в настоящия член, или от националния регулаторен орган или от друг компетентен орган, определен от съответната държава членка, съгласно член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета (*) (за всеки от тези случаи „сертифициращ орган“).

Настоящият член се прилага също така за оператори на системи за съхранение, контролирани от оператори на преносни системи, които вече са били сертифицирани съгласно правилата за отделяне съгласно членове 9, 10 и 11 от Директива 2009/73/ЕО.

2. Сертифициращият орган издава проект на решение за сертифициране по отношение на операторите на системи за съхранение, които експлоатират подземни съоръжения за съхранение на газ с капацитет над 3,5 TWh, когато съоръженията за съхранение общо, независимо от броя на операторите на системи за съхранение, са били запълнени на 31 март 2021 г. и на 31 март 2022 г. в степен, която средно е била по-ниска от 30 % от максималния им капацитет до 1 февруари 2023 г. или в срок от 150 работни дни от датата на получаване на уведомлението съгласно параграф 9.

По отношение на операторите на системи за съхранение, посочени в първа алинея, сертифициращият орган полага всички усилия да издаде проект на решение за сертифициране до 1 ноември 2022 г.

По отношение на всички останали оператори на системи за съхранение сертифициращият орган издава проект на решение за сертифициране до 2 януари 2024 г. или в срок от 18 месеца след датата на получаване на уведомлението съгласно параграфи 8 или 9.

3. При отчитането на риска за сигурността на енергийните доставки в Съюза, сертифициращият орган взема предвид всеки риск за сигурността на доставките на газ на национално, регионално или съюзно равнище, както и всяко смекчаване на подобен риск, произтичащ, наред с другото, от:

а) собственост, доставки или други търговски отношения, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху стимулите и способността на оператора на система за съхранение да запълни подземното съоръжение за съхранение на газ;

б) правата и задълженията на Съюза по отношение на трета държава, които произтичат съгласно международното право, включително съгласно всяко споразумение, сключено с една или повече трети държави, по което Съюзът е страна, и което засяга въпросите на сигурността на енергийните доставки.

в) правата и задълженията на съответните държави членки по отношение на трета държава, които произтичат от споразумения, сключени от съответните държави членки с една или повече трети държави, доколкото тези споразумения са в съответствие с правото на Съюза; или

г) всякакви други специфични факти и обстоятелства по случая.

4. Ако сертифициращият орган стигне до заключението, че лице, което пряко или непряко контролира или упражнява права върху оператора на система за съхранение по смисъла на член 9 от Директива 2009/73/ЕО, може да застраши сигурността на енергийните доставки или основните интереси в областта на сигурността на Съюза или на някоя държава членка, сертифициращият орган отказва сертифицирането. Вместо това сертифициращият орган може да издаде решение за сертифициране при условия, които гарантират достатъчното смекчаване на рисковете, които могат да окажат отрицателно въздействие върху запълването на подземните съоръжения за съхранение на газ, при условие че тяхната приложимост може да бъде напълно гарантирана чрез ефективно прилагане и мониторинг. Тези условия могат да включват по-специално изискване собственикът на система за съхранение или операторът на система за съхранение да прехвърли управлението на системата за съхранение.

5. Когато сертифициращият орган стигне до заключението, че рисковете за доставките на газ не могат да бъдат ограничени посредством условия съгласно параграф 4, включително като се изисква от собственика на системата за съхранение или оператора на система за съхранение да прехвърли управлението на системата за съхранение, и поради това откаже сертифицирането, той:

а) изисква от собственика на системата за съхранение или оператора на системата за съхранение или от всяко лице, за които счита, че може да застрашат сигурността на енергийните доставки или основните интереси на Съюза в областта на сигурността на някоя държава членка, да се освободи от дяловото участие или правата, които притежава в собствеността върху системата за съхранение или в собствеността върху оператора на системата за съхранение, и определя срок за такова освобождаване;

б) разпорежда, когато е целесъобразно, временни мерки, за да се гарантира, че това лице не може да упражнява какъвто и да било контрол или права върху въпросния собственик на системата за съхранение или оператор на системата за съхранение до момента на освобождаване от дяловото участие или от правата; и

в) предвижда подходящи компенсаторни мерки в съответствие с националното право.

6. Сертифициращият орган уведомява без забавяне Комисията за проекта на решението си за сертифициране, заедно с цялата необходима информация.

Комисията представя становище по проекта на решението за сертифициране на сертифициращия орган в срок от 25 работни дни след това уведомление. Сертифициращият орган отчита в максимална степен становището на Комисията.

7. Сертифициращият орган издава решението за сертифициране в срок от 25 работни дни от получаването на становището на Комисията.

8. Преди да бъде пуснато в експлоатация дадено новопостроено подземно съоръжение за съхранение на газ, операторът на системата за съхранение се сертифицира в съответствие с параграфи 1–7. Операторът на система за съхранение уведомява сертифициращия орган за намерението си да пусне съоръжението за съхранение в експлоатация.

9. Операторите на системи за съхранение уведомяват съответния сертифициращ орган за всяка планирана сделка, която би изисквала преоценка на съответствието им с изискванията за сертифициране, предвидени в параграфи 1—4.

10. Сертифициращият орган следи постоянно дали операторите на системи за съхранение продължават да спазват изискванията за сертифициране, предвидени в параграфи 1—4. Те откриват процедура по сертифициране за повторна оценка съответствието при което и да е от следните обстоятелства:

а) след получаване на уведомление от оператора на система за съхранение съгласно параграфи 8 или 9;

б) по собствена инициатива, когато има сведения, че планирана промяна в правата или влияние върху оператор на система за съхранение могат да доведат до неспазване на изискванията по параграфи 1, 2 и 3;

в) след мотивирано искане от Комисията.

11. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират непрекъсната експлоатация на подземните съоръжения за съхранение на газ на съответните им територии. Тези подземни съоръжения за съхранение на газ могат да бъдат спирани от експлоатация само в случай че техническите изисквания и изискванията за безопасност не са изпълнени или след заключение на сертифициращия орган, след като се вземе предвид становището на ЕМОПС за газ, че спирането не отслабва сигурността на доставките на газ на равнището на Съюза или на национално равнище.

Когато е целесъобразно, се предприемат подходящи компенсаторни мерки, в случай че спирането от експлоатация не бъде разрешено.

12. Комисията може да издаде насоки относно прилагането на настоящия член.

13. Настоящият член не се прилага за частите от съоръженията за ВПГ, които се използват за съхранение.

(*) Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).“.

2) В член 13 се добавя следният параграф:

„3. Националните регулаторни органи могат да прилагат отстъпка в размер до 100 % за тарифите за пренос и разпределение, основани на капацитета, към входните точки от и изходните точки към подземните съоръжения за съхранение на газ и съоръженията за ВПГ, освен ако и в степента, в която такова съоръжение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка за междусистемно свързване.

Настоящият параграф се прилага до 31 декември 2025 г.“.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел 29 юни 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	F. RIESTER

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„*ПРИЛОЖЕНИЕ Ia* [1]

Графици на запълване с междинни цели за запълване за 2022 г. за държавите членки с подземни съоръжения за съхранение на газ

Държава членка	1 август — междинна цел	1 септември — междинна цел	1 октомври — междинна цел	1 ноември — цел за запълване
AT	49%	60%	70%	80%
BE	49%	62%	75%	80%
BG	49%	61%	75%	80%
CZ	60%	67%	74%	80%
DE	45%	53%	80%	80%
DK	61%	68%	74%	80%
ES	71%	74%	77%	80%
FR	52%	65%	72%	80%
HR	49%	60%	70%	80%
HU	51%	60%	70%	80%
IT	58%	66%	73%	80%
LV	57%	65%	72%	80%
NL	54%	62%	71%	80%
PL	80%	80%	80%	80%
PT	72%	75%	77%	80%
RO	46%	57%	66%	80%
SE	40%	53%	67%	80%
SK	49%	60%	70%	80%

ПРИЛОЖЕНИЕ Iб

Споделена отговорност за цел за запълване и на график на запълване

Що се отнася до целта за запълване и графика на запълване съгласно член 6а Федерална република Германия и Република Австрия споделят отговорността по отношение на съоръженията за съхранение Haidach и 7Fields. Точното съотношение и обхват на тази отговорност както на Федерална република Германия, така и на Република Австрия, е предмет на двустранно споразумение между тези държави членки.“.

[1] Настоящото приложение подлежи на пропорционалните задължения на всяка държава членка съгласно настоящия регламент, по-специално членове 6а, 6б и 6в.

За държавите членки, попадащи в обхвата на член 6а, параграф 2, пропорционалната междинна цел се изчислява, като стойността, посочена в таблицата, се умножи по границата от 35 % и резултатът се раздели на 80 %.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1033 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 във връзка със специална мярка за предоставяне на извънредно временно подпомагане от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) в отговор на последиците от руското нашествие в Украйна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Последиците от руското нашествие в Украйна засегнаха по безпрецедентен начин земеделските стопани и предприятията в селските райони в Съюза. Увеличаването на цените на вложените ресурси, по-специално на енергията, торовете и фуражите, създаде икономически сътресения за селскостопанския сектор и селските общности в Съюза и доведе до проблеми с ликвидността на земеделските стопани и малките предприятия в селските райони, занимаващи се с преработка, предлагане на пазара или развитие на селскостопански продукти. Това доведе до извънредна ситуация, във връзка с която се налага да се предприеме нова извънредна мярка.

(2) В отговор на последиците от руското нашествие в Украйна върху селскостопанския и хранително-вкусовия сектор в Съюза в настоящия регламент следва да се предвиди нова извънредна и временна мярка, която да е насочена към справяне с проблемите с ликвидността, които излагат на риск непрекъснатостта на селскостопанските дейности и на дейността на малките предприятия, занимаващи се с преработка, предлагане на пазара или развитие на селскостопански продукти.

(3) При подпомагането по предвидената в настоящия регламент мярка, което има за цел да осигури конкурентоспособността на предприятията от селскостопанската и хранително-вкусовата промишленост и жизнеспособността на стопанствата в Съюза, следва наличните ресурси да се насочат основно към най-засегнатите от последиците от руското нашествие в Украйна бенефициери и да се предоставят въз основа на обективни и недискриминационни критерии. По отношение на земеделските стопани следва да бъде възможно тези критерии да включват производствени сектори, видове земеделие или структури на земеделските стопанства, а по отношение на малките и средни предприятия (МСП) — сектори, видове дейност, видове региони или други специфични ограничения.

(4) Сегашната сериозна криза в селскостопанския сектор на Съюза потвърждава необходимостта от ускорен преход към устойчивост с цел по-добра подготовка за евентуални бъдещи кризи. Следователно подпомагането по предвидената в настоящия регламент мярка не следва да води до намаляване на общия дял на участието на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), запазен за мерките, посочени в член 59, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

([1]) Становище от 16 юни 2022 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

([2]) Позиция на Европейския парламент от 23 юни 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 юни 2022 г.

([3]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487).

(5) Поради неотложността и временния и изключителен характер на предвидената в настоящия регламент мярка следва да се предвиди еднократно плащане и краен срок за прилагане на мярката. Същевременно следва да се спазва принципът, че плащанията от Комисията се извършват в съответствие с бюджетните кредити и при условие, че е налично финансиране.

(6) С цел да се предостави по-голямо подпомагане за най-силно засегнатите земеделски стопани или МСП е целесъобразно да се позволи на държавите членки да адаптират равнището на еднократно платимите суми за някои категории отговарящи на условията бенефициери въз основа на обективни и недискриминационни критерии, като например се установят определени диапазони или широкообхватни категории.

(7) За да се гарантира адекватно финансиране за предвидената в настоящия регламент мярка, без да се застрашава постигането на други цели на програмите за развитие на селските райони, следва да се определи максимален дял от участието на Съюза за тази мярка.

(8) Поради това Регламент (ЕС) № 1305/2013 следва да бъде съответно изменен.

(9) Предвид руското нашествие в Украйна и необходимостта от незабавни действия в отговор на последиците от това нашествие върху селскостопанския и хранително-вкусовия сектор в Съюза, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС), към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

(10) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно справянето с извънредната ситуация, създала се в селскостопанския и хранително-вкусовия сектор на Съюза като последица от руското нашествие в Украйна, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(11) Предвид неотложния характер на ситуацията, породена от последиците от руското нашествие в Украйна върху селскостопанския и хранително-вкусовия сектор в Съюза, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 1305/2013 се изменя, както следва:

1) Вмъква се следният член:

„*Член 39в*

Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани и МСП, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна

1. Подпомагането по тази мярка осигурява спешна помощ на земеделските стопани и МСП, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна, като целта е да се осигури непрекъснатост на стопанската им дейност, при спазване на предвидените в настоящия член условията.

2. Подпомагането се предоставя на земеделски стопани или МСП, занимаващи се с преработка, предлагане на пазара или развитие на селскостопански продукти, включени в приложение I към ДФЕС, или на памук, с изключение на рибни продукти. Резултатът от производствения процес може да бъде продукт, който не е включен в обхвата на посоченото приложение.

3. Държавите членки насочват подпомагането към бенефициерите, които са най-засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна, като определят въз основа на наличните доказателства условия за допустимост и, когато се счита за целесъобразно от съответната държава членка, обективни и недискриминационни критерии за подбор. Предоставяното от държавите членки подпомагане допринася за продоволствената сигурност или за преодоляване на пазарните дисбаланси и подпомага земеделските стопани или МСП, заети в поне една от изброените по-долу дейности, с които се преследват посочените цели:

а) кръгова икономика;

б) управление на хранителните вещества;

в) ефективно използване на ресурсите;

г) екологични и щадящи климата методи за производство.

4. Подпомагането е под формата на еднократно платима сума, която се изплаща до 15 октомври 2023 г. въз основа на заявления за подпомагане, одобрени от компетентния орган до 31 март 2023 г. Последващото възстановяване от Комисията се извършва в съответствие с бюджетните кредити и при условие че е налично финансиране. Размерът на плащането може да бъде диференциран по категории бенефициери в съответствие с обективни и недискриминационни критерии.

5. Максималният размер на подпомагането не надвишава 15 000 EUR на земеделски стопанин и 100 000 EUR на МСП.

6. При предоставянето на подпомагане по настоящия член държавите членки вземат предвид подпомагането, предоставено по други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза, или по частни схеми в отговор на последиците от руското нашествие в Украйна.“

2) В член 49 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Органът на държавата членка, който отговаря за подбора на операциите, гарантира, че с изключение на операциите по член 18, параграф 1, буква б), член 24, параграф 1, буква г) и членове 28—31, 33, 34 и 36—39в, операциите се избират в съответствие с посочените в параграф 1 от настоящия член критерии за подбор и съгласно прозрачна и добре документирана процедура.“

3) В член 59 се вмъква следният параграф:

„6б. Подпомагането от ЕЗФРСР, предоставено съгласно член 39в, не надвишава 5 % от общото участие на ЕЗФРСР в програмата за развитие на селските райони за периода 2021—2022 г., както е посочено в приложение I, част втора.“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	F. RIESTER

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1034 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2021/953 относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 21, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) се установява рамката за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на упражняването от страна на притежателите им на правото на свободно движение по време на пандемията от COVID-19. Регламентът допринася и за улесняване на постепенното и координирано премахване на ограниченията на свободното движение, въведени от държавите членки, в съответствие с правото на Съюза с цел да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2.

(2) Съгласно Регламент (ЕС) 2021/953 сертификатите за направено изследване се издават въз основа на два вида изследвания за инфекция със SARS-CoV-2, а именно молекулярни изследвания за амплификация на нуклеинови киселини (наричани по-нататък „изследвания NAAT“), включително изследвания, при които се използва полимеразна верижна реакция с обратна транскриптаза (RT-PCR), и бързи тестове за антигени, които разчитат на откриването на вирусни протеини (антигени), използвайки поточно имуноизследване, което дава резултати за по-малко от 30 минути, при условие че се извършват от здравни специалисти или от квалифициран тестващ персонал.

(3) Регламент (ЕС) 2021/953 не обхваща лабораторните тестове за антигени, като ензимно-свързан имуносорбентен анализ или автоматизиран имуноанализ. От юли 2021 г. техническата работна група по диагностичните тестове за COVID-19, която отговаря за изготвянето на актуализации на общия списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19, одобрени от Комитета за здравна сигурност, създаден съгласно член 17 от Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([3]), разглежда предложенията, направени от държавите членки и производителите за лабораторни тестове за антигени на COVID-19. Тези предложения са били оценени въз основа на същите критерии като използваните за бързите тестове за антигени, и Комитетът за здравна сигурност е изготвил списък на лабораторните тестове за антигени, които отговарят на тези критерии.

([1]) Позиция на Европейския парламент от 23 юни 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 юни 2022 г.

([2]) Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (ОВ L 211, 15.6.2021 г., стр. 1).

([3]) Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 2119/98/ЕО (ОВ L 293, 5.11.2013 г., стр. 1).

(4) В резултат на това развитие и с цел разширяване на обхвата на различните видове диагностични тестове, които могат да се използват за издаването на цифров COVID сертификат на ЕС, определението за бърз тест за антигени следва да бъде изменено, за да включва лабораторните тестове за антигени. Ето защо следва да бъде възможно държавите членки да издават сертификати за направено изследване, а след приемането на Делегиран регламент (ЕС) 2022/256 на Комисията ([4]), и сертификати за преболедуване, въз основа на тестовете за антигени, включени в одобрения и редовно актуализиран от Комитета за здравна сигурност общ списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19 като отговарящи на установените критерии за качество. Тъй като стратегиите за тестване за COVID-19 на държавите членки се различават, възможността държавите членки да използват тестове за антигени за издаването на сертификати за преболедуване следва да остане незадължителна и да се използва по-специално при недостиг на капацитет за извършване на изследвания NAAT поради голям брой инфекции в съответния район или поради друга причина. При наличие на достатъчен капацитет за извършване на изследвания NAAT държавите членки могат да продължат да издават сертификати за преболедуване само въз основа на тестове NAAT, които се считат за най-надеждния метод за изследване на случаи и контакти на COVID-19. По подобен начин по време на периоди, когато е налице увеличаване на случаите на инфекция със SARS-CoV-2, водещо до голямо търсене на изследвания или недостиг на изследвания NAAT, държавите членки биха имали възможността временно да издават сертификати за преболедуване въз основа на тестове за антигени. Когато броят на случаите на инфекция намалее, държавите членки могат да продължат да издават сертификати за преболедуване само въз основа на изследвания NAAT.

(5) Съгласно член 5 от Регламент (ЕС) 2021/953 сертификатите за ваксинация, издавани от държавите членки, трябва да включват броя на дозите, поставени на притежателя. Необходимо е да се поясни, че целта на това изискване е да се отразят всички поставени дози в която да било държава членка, а не само дозите, поставени в държавата членка, издаваща сертификата за ваксинация. Включването само на предишни дози, поставени в държавата членка, издаваща сертификата за ваксинация, може да доведе до разминаване между действителния общ брой на поставените на дадено лице дози и броя, посочен в сертификата за ваксинация, и да попречи на притежателите да използват сертификата си за ваксинация, когато упражняват правото си на свободно движение на територията на Съюза. Поставянето на предходни дози в други държави членки се доказва с валиден цифров COVID сертификат на ЕС. Държавите членки не следва да изискват допълнителна информация или доказателства от гражданите на Съюза, притежаващи такива сертификати за ваксинация, като например партиден номер на предходните дози. Следва да е възможно държава членка да изиска от дадено лице да представи валидно доказателство за самоличност и предходен сертификат за ваксинация или такъв за преболедуване. В този контекст се прилагат предвидените в член 5, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/953 правила за приемане на сертификати за ваксинация, издадени от други държави членки. В допълнение сертификатите, обхванати от акт за изпълнение, приет съгласно член 3, параграф 10 и член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/953, трябва да се приемат при същите условия като цифровите COVID сертификати на ЕС, издадени от държавите членки, с цел да се улеснят техните притежатели при упражняването на правото им на свободно движение. В съответствие с член 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/953 притежателят на Цифров COVID сертификат на ЕС има право да поиска да му бъде издаден нов сертификат, ако съдържащите се в оригиналния сертификат лични данни не са точни, включително по отношение на ваксинацията на притежателя.

(6) В съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/953 държавата членка, в която е поставена ваксина срещу COVID-19, издава сертификат за ваксинация на съответното лице. Това обаче не следва да се разбира като възпрепятстване на дадена държава членка да издава сертификати за ваксинация, посочени в член 3, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/953, на лица, които предоставят доказателство, че са били ваксинирани в друга държава членка.

(7) По-специално, в контекста на появата на нови варианти на SARS-CoV-2, пораждащи заразеност, непрекъснатото разработване и проучване на ваксини срещу COVID-19 са от основно значение за борбата с пандемията от COVID-19. В този контекст е важно да се улесни участието на доброволци в клиничните изпитвания, а именно проучванията, извършвани с цел изследване на безопасността или ефикасността на лекарствен продукт, например ваксина срещу COVID-19. Клиничните изследвания играят основна роля в разработването на ваксини, поради което е необходимо доброволното участие в клиничните изпитвания да се насърчава. Възпрепятстването на участниците в клинични изпитвания да получат сертификати за ваксинация може да се окаже основен възпиращ фактор пред участието в тези изпитвания, което ще забави приключването на изпитванията и като цяло ще се отрази отрицателно на общественото здраве. В допълнение интегритетът на клиничните изпитвания, включително по отношение на кодирането и поверителността на личните данни, следва да се съхрани, за да се гарантира валидността на резултатите от тях. Поради това следва да бъде възможно държавите членки да издават сертификати за ваксинация на участниците в клинични изпитвания, одобрени от комитетите по етика и компетентните органи на държавите членки, независимо от това дали на участниците е била поставена потенциална ваксина срещу COVID-19 или дозата, поставена на контролната група, за да се избегне изкривяване на резултатите от изпитванията.

([4]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/256 на Комисията от 22 февруари 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на издаването на сертификати за преболедуване въз основа на бързи тестове за антигени (ОВ L 42, 23.2.2022 г., стр. 4).

(8) В допълнение е необходимо да се поясни, че следва да бъде възможно другите държави членки да приемат сертификати за ваксинация с ваксини срещу COVID-19, които са в процес на клинични изпитвания, за да премахнат ограничения за свободното движение, въведени в съответствие с правото на Съюза в отговор на пандемията срещу COVID-19. Срокът на приемане на такива сертификати за ваксинация не следва да бъде по-дълъг от срока на сертификатите, издадени въз основа на ваксини срещу COVID-19, за които е издадено разрешение за търговия съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([5]). Срокът на приемане на такива сертификати за ваксинация може да се различава в зависимост от това дали ваксината е била поставена като част от основната ваксинационна серия или като бустер. В рамките на този срок държавите членки могат да приемат такива сертификати за ваксинация, освен ако те са били отменени след приключването на клиничното изпитване, по-специално когато ваксината срещу COVID-19 впоследствие не е получила разрешение за търговия или когато сертификатите за ваксинация са издадени за плацебо, поставено на контролната група като част от сляпо изпитване. В това отношение издаването на сертификати за ваксинация на участниците в клинични изпитвания за ваксини срещу COVID-19 и приемането на такива сертификати е от компетентността на държавите членки. Ако за ваксина срещу COVID-19, която е в процес на клинични изпитвания, впоследствие бъде издадено разрешение за търговия съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004, сертификатите за ваксинация за тази ваксина попадат в обхвата на член 5, параграф 5, първа алинея от Регламент (ЕС) 2021/953 от датата на издаване на разрешението за търговия. С цел да се гарантира последователен подход, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да иска от Комитета за здравна сигурност, от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) или от Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) да издадат насоки за приемането на сертификати, издадени за ваксина срещу COVID-19 в процес на клинични изпитвания, която все още не е получила разрешение за търговия съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004, като тези насоки следва да вземат под внимание етичните и научните критерии, свързани с провеждането на клинични изпитвания.

(9) След приемането на Регламент (ЕС) 2021/953 епидемичната обстановка във връзка с пандемията от COVID-19 претърпя значително развитие. Въпреки че има разлики в степента на ваксинация в различните държави членки, до 31 януари 2022 г. над 80 % от възрастното население в Съюза бяха завършили основния ваксинационен цикъл, а над 50 % бяха получили бустерна доза. Увеличаването на броя на ваксинираните лица продължава да бъде ключова цел в борбата с пандемията от COVID-19, като се има предвид, че ваксинацията осигурява по-голяма защита срещу хоспитализация и тежко протичане на болестта и в този смисъл играе важна роля, за да се гарантира, че ограниченията за свободното движение на хора могат да бъдат премахнати.

(10) В допълнение, разпространението на пораждащия загриженост вариант Делта на SARS-CoV-2 през втората половина на 2021 г. доведе до увеличение на броя на инфекциите, хоспитализациите и смъртните случаи, което принуди държавите членки да приемат строги мерки в областта на общественото здраве, за да защитят капацитета на здравните системи. В началото на 2022 г. пораждащият загриженост вариант Омикрон на SARS-CoV-2 доведе до рязко увеличение на броя на инфекциите със COVID-19, като бързо измести варианта Делта и достигна безпрецедентна интензивност на предаване на вируса в целия Съюз. Както отбелязва ECDC в своята бърза оценка на риска от 27 януари 2022 г., изглежда по-малко вероятно инфекциите с Омикрон да доведат до тежко протичане на болестта, изискващо хоспитализация или приемане в интензивно отделение. Въпреки че по-лекото протичане на болестта се дължи отчасти на присъщите характеристики на вируса, резултатите от проучванията за ефективността на ваксините показват, че ваксинацията играе значителна роля за предотвратяване на тежко клинично протичане на инфекция с варианта Омикрон, като ефективността срещу тежко протичане се е увеличила значително сред хората, получили три дози ваксина. Освен това, като се има предвид много високото равнище на предаване на вируса в общността, което води до едновременното заболяване на много хора, има вероятност в държавите членки да има период на значителен натиск върху системите им на здравеопазване и върху функционирането на обществото като цяло, главно поради отсъствията от работа и в сферата на образованието.

(11) След пика на инфекциите с Омикрон в началото на 2022 г. се очаква голям дял от населението да бъде защитен от COVID-19 поне за известен период от време благодарение на ваксинацията или на предишна инфекция, или и двете. В резултат от наличните в момента ваксини срещу COVID-19 значително по-висок процент от населението е също така по-добре защитен от тежко разболяване и смърт от COVID-19. При все това не е възможно да се предвидят последиците от евентуално увеличаване на случаите на инфекция през втората половина на 2022 г. Освен това не може да се изключи евентуално влошаване на пандемията от COVID-19 вследствие на появата на пораждащи загриженост нови варианти на SARS-CoV-2. Както отбеляза и ECDC, на този етап от пандемията от COVID-19 продължава да е налице значителна несигурност.

([5]) Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за установяване на процедури на Съюза за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата (ОВ L 136, 30.4.2004 г., стр. 1).

(12) Предвид продължаващата несигурност във връзка с по-нататъшното развитие на пандемията от COVID-19, не може да се изключи вероятността държавите членки да продължат да изискват от гражданите на Съюза и от членовете на техните семейства, упражняващи правото си на свободно движение, да представят доказателство за ваксинация срещу, резултат от направено изследване за или преболедуване на COVID-19 след 30 юни 2022 г. — датата, на която изтича срокът на прилагане на Регламент (ЕС) 2021/953. Поради това е важно да се предотврати ситуация, при която, в случай че някои ограничения за свободното движение, въведени на основание защита на общественото здраве, продължат да бъдат в сила и след 30 юни 2022 г., гражданите на Съюза и членовете на техните семейства са лишени от възможността да използват цифровите си COVID сертификати на ЕС, които са ефективно, сигурно и запазващо неприкосновеността на личния живот средство за доказване на ваксинация срещу, резултат от направено изследване за или преболедуване на COVID-19, когато притежаването на такива сертификати се изисква от държавите членки за упражняване на правото на свободно движение.

(13) В този контекст държавите членки следва да изискват от гражданите на Съюза и членовете на техните семейства, упражняващи правото си на свободно движение, да представят доказателство за ваксинация срещу, резултат от направено изследване за или преболедуване на COVID-19, или следва да налагат допълнителни ограничения, като например допълнителни свързани с пътуването тестове за инфекции със SARS-CoV-2 или свързана с пътуването карантина или самоизолация – само когато тези ограничения са недискриминационни и необходими и пропорционални за целите на опазването на общественото здраве, като се имат предвид най-новите налични научни доказателства, включително епидемиологичните данни, публикувани от ECDC въз основа на Препоръка (ЕС) 2022/107 на Съвета ([6]), и в съответствие с принципа на предпазливост.

(14) Когато налагат ограничения на свободното движение по съображения, свързани с общественото здраве, държавите членки следва да обръщат особено внимание на особеностите на най-отдалечените региони, ексклавите и географски изолираните райони, както и на вероятното въздействие на тези ограничения върху трансграничните региони, като се имат предвид силните социални и икономически връзки на тези региони.

(15) Проверката на сертификатите, съставляващи Цифровия COVID сертификат на ЕС, не следва да води до допълнителни ограничения на свободата на движение в Съюза или до ограничения на пътуванията в рамките на Шенгенското пространство.

(16) Същевременно, при положение че всички ограничения за свободното движение на лица на територията на Съюза, въведени с цел да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2, включително изискване за представяне на цифрови COVID сертификати на ЕС, следва да се премахнат веднага щом епидемичната обстановка го позволява, удължаването на срока на прилагане на Регламент (ЕС) 2021/953 следва да бъде ограничено на 12 месеца. В допълнение удължаването на срока на прилагане на посочения регламент не следва да се възприема като изискване към държавите членки, по-специално към тези, които са премахнали национални мерки в областта на общественото здраве, да запазят или да наложат ограничения за свободното движение. Правомощието да приема актове по член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз, делегирано на Комисията съгласно Регламент (ЕС) 2021/953, следва също да бъде удължено. Необходимо е да се гарантира, че рамката на Цифровия COVID сертификат на ЕС може да бъде адаптирана към нови доказателства във връзка с ваксинацията срещу COVID-19, повторното заразяване след преболедуване или тестването и към научния напредък в овладяването на пандемията от COVID-19.

(17) До 31 декември 2022 г. Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета трети доклад за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/953. Докладът следва да съдържа по-специално преглед на информацията, получена съгласно член 11 от посочения регламент, относно ограниченията на свободното движение, въведени от държавите членки с цел ограничаване на разпространението на SARS-CoV-2, преглед, в който се описват всички развития във връзка с използването на Цифровия COVID сертификат на ЕС на национално и международно равнище, съответните актуализации относно оценката, включена във втория доклад, както и оценка на това дали е целесъобразно цифровите COVID сертификати на ЕС да продължат да се използват за целите на посочения регламент, като се вземат предвид промените в епидемичната обстановка и най-новите налични научни доказателства в контекста на принципите на необходимост и пропорционалност. При изготвянето на доклада Комисията следва да поиска насоки от ECDC и Комитета за здравна сигурност. Без да се засяга правото на инициатива на Комисията, докладът следва да бъде придружен от законодателно предложение за съкращаване на срока на прилагане на Регламент (ЕС) 2021/953, като се вземат предвид развитието на епидемичната обстановка във връзка с пандемията от COVID-19 и евентуалните препоръки на ECDC и Комитета за здравна сигурност в това отношение.

([6]) Препоръка (ЕС) 2022/107 на Съвета от 25 януари 2022 г. относно координиран подход за улесняване на безопасното свободно движение по време на пандемията от COVID-19 и за замяна на Препоръка (ЕС) 2020/1475 (ОВ L 18, 27.1.2022 г., стр. 110).

(18) Поради това Регламент (ЕС) 2021/953 следва да бъде съответно изменен.

(19) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се улесни упражняването на правото на свободно движение в Съюза по време на пандемията от COVID-19 чрез установяване на рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, резултат от направено изследване за или преболедуване на COVID-19 на дадено лице, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(20) С цел да се даде възможност за незабавното и своевременно прилагане на настоящия регламент, за да се гарантира непрекъснатост при използването на цифровия COVID сертификат на ЕС, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(21) Европейският надзорен орган по защита на данните и Европейският комитет по защита на данните бяха консултирани в съответствие с член 42, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([7]) и приеха съвместно становище на 14 март 2022 г. ([8]),

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) 2021/953 се изменя, както следва:

1) В член 2 точка 5 се заменя със следното:

„5) „тест за антигени“ означава една от следните категории тестове, които разчитат на откриването на вирусни протеини (антигени) с цел установяване на наличие на SARS-CoV-2:

а) бързи тестове за антигени, като например поточно имуноизследване, което дава резултати за по-малко от 30 минути,

б) лабораторни тестове за антигени, като например ензимно-свързан имуносорбентен анализ или автоматизиран имуноанализ за откриването на антигени;“

2) Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) в първа алинея букви б) и в) се заменят със следното:

„б) сертификат, потвърждаващ, че на притежателя е направено изследване NAAT или тест за антигени, включен в общия списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19, одобрен от Комитета за здравна сигурност, като изследването или тестът са извършени от здравни специалисти или квалифициран тестващ персонал в държавата членка, издала сертификата, и сертификатът указва вида на изследването или теста, датата, на която те са били направени, и резултата от изследването или теста (наричан по-нататък „сертификат за направено изследване“);

в) сертификат, потвърждаващ, че след положителен резултат от изследване NAAT или от тест за антигени, включен в одобрения от Комитета за здравна сигурност общ списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19 и извършен от здравни специалисти или от квалифициран тестващ персонал, притежателят е преболедувал инфекция със SARS-CoV-2 (наричан по-нататък „сертификат за преболедуване“).“;

ii) втората алинея се заменя със следното:

„Комисията публикува общия списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19, одобрен от Комитета за здравна сигурност, включително всички актуализации.“;

([7]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

([8]) Все още непубликувано в ОВ.

б) параграф 11 се заменя със следното:

„11. При необходимост Комисията отправя искане до Комитета за здравна сигурност, ECDC или EMA да издаде насоки относно наличните научни доказателства за последиците от медицинските събития, документирани в сертификатите, посочени в параграф 1, по-специално във връзка с появата на нови варианти на SARS-CoV-2, пораждащи загриженост, и относно приемането на ваксини срещу COVID-19, които са в процес на клинични изпитвания в държавите членки.“

3) В член 4 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Рамката за доверие се основава на инфраструктура на публичните ключове и позволява надеждно и сигурно издаване и проверка на автентичността, валидността и целостта на сертификатите, посочени в член 3, параграф 1. Рамката за доверие дава възможност за разкриване на измами, и по-специално подправяне. Наред с това тя дава възможност за обмен на списъци на отменените сертификати, съдържащи уникалните идентификатори на отменените сертификати. Тези списъци на отменените сертификати не съдържат никакви други лични данни. Проверката на сертификатите, посочени в член 3, параграф 1, и когато е приложимо, на списъците на отменените сертификати не води до уведомяване на издаващия орган за проверката.“

4) Член 5 се изменя, както следва:

а) в параграф 2, първа алинея буква б) се заменя със следното:

„б) информация за ваксината срещу COVID-19 и броя на дозите, поставени на притежателя, независимо от държавата членка, в която са били поставени дозите;“

б) в параграф 5 се добавят следните алинеи:

„Държавите членки могат също така да издават сертификати за ваксинация на лицата, участващи в клинично изпитване на ваксина срещу COVID-19, одобрено от комитетите по етика и компетентните органи на държавите членки, независимо от това дали на участника е била поставена потенциалната ваксина срещу COVID-19 или дозата, поставена на контролната група. Информацията за ваксината срещу COVID-19, която се посочва в сертификата за ваксинация в съответствие със специфичните полета за данни, посочени в точка 1 от приложението, не нарушава интегритета на клиничното изпитване.

Държавите членки могат да приемат сертификати за ваксинация, издадени от други държави членки в съответствие с четвърта алинея, с цел премахване на ограниченията за свободното движение, въведени съгласно правото на Съюза, за да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2, освен ако срокът им на приемане е изтекъл или те са били отменени след приключването на клиничното изпитване, по-специално поради това, че ваксината срещу COVID-19 впоследствие не е получила разрешение за търговия или че сертификатите за ваксинация са били издадени за плацебо, поставено на контролната група като част от сляпо изпитване.“

5) В член 6, параграф 2, буква б) се заменя със следното:

„б) информация за изследване NAAT или за тест за антигени, направени на притежателя;“

6) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. При поискване всяка държава членка издава сертификатите за преболедуване, посочени в член 3, параграф 1, буква в), след положителен резултат от изследване NAAT, извършено от здравни специалисти или квалифициран тестващ персонал.

При поискване държавите членки могат също така да издават сертификатите за преболедуване, посочени в член 3, параграф 1, буква в), след положителен резултат от тест за антигени, включен в одобрения от Комитета за здравна сигурност общ списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19 и извършен от здравни специалисти или квалифициран тестващ персонал.

Държавите членки могат да издават сертификати за преболедуване въз основа на тестове за антигени, извършени от здравни специалисти или от квалифициран тестващ персонал на 1 октомври 2021 г. или след това, при условие че използваният тест за антигени е бил включен в общия списък на ЕС на тестовете за антигени на COVID-19, одобрен от Комитета за здравна сигурност, към датата на получаване на положителния резултат от теста.

Сертификат за преболедуване се издава най-рано 11 дни след датата, на която на лицето за първи път е било направено изследване NAAT или тест за антигени с положителен резултат.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 12 с цел да изменя броя на дните, след които да бъде издаван сертификат за преболедуване, въз основа на насоки, получени от Комитета за здравна сигурност в съответствие с член 3, параграф 11, или въз основа на научни доказателства, разгледани от ECDC.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Въз основа на насоките, получени съгласно член 3, параграф 11, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 12 за изменение на параграф 1 от настоящия член и на член 3, параграф 1, буква в), с цел да се даде възможност за издаване на сертификата за преболедуване въз основа на положителен тест за антигени, изследване за антитела, включително серологично изследване за антитела срещу SARS-CoV-2 или друг научно валидиран метод. С такива делегирани актове се изменя и точка 3 от приложението чрез добавяне, промяна или премахване на полетата за данни, попадащи в категориите лични данни, посочени в параграф 2, букви б) и в) от настоящия член.“

7) В член 10 параграф 5 се заменя със следното:

„5. Списъците на отменените сертификати, които са били обменени съгласно член 4, параграф 2, не се съхраняват след изтичането на срока на прилагане на настоящия регламент.“

8) Член 11 се заменя със следното:

„*Член 11*

Ограничения на свободното движение и обмен на информация

1. Без да се засяга компетентността на държавите членки да налагат ограничения на свободното движение, почиващи на основания, свързани с общественото здраве, когато държавите членки приемат сертификати за ваксинация, за отрицателен резултат от направено изследване или за преболедуване, те се въздържат от налагане на допълнителни ограничения на свободното движение, освен ако тези ограничения са недискриминационни и необходими и пропорционални за целите на опазването на общественото здраве, като се имат предвид най-новите налични научни доказателства, включително епидемиологичните данни, публикувани от ECDC въз основа на Препоръка (ЕС) 2022/107 на Съвета (*), и в съответствие с принципа на предпазливост.

2. Когато, в съответствие с правото на Съюза, включително принципите, посочени в параграф 1 от настоящия член, държава членка налага на притежателите на сертификатите, посочени в член 3, параграф 1, допълнителни ограничения, по-специално в резултат на вариант на SARS-CoV-2, който поражда загриженост или интерес, тя информира съответно Комисията и другите държави членки, по възможност 48 часа преди въвеждането на новите ограничения. За тази цел държавата членка предоставя следната информация:

а) причините за ограниченията, включително всички налични и достъпни на съответния етап относими епидемиологични данни и научни доказателства в подкрепа на тези ограничения;

б) обхвата на тези ограничения, като уточнява притежателите на кои сертификати подлежат на такива ограничения или са освободени от тях;

в) датата и продължителността на тези ограничения.

2а. Когато държава членка налага ограничения в съответствие с параграфи 1 и 2, тя обръща особено внимание на вероятното въздействие на тези ограничения върху трансграничните региони, както и на особеностите на най-отдалечените региони, ексклавите и географски изолираните райони.

3. Държавите членки информират Комисията и останалите държави членки за издаването и условията за приемане на сертификатите, посочени в член 3, параграф 1, включително ваксините срещу COVID-19, които те приемат съгласно член 5, параграф 5, втора алинея.

4. Държавите членки предоставят на обществеността ясна, изчерпателна и навременна информация във връзка с параграфи 1, 2 и 3. По принцип държавите членки правят тази информация обществено достояние 24 часа преди новите ограничения да влязат в действие, като се има предвид, че е необходима известна гъвкавост при извънредни епидемични ситуации. Освен това информацията, предоставена от държавите членки, може да бъде направена обществено достояние от Комисията по централизиран начин.

_____

(*) Препоръка (ЕС) 2022/107 на Съвета от 25 януари 2022 г. относно координиран подход за улесняване на безопасното свободно движение по време на пандемията от COVID-19 и за замяна на Препоръка (ЕС) 2020/1475 (ОВ L 18, 27.1.2022 г., стр. 110).“

9) В член 12 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 2, член 6, параграф 2 и член 7, параграфи 1 и 2, се предоставя на Комисията за срок от 24 месеца, считано от 1 юли 2021 г.“

10) Член 16 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 трета алинея се заличава;

б) добавя се следният параграф:

„3. До 31 декември 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия регламент.

Докладът съдържа по-специално:

а) преглед на информацията, получена съгласно член 11, относно ограниченията на свободното движение, въведени от държавите членки с цел да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2;

б) преглед, описващ всички промени във връзка с използването на национално и международно равнище на сертификатите, посочени в член 3, параграф 1, и с приемането на актове за изпълнение съгласно член 8, параграф 2 относно сертификатите за COVID-19, издадени от трети държави;

в) съответните актуализации във връзка с оценката, посочена в доклада, представен съгласно параграф 2 от настоящия член, на въздействието на настоящия регламент върху улесняването на свободното движение, включително върху пътуванията и туризма и приемането на различните видове ваксини, върху основните права и недискриминацията, както и върху защитата на личните данни по време на пандемията от COVID-19;

г) оценка на това дали е целесъобразно сертификатите, посочени в член 3, параграф 1, да продължат да се използват за целите на настоящия регламент, като се вземат предвид промените в епидемичната обстановка и най-новите налични научни доказателства.

При изготвянето на доклада Комисията иска насоки от ECDC и Комитета за здравна сигурност, които се добавят като приложение към доклада.

Докладът може да бъде придружен от законодателно предложение, по-специално за съкращаване на срока на прилагане на настоящия регламент, като се вземат предвид промените в епидемичната обстановка във връзка с пандемията от COVID-19 и евентуалните препоръки на ECDC и Комитета за здравна сигурност в това отношение.“

11) В член 17 вторият параграф се заменя със следното:

„Прилага се от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2023 г.“

12) В приложението точка 2, буква и) се заменя със следното:

„и) център или заведение, извършили изследването (посочването е по избор при тест за антигени);“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	F. RIESTER

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1035 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2021/954 относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) за граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територията на държавите членки, по време на пандемията от COVID-19

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) Съгласно достиженията на правото от Шенген, и по-специално Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (Кодекс на шенгенските граници), гражданите на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територията на Съюза, и гражданите на трети държави, които са влезли законно на територията на държава членка, могат да се движат свободно на територията на всички други държави членки за период от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.

(2) Цифровият COVID сертификат на ЕС беше въведен с Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), с който беше установена обща рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 с цел да се улесни упражняването на правото на свободно движение на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства по време на пандемията от COVID-19. Посоченият регламент беше придружен от Регламент (ЕС) 2021/954 на Европейския парламент и на Съвета ([4]), с който рамката на цифровия COVID сертификат на ЕС бе разширена, за да обхване гражданите на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територите на държавите членки и които имат право да пътуват до други държави членки в съответствие с правото на Съюза.

(3) Срокът на прилагане на регламенти (ЕС) 2021/953 и (ЕС) 2021/954 изтича на 30 юни 2022 г. Пандемията от COVID-19 обаче все още продължава и епидемичното разпространение на варианти, пораждащи безпокойство, може да продължи да оказва отрицателно въздействие върху пътуванията в рамките на Съюза. Поради това срокът на прилагане на посочените регламенти следва да бъде удължен, за да може цифровият COVID сертификат на ЕС да продължи да се използва.

(4) Срокът на прилагане на Регламент (ЕС) 2021/953 ще бъде удължен с 12 месеца. Тъй като целта на Регламент (ЕС) 2021/954 е да се разшири прилагането на Регламент (ЕС) 2021/953, за да се обхванат някои категории граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно в Съюза, срокът на прилагането му следва да бъде пряко свързан с този на Регламент (ЕС) 2021/953. Поради това Регламент (ЕС) 2021/954 следва да бъде съответно изменен.

([1]) Позиция на Европейския парламент от 23 юни 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 юни 2022 г.

([2]) Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (ОВ L 211, 15.6.2021 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕС) 2021/954 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) за граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територията на държавите членки, по време на пандемията от COVID-19 (ОВ L 211, 15.6.2021 г., стр. 24).

(5) Не следва да се счита, че с настоящия регламент се улеснява или насърчава приемането на ограничения за пътуване в отговор на пандемията от COVID-19. Освен това всяко изискване за проверка на сертификатите, въведени с Регламент (ЕС) 2021/953, само по себе си не обосновава временното повторно въвеждане на граничен контрол по вътрешните граници. Проверките по вътрешните граници следва да останат крайна мярка, при спазване на специалните правила, предвидени в Кодекса на шенгенските граници.

(6) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(7) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета ([5]); следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. За да се даде възможност на държавите членки да приемат, съгласно условията, установени в Регламент (ЕС) 2021/953, сертификати за COVID-19, издадени от Ирландия на граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на нейна територия, с цел улесняване на пътуването на територията на държавите членки, Ирландия следва да издава на тези граждани на трети държави сертификати за COVID-19, които отговарят на изискванията на рамката за доверие за Цифровия COVID сертификат на ЕС. Ирландия и другите държави членки следва да приемат сертификатите, издадени на граждани на трети държави, обхванати от настоящия регламент, при условията на реципрочност.

(8) По отношение на Кипър, България, Румъния и Хърватия настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген съответно по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г., на член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. и на член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2011 г.

(9) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген ([6]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква В от Решение 1999/437/ЕО на Съвета ([7]).

(10) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([8]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква В от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ([9]).

(11) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на

([5]) Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

([6]) ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

([7]) Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

([8]) ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

([9]) Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([10]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква B от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета ([11]).

(12) Поради това Регламент (ЕС) 2021/954 следва да бъде съответно изменен.

(13) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се улесни пътуването за граждани на трети държави, които са в законен престой или пребивават законно на територията на държавите членки по време на пандемията от COVID-19 чрез установяване на рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, резултат от направено изследване за или преболедуване на COVID-19 на дадено лице, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(14) С цел да се даде възможност за незабавното и своевременно прилагане на настоящия регламент, за да се гарантира непрекъснатост при използването на цифровия COVID сертификат на ЕС, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

(15) Европейският надзорен орган по защита на данните и Европейският комитет по защита на данните бяха консултирани в съответствие с член 42, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([12]) и приеха съвместно становище на 14 март 2022 г. ([13]),

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Член 3 от Регламент (ЕС) 2021/954 се заменя със следното:

„*Член 3*

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 юли 2021 г. и докато се прилага Регламент (ЕС) 2021/953.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

([10]) ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

([11]) Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

([12]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

([13]) Все още непубликувано в ОВ.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	F. RIESTER

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1036 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на удължаването на референтния период

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19 ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

(1) Пандемията от COVID-19 доведе до рязък спад в железопътния трафик поради значително намаляване на търсенето и преките мерки на държавите членки за овладяване на пандемията.

(2) Тези обстоятелства са извън контрола на железопътните предприятия, които непрекъснато са изправени пред значителни проблеми с ликвидността, големи загуби и в някои случаи рискуват да изпаднат в несъстоятелност.

(3) За да се противодейства на отрицателните икономически последици от пандемията от COVID-19 и да се подкрепят железопътните предприятия, Регламент (ЕС) 2020/1429 предоставя възможност на държавите членки да разрешат на управителите на инфраструктура да намаляват, освобождават от плащане или да отлагат плащането на такси за достъп до железопътната инфраструктура. Тази възможност е била предоставена за ограничен референтен период, който е бил последно удължен с Регламент (ЕС) 2022/312 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) до 30 юни 2022 г.

(4) Наложените ограничения на свободата на движение през периода на пандемията оказаха значително въздействие върху използването на услуги за железопътен превоз на пътници. Услугите за железопътен превоз на товари също бяха засегнати, но в по-малка степен. Въз основа на данните, предоставени от управителите на железопътна инфраструктура в Съюза, пандемията е засегнала най-тежко сегмента на услугите за превоз на пътници. Най-засегнат е сегментът на търговските услуги за превоз на пътници със значително намаление на предлагането във всички държави членки, което все още не е достигнало до нивата от 2019 г.

(5) Налице е наваксване по отношение на броя на товарните влакове, движещи се по мрежата, като нивата от 2021 г. са само с 0,1 % по-ниски в сравнение с 2019 г. Броят на пътническите влакове със задължение за обществена услуга (ЗОУ), движещи се по мрежата през 2021 г., е бил с 2 % по-голям през 2019 г., докато през 2020 г. той е бил с 5,1 % по-малък спрямо 2019 г. Като се има предвид обаче, че броят на пътниците както през 2020 г., така и през 2021 г. не е достигнал дори две трети от броя на пътниците през 2019 г., намалялото въздействие на пандемията и последвалото наваксване вероятно са били подпомогнати от трайната финансова подкрепа на компетентните органи по договорите за ЗОУ. По-конкретно, през 2021 г. броят на влаковете, осъществяващи търговски услуги за превоз на пътници, все още е бил с 18,2 % по-малък в сравнение с 2019 г. През 2020 г. той е бил с 22,9 % по-малък в сравнение с 2019 г., което не показва значително наваксване.

([1]) ОВ L 333, 12.10.2020 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) 2022/312 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 по отношение на продължителността на референтния период за прилагането на временни мерки във връзка с налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура (ОВ L 55, 28.2.2022 г., стр. 1)

(6) Подобни тенденции може да се наблюдават, когато услугите за превоз са изразени във влак-километри. Пробегът във влак-километри на товарните влакове, движещи се по мрежата, показва признаци на настигане на предишните стойности — през 2021 г. той е едва с 0,5 % по-малък в сравнение с 2019 г. Услугите по ЗОУ за превоз на пътници, изразени във влак-километри, са били с 1,1 % по-високи през 2021 г. в сравнение с 2019 г. През 2021 г. обаче търговските услуги за превоз на пътници, изразени във влак-километри, остават с 18,7 % по-ниски от нивата от 2019 г., което говори за слабо подобрение в сравнение с 2020 г.

(7) Очевидно е налице трайно намаляване на железопътния трафик в резултат на въздействието на пандемията от COVID-19 върху сегмента на пътниците, който през 2018 г. е представлявал около 80 % от целия трафик, изразен във влак-километри.

(8) Данните на Световната здравна организация показват, че броят на ежедневно регистрираните случаи на COVID-19 в Европа рязко се е увеличил в началото на 2022 г. до невиждани по време на пандемията равнища. Освен това броят на ежедневно докладваните случаи остава много висок.

(9) Вероятно е пандемията да окаже трайно отрицателно въздействие върху железопътния трафик и железопътните предприятия също вероятно ще продължат да изпитват финансови затруднения до края на 2022 г.

(10) Поради това е необходимо референтният период, определен в член 1 от Регламент (ЕС) 2020/1429, да се удължи до 31 декември 2022 г.

(11) Ако Европейският парламент и Съветът използват целия срок за повдигане на възражения, предвиден в член 6, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2020/1429, за да разгледат настоящия регламент, той би влязъл в сила едва след края на референтния период, предвиден понастоящем в член 1 от Регламент (ЕС) 2020/1429. За да се избегне правна несигурност, настоящият регламент следва да бъде приет съгласно процедурата по спешност, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) 2020/1429, и да влезе в сила по спешност в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Член 1 от Регламент (ЕС) 2020/1429 се заменя със следното:

„*Член 1*

С настоящия регламент се установяват временни правила за налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура, както е посочено в глава IV от Директива 2012/34/ЕС. Той се прилага по отношение на железопътната инфраструктура за вътрешни и международни превози, обхванати от посочената директива, за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2022 г. (референтният период)“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1037 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета и на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията по отношение на употребата на гликолипиди като консервант в напитки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните ([1]), и по-специално член 10, параграф 3 и член 14 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1331/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за установяване на обща разрешителна процедура за добавките в храните, ензимите в храните и ароматизантите в храните ([2]), и по-специално член 7, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

(1) В приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 се установява списък на Съюза на добавките в храните, одобрени за употреба в храни, и условията за тяхната употреба.

(2) В приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията ([3]) се определят спецификации на добавките в храните, включени в списъците в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 1333/2008.

(3) Списъкът на Съюза на добавките в храните и техните спецификации могат да бъдат актуализирани в съответствие с общата процедура, посочена в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1331/2008 по инициатива на Комисията или по искане на държава членка или на заинтересована страна.

(4) През декември 2019 г. бе подадено заявление до Комисията за разрешаване на употребата на гликолипиди като консервант в ароматизирани напитки, в някои други продукти, попадащи в категория 14.1 — „безалкохолни напитки“, и в пиво без съдържание на алкохол и малцови напитки.

(5) Европейският орган за безопасност на храните („Органът“) направи оценка на безопасността на предложената употреба на гликолипидите като добавка в храните. В становището на Органа ([4]), прието на 4 май 2021 г., беше установен допустим дневен прием (ДДП) от 10 mg/kg телесно тегло на ден. Органът отбеляза, че най-високата изчислена стойност на експозиция от 3,1 mg/kg телесно тегло на ден при малки деца е в рамките на установената ДДП и заключи, че експозицията на гликолипиди не поражда опасения във връзка с безопасността при видовете употреба и нивата на употреба, предложени от заявителя.

(6) Гликолипидите се произвеждат от гъбички *Dacryopinax spathularia* в процес на ферментация. Използвани като консервант, гликолипидите удължават срока на съхранение на напитките, като ги предпазват от причинено от микроорганизми разваляне и възпрепятстват растежа на патогенни микроорганизми. Гликолипидите са активни срещу дрожди, плесени и грам-положителни бактерии и могат да служат като алтернатива на други консерванти, понастоящем разрешени за употреба в напитки.

(7) Поради това е целесъобразно да се разреши употребата на гликолипидите като консервант в напитките, попадащи в обхвата на заявлението, и като Е-номер на тази добавка да се определи Е 246.

([1]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16.
([2]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 1.
([3]) Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията от 9 март 2012 г. за определяне на спецификации на добавките в храните, включени в списъците в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 83, 22.3.2012 г., стр. 1).
([4]) EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2021 г.; 19(6):6609.

(8) В приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 следва да бъдат включени спецификациите на гликолипидите (E 246), тъй като тази добавка се включва за пръв път в списъка на Съюза на добавките в храните, съдържащ се в приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008.

(9) Поради това регламенти (ЕО) № 1333/2008 и (ЕС) № 231/2012 следва да бъдат съответно изменени.

(10) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 се изменя в съответствие с приложение I към настоящия регламент.

Член 2

Приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 се изменя в съответствие с приложение II към настоящия регламент.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 се изменя, както следва:

а) В част Б, точка 3 „Добавки, различни от оцветители и подсладители“ след вписването за добавката в храните Е 243 се добавя следното ново вписване:

„Е 246	Гликолипиди“

б) Част Д се изменя, както следва:

1) В категория 14.1.4 („Ароматизирани напитки“) след вписването за Е 242 се вмъква следното вписване за Е 246 („Гликолипиди“):

	„Е 246	Гликолипиди	50		с изключение на напитки на млечна основа“

2) В категория 14.1.5.2 („Други“) след вписването за Е 242 се вмъква следното вписване за Е 246 („Гликолипиди“):

	„Е 246	Гликолипиди	20	93)	само течни чаени концентрати и течни концентрати на плодови и билкови настойки“

3) В категория 14.2.1 („Пиво и малцови напитки“) след вписването за Е 220 — 228 се вмъква следното вписване за Е 246 („Гликолипиди“):

	„Е 246	Гликолипиди	50		само пиво без съдържание на алкохол и малцови напитки“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

В приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 след вписването за добавката в храните E 243 се добавя следното ново вписване:

„**E 246 ГЛИКОЛИПИДИ**

Синоними	
Определение	Естествено срещащите се гликолипиди се получават чрез ферментация, като се използва дивият щам MUCL 53181 на гъбичката *Dacryopinax spathularia*. Глюкозата се използва като източник на въглерод. Процесът без използване на разтворители включва филтрация и микрофилтрация за отстраняване на микробните клетки, утаяване и измиване с буферирана вода с цел пречистване. Продуктът се подлага на пастьоризация и на изсушаване чрез пулверизация. Производственият процес не променя химически гликолипидите, нито присъщия им състав.
CAS номер	2205009-17-0
Химично наименование	Гликолипиди от *Dacryopinax spathularia*
Съдържание на основно вещество	Не по-малко от 93 % общо съдържание гликолипид на суха маса.
Описание	Бежов до светлокафяв прах, слаб характерен мирис
Идентификация	
Разтворимост	Отговаря на изискванията (10 g/l във вода)
pH	Между 5,0 и 7,0 (10 g/l във вода)
Мътност	Не повече от 28 NTU (10 g/l във вода)
Чистота	
Съдържание на вода	Не повече от 5 % (по метода на Карл Фишер)
Белтъчини	Не повече от 3 % (коефициент N x 6,25)
Мазнини	Не повече от 2 % (гравиметрично)
Натрий	Не повече от 3,3 %
Арсен	Не повече от 1 mg/kg
Олово	Не повече от 0,7 mg/kg
Кадмий	Не повече от 0,1 mg/kg
Живак	Не повече от 0,1 mg/kg
Никел	Не повече от 2 mg/kg
Микробиологични критерии	
Общ брой аеробни микроорганизми	Не повече от 100 колонии на грам
Дрожди и плесени	Не повече от 10 колонии на грам
Колиформи	Не повече от 3 MPN на грам
Salmonella spp.	Да не се открива в 25 g“

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1038 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на употребата на поливинилпиролидон (E1201) в храни за специални медицински цели, под формата на таблетки и филм таблетки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните ([1]), и по-специално член 10, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1331/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за установяване на обща разрешителна процедура за добавките в храните, ензимите в храните и ароматизантите в храните ([2]), и по-специално член 7, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

(1) В приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 се установява списък на Съюза на добавките в храните, одобрени за употреба в храни, и условията за тяхната употреба.

(2) Този списък може да се актуализира в съответствие с общата процедура, посочена в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1331/2008, по инициатива на Комисията или при постъпване на заявление.

(3) Съгласно приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 поливинилпиролидон (E1201) е разрешен за употреба като добавка в храните в трапезни подсладители на таблетки и в хранителни добавки, предлагани в твърдо състояние, с изключение на хранителни добавки за кърмачета и малки деца.

(4) На 29 октомври 2018 г. беше подадено заявление за разрешаване на употребата на поливинилпиролидон (E1201) като добавка в храните за специални медицински цели под формата на таблетки и филм таблетки като свързващо вещество за таблетки. На държавите членки бе предоставен достъп до заявлението в съответствие с член 4, параграф 1, втората алинея от Регламент (ЕО) № 1331/2008.

(5) Научният комитет по храните направи оценка на поливинилпиролидон (E 1201) през 1990 г. ([3]). В научното си становище от 1 юли 2020 г. ([4]) Европейският орган за безопасност на храните („Органът“) направи повторна оценка на безопасността на поливинилпиролидон (E1201) като добавка в храните и разгледа възможността за разширяване на употребата му в храни за специални медицински цели под формата на таблетки и филм таблетки. В това становище Органът стигна до заключението, че не се очаква разширяването на употребата при предложеното максимално допустимо ниво и препоръчано ниво на консумация да породи опасения във връзка с безопасността.

(6) Налице е технологична необходимост от добавяне на поливинилпиролидон (E1201) по време на производството на таблетките за специални медицински цели с цел да се осигури силно свързване на съставките, да се гарантира тяхното спояване и да се забави разпадът им. Поради това е целесъобразно да се разреши употребата на тази добавка като стабилизатор на храни за специални медицински цели под формата на таблетки и филм таблетки.

([1]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16.
([2]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 1.
([3]) Доклад на Научния комитет по храните, двадесет и шеста серия. Доклад EUR 13 913.
([4]) EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2020 г.; 18(8):6215.

(7) Разрешаването на употребата на поливинилпиролидон (E1201) като добавка в храните в категория 13.2 „Диетични храни за специални медицински цели съгласно определението от Директива 1999/21/ЕО (с изключение на продуктите от категория храни 13.1.5)“ от част Д от приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 не означава че продуктите, обработени с тази добавка в храните, се класифицират като храни за специални медицински цели по смисъла на Регламент (ЕС) № 609/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

(8) Поради това Регламент (ЕО) № 1333/2008 следва да бъде съответно изменен.

(9) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В част Д от приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 в категория храни 13.2 „Диетични храни за специални медицински цели съгласно определението от Директива 1999/21/ЕО (с изключение на продуктите от категория 13.1.5)“ се добавя следното вписване:

	„E 1201	Поливинилпиро-лидон	*quantum satis*		само храни във вид на таблетки и филм таблетки“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Регламент (ЕС) № 609/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно храните, предназначени за кърмачета и малки деца, храните за специални медицински цели и заместителите на целодневния хранителен прием за регулиране на телесното тегло и за отмяна на Директива 92/52/ЕИО на Съвета, директиви 96/8/ЕО, 1999/21/ЕО, 2006/125/ЕО и 2006/141/ЕО на Комисията, Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) № 41/2009 и (ЕО) № 953/2009 на Комисията (ОВ L 181, 29.6.2013 г., стр. 35).

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/1039 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на суспендирането за 2023 година на определени тарифни преференции, предоставени на някои държави — бенефициери по ОСП

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета ([1]), и по-специално член 8, параграф 3 от него,

след консултация с Комитета по общите преференции по смисъла на член 39 от Регламент (ЕС) № 978/2012,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 978/2012 тарифните преференции по общия режим на общата схема от преференции (ОСП) се суспендират по отношение на продуктите от даден раздел по ОСП, които са с произход от държава — бенефициер по ОСП, когато в продължение на три последователни години средната стойност на вноса в Съюза на тези продукти от посочената държава — бенефициер по ОСП, надвишава праговете, посочени в приложение VI към същия регламент.

(2) В съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 978/2012 и въз основа на статистическите данни за търговията за календарните 2015—2017 г. в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/249 на Комисията ([2]) е определен списък на продуктовите раздели, тарифните преференции по отношение на които се суспендират от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2022 г.

(3) Съгласно член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 978/2012 на всеки три години Комисията трябва да направи преглед на посочения списък и да приеме акт за изпълнение с цел суспендиране или възстановяване на тарифните преференции.

(4) Тъй като срокът на действие на Регламент (ЕС) № 978/2012 изтича на 31 декември 2023 г., преразгледаният списък следва да се прилага за срок от една година, считано от 1 януари 2023 г. Списъкът се основава на статистическите данни за търговията за календарните 2018—2020 г., налични на 1 септември 2021 г., и отчита вноса от държавите — бенефициери по ОСП, изброени в приложение II към Регламент (ЕС) № 978/2012, във вида, в който той е бил приложим на посочената дата. Не е взета обаче предвид стойността на вноса от държави — бенефициери по ОСП, които считано от 1 януари 2023 г. вече не се ползват от тарифните преференции по член 4, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 978/2012,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Тарифните преференции, посочени в член 7 от Регламент (ЕС) № 978/2012, се суспендират по отношение на съответните държави — бенефициери по ОСП, за списъка от продукти от разделите по ОСП, съдържащ се в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

([1]) ОВ L 303, 31.10.2012 г., стр. 1.

([2]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/249 на Комисията от 12 февруари 2019 г. за суспендиране на тарифните преференции за някои държави — бенефициери по общата схема от преференции (ОСП), по отношение на някои раздели по ОСП в съответствие с Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на схема от общи тарифни преференции (ОВ L 42, 13.2.2019 г., стр. 6).

Той се прилага от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на разделите по ОСП, за които тарифните преференции, посочени в член 7 от Регламент (ЕС) № 978/2012, се суспендират по отношение на съответните държави — бенефициери по ОСП:

Колона А: наименование на държавата
Колона Б: раздел по ОСП (член 2, буква й) от Регламента за ОСП)
Колона В: описание

А	Б	В
Индия	Р-6а	Неорганични и органични химични продукти
	Р-7а	Пластмаси и пластмасови изделия
	Р-8б	Кожени изделия; кожухарски кожи и облекла от тях
	Р-11а	Текстилни материали
	Р-13	Изделия от камъни, гипс, цимент, азбест, слюда или аналогични материали; керамични продукти; стъкло и изделия от стъкло
	Р-14	Перли и благородни метали
	Р-15а	Чугун, желязо или стомана и изделия от чугун, желязо или стомана
	Р-15б	Неблагородни метали (с изключение на чугун, желязо и стомана), изделия от неблагородни метали (с изключение на чугун, желязо и стомана)
	Р-16	Машини и апарати; електрически машини и апарати, електроматериали и техните части
	Р-17а	Превозни средства и оборудване за железопътни или подобни линии
Индонезия	Р-1а	Живи животни и продукти от животински произход, с изключение на риба
	Р-3	Масла, мазнини и восъци от животински или растителен произход
	Р-5	Минерални продукти
	Р-9а	Дървен материал и изделия от дървен материал; дървени въглища
Кения	Р-2а	Живи растения и цветарски продукти

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/1040 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за изменение на приложения VI и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на списъците на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на определени птици, отглеждани в плен, зародишни продукти от тях и месни продукти от домашни птици

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) ([1]), и по-специално член 230, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2016/429 се определят, *inter alia*, ветеринарно-здравните изисквания във връзка с въвеждането в Съюза на пратки с животни, зародишни продукти и продукти от животински произход и той се прилага от 21 април 2021 г. Съгласно едно от посочените ветеринарно-здравни изисквания пратките трябва да идват от трета държава, територия или зона или компартмент от нея, включени в списък в съответствие с член 230, параграф 1 от посочения регламент.

(2) Делегиран регламент (ЕС) 2020/692 на Комисията ([2]) допълва Регламент (ЕС) 2016/429 по отношение на ветеринарно-здравните изисквания във връзка с въвеждането в Съюза на пратки с определени видове и категории животни, със зародишни продукти и с продукти от животински произход от трети държави, територии или зони или компартменти от тях. В Делегиран регламент (ЕС) 2020/692 се предвижда, че въвеждането в Съюза на пратки с животни, със зародишни продукти и с продукти от животински произход, попадащи в приложното поле на регламента, се разрешава само ако те идват от трета държава или територия, или зона или компартмент от нея, включени в списък за конкретните видове и категории животни, зародишни продукти и продукти от животински произход, в съответствие с ветеринарно-здравните изисквания, предвидени в посочения делегиран регламент.

(3) С Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 на Комисията ([3]) се установяват списъците на трети държави, територии или зони или компартменти от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на видовете и категориите животни, зародишни продукти и продукти от животински произход, които попадат в приложното поле на Делегиран регламент (ЕС) 2020/692. Списъците и някои общи правила относно списъците са посочени в приложения I—XXII към посочения регламент за изпълнение.

(4) В част 1, раздел А от приложение VI към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 се съдържа списък на трети държави или територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с птици, отглеждани в плен, и зародишни продукти от птици, отглеждани в плен, различни от птици, отглеждани в плен, обхванати от дерогациите, посочени в член 62 от Делегиран регламент (ЕС) 2020/692.

(5) Обединеното кралство подаде до Комисията заявление за разрешаване на въвеждането в Съюза на пратки с птици, отглеждани в плен, и със зародишни продукти от тях, различни от птиците, отглеждани в плен, посочени в член 62 от Делегиран регламент (ЕС) 2020/692, от подчинените на Британската корона територии остров Ман и Джърси, и предостави гаранции по отношение на капацитета на компетентните органи на подчинените на Британската корона територии да осигурят надеждно официално сертифициране и съответствие със съответните ветеринарно-здравни изисквания за такива пратки с птици, отглеждани в плен, и зародишни продукти от тях, предназначени за въвеждане в Съюза. Поради това подчинените на Британската корона територии следва да бъдат включени в списъка в приложение VI към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404.

([1]) ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1.

([2]) Делегиран регламент (ЕС) 2020/692 на Комисията от 30 януари 2020 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за въвеждането в Съюза на пратки с някои животни, зародишни продукти и продукти от животински произход и за движението им и боравенето с тях след въвеждане (ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 379).

([3]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 на Комисията от 24 март 2021 г. за установяване на списъци на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на животни, зародишни продукти и продукти от животински произход, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 114, 31.3.2021 г., стр. 1).

(6) Поради това приложение VI към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 следва да бъде съответно изменено.

(7) В част 1, раздел А от приложение XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 се съдържа списък на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с месни продукти от копитни животни, домашни птици и пернат дивеч, които са преминали специална обработка за ограничаване на риска, посочена в приложение XXVI към Делегиран регламент (ЕС) 2020/692.

(8) Мароко подаде заявление до Комисията за разрешаване на въвеждането в Съюза на пратки с месни продукти от домашни птици, различни от щраусови птици, и предостави гаранции по отношение на спазването от тази трета държава на изискванията за уведомяване и докладване за болестите от списъка, посочени в точка 1 от приложение I към Делегиран регламент (ЕС) 2020/692, които са от значение за домашните птици, както и гаранции по отношение на спазването от тази трета държава на съответните ветеринарно-здравни изисквания на Съюза или на еквивалентни изисквания. Поради това и предвид здравната обстановка във връзка с домашните птици в Мароко е целесъобразно тази трета държава да бъде включена в списъка, установен в част 1, раздел А от приложение XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на месни продукти от домашни птици, различни от щраусови птици, които са преминали специалната обработка за ограничаване на риска „D“, посочена в приложение XXVI към Делегиран регламент (ЕС) 2020/692.

(9) Поради това приложение XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 следва да бъде съответно изменено.

(10) Поради това Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 следва да бъде съответно изменен.

(11) Тъй като Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 се прилага от 21 април 2021 г., в интерес на правната сигурност и с цел улесняване на търговията измененията, които трябва да бъдат направени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 с настоящия регламент, следва да породят действие по спешност.

(12) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложения VI и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 се изменят в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложения VI и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 се изменят, както следва:

(1) в част 1, раздел А от приложение VI между вписванията за Израел и Нова Зеландия се вмъкват следните вписвания за остров Ман и Джърси:

„**IM** Остров Ман	IM-0	Птици, отглеждани в плен	CAPTIVE-BIRDS				
		Яйца за люпене от птици, отглеждани в плен	HE-CAPTIVE-BIRDS				
JE Джърси	JE-0	Птици, отглеждани в плен	CAPTIVE-BIRDS				
		Яйца за люпене от птици, отглеждани в плен	HE-CAPTIVE-BIRDS“				

2) в част 1, раздел А от приложение XV вписването за Мароко се заменя със следното:

„**MA** Мароко	MA-0	B	B	B	B	B	B	B	D	Не е разрешено.	Не е разрешено.	**MPST“**	

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/1041 НА КОМИСИЯТА

от 29 юни 2022 година

за въвеждане на регистрационен режим за вноса на някои видове лека термична хартия с произход от Република Корея след възобновяването на разследването с цел изпълнение на решението на Общия съд от 2 април 2020 г. по дело T-383/17, потвърдено с решението на Съда по дело C-260/20 P, във връзка с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 на Комисията

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. за защита срещу дъмпингов внос от страни, които не са членки на Европейския съюз ([1]) („основния регламент“), и по-специално член 14 от него,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

1.1. Приемане на мерки

(1) На 17 ноември 2017 г. Комисията публикува Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/2005 на Комисията за налагане на антидъмпингово мито върху вноса на някои видове лека термична хартия с произход от Република Корея ([2]). На 3 май 2017 г. Комисията публикува Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 на Комисията за налагане на окончателно антидъмпингово мито и окончателно събиране на наложеното временно мито върху вноса на някои видове лека термична хартия с произход от Република Корея („спорния регламент“) ([3]).

1.2. Решенията по дела T-383/17 и C-260/20 P

(2) С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 20 юни 2017 г., групата Hansol (Hansol Paper Co. Ltd. и Hansol Artone Paper Co. Ltd.) („Hansol“) поиска отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 в частта му, която се отнася до Hansol (дело T-383/17). Hansol оспори законосъобразността на спорния регламент по няколко причини. В едно от основанията си Hansol оспори формирането на определени нормални стойности в съответствие с член 2, параграф 3 от основния регламент. В друго основание Hansol изрази твърдението, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката при определянето на тежестта на продажбите в Съюза за независими клиенти спрямо продажбите за свързаните преработватели. Hansol заяви, че тази твърдяна изчислителна грешка е изкривила изчисляването на дъмпинговия марж, както и, *inter alia*, маржа на подбиване на цените.

([1]) ОВ L 176, 30.6.2016 г., стр. 21.
([2]) ОВ L 310, 17.11.2016 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 114, 3.5.2017 г., стр. 3.

(3) На 2 април 2020 г. Съдът постанови решение по дело T-383/17, с което отмени Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 в частта му, която се отнася до произведените от Hansol стоки ([4]). Общият съд констатира, че Комисията е нарушила член 2, параграф 1 от основния регламент, като е решила да формира нормалната стойност в съответствие с член 2, параграф 3 от основния регламент за вид на продукта, продаван от Hansol Artone Paper Co. Ltd., при положение че за същия вид на продукта е имало представителни продажби на вътрешния пазар, извършени от Hansol Paper Co. Ltd. Общият съд констатира също така, че твърдяната грешка при претеглянето е била установена и че Комисията е трябвало да вземе предвид количествата, които Schades Nordic, един от свързаните с групата Hansol преработватели в Съюза, е продал на независими клиенти. Поради това Комисията е нарушила член 2, параграф 11 от основния регламент, тъй като направените от нея изчисления не са отразявали в пълна степен извършвания от Hansol дъмпинг. На последно място Общият съд прие, че тази грешка при претеглянето е засегнала и изчисляването на подбиването на цените, тъй като за това изчисляване Комисията е използвала същото претегляне. Освен това Общият съд констатира, че Комисията е допуснала грешка, като е приложила по аналогия член 2, параграф 9 от основния регламент и е приспаднала ПОАР и маржа на печалбата за препродажбите на разглеждания продукт, извършени от свързания субект за продажби в ЕС, за целите на определянето на експортната цена на този продукт в контекста на определянето на вредата.

(4) На 11 юни 2020 г. Комисията поиска от Съда да отмени решението на Общия съд, като подаде жалба (дело C-260/20 P). На 12 май 2022 г. втори състав на Съда отхвърли жалбата и потвърди констатациите на Общия съд ([5]). Съдът обаче отбеляза, че противно на постановеното от Общия съд, в този случай Комисията не е допуснала грешка, като е приложила по аналогия член 2, параграф 9 от основния регламент.

(5) В резултат на това Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763 се отменя в частта му, която се отнася до Hansol.

2. **ОСНОВАНИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕГИСТРАЦИОНЕН РЕЖИМ**

(6) Комисията анализира въпроса дали е целесъобразно за вноса на разглеждания продукт да бъде въведен регистрационен режим. В този контекст Комисията взе предвид следните съображения.

(7) Съгласно член 266 от ДФЕС институциите са длъжни да предприемат необходимите мерки за изпълнение на решенията на Съда. В случай на отмяна на акт, приет от институциите в контекста на административна процедура, като например антидъмпингово разследване, изпълнението на решението на Общия съд се изразява в замяна на отменения акт с нов, в който установената от Съда незаконосъобразност е отстранена ([6]).

(8) Съгласно практиката на Съда процедурата за замяна на отменения акт може да се възобнови непосредствено на етапа, на който е възникнала незаконосъобразността ([7]). Това предполага по-специално, че ако актът, приет за приключване на административна процедура, бъде отменен, тази отмяна не засяга непременно подготвителните актове, като например отнасящите се до започването на антидъмпинговата процедура. В случай че даден регламент за налагане на окончателни антидъмпингови мерки например бъде отменен, това означава, че вследствие на отмяната антидъмпинговата процедура остава открита, тъй като актът, приет за приключване на антидъмпинговата процедура, се заличава от правния ред на Съюза ([8]), с изключение на случаите, при които незаконосъобразността е възникнала на етапа на започване на процедурата.

(9) Както е обяснено в известието за възобновяване, тъй като незаконосъобразността не е възникнала на етапа на започване на процедурата, а на етапа на разследването, Комисията реши да възобнови разследването в частта му, която се отнася до Hansol, като извърши това възобновяване на етапа, на който е възникнала нередността.

([4]) ECLI:EU:T:2020:139.

([5]) ECLI:EU:C:2022:370.

([6]) Решение по съединени дела 97, 193, 99 и 215/86, Asteris AE и други и Република Гърция/Комисия (Recueil 1988 г., стр. 2181, т. 27 и 28); и решение от 1 юни 2022 г. по дело T-440/20, Jindal Saw/Европейска комисия, EU:T:2022:318.

([7]) Решение по дело C-415/96, Испания/Комисия (Recueil 1998 г., стр. I-6993, т. 31); решение по дело C-458/98 P, Industrie des Poudres Sphériques/Съвет (Recueil 2000 г., стр. I-8147, т. 80—85); решение по дело T-301/01, Alitalia/Комисия (Сборник 2008 г., стр. II-1753, т. 99 и 142); решение по съединени дела T-267/08 и T-279/08, Région Nord-Pas de Calais/Комисия (Сборник 2011 г., стр. II-0000, т. 83).

([8]) Решение по дело C-415/96, Испания/Комисия (Recueil 1998 г., стр. I-6993, т. 31); решение по дело C-458/98 P, Industrie des Poudres Sphériques/Съвет (Recueil 2000 г., стр. I-8147, т. 80—85).

(10) Съгласно практиката на Съда възобновяването на административната процедура и евентуалното повторно налагане на мита не може да се счита за противоречащо на правилото за недопускане на прилагане с обратна сила ([9]). С известието за възобновяване заинтересованите страни, включително вносителите, бяха уведомени, че евентуалните бъдещи задължения, ако са обосновани, ще зависят от констатациите от преразглеждането.

(11) Въз основа на новите си констатации и резултата от възобновеното разследване, които на този етап не са известни, Комисията може да приеме регламент за преразглеждане, когато това е обосновано, на приложимата митническа ставка. Тази евентуална преразгледана ставка ще породи действие от датата на влизане в сила на спорния регламент.

(12) За тази цел Комисията отправя към националните митнически органи искане да изчакат резултата от преразглеждането, преди да вземат решение по евентуални искания за възстановяване на антидъмпинговите мита, отменени от Общия съд по отношение на Hansol. Съответно на митническите органи се възлага да задържат всички искания за възстановяване на отменените мита до публикуването в Официален вестник на резултата от преразглеждането.

(13) Освен това ако възобновяването на разследването доведе до повторно налагане на мерките, е необходимо да бъдат събрани мита и за периода на провеждане на възобновеното разследване.

(14) В това отношение Комисията отбелязва, че регистрационният режим е инструмент, предвиден в член 14, параграф 5 от основния регламент, така че впоследствие да може мерките да бъдат приложени спрямо вноса от датата на въвеждане на този режим ([10]). В настоящия случай Комисията счита за целесъобразно да въведе регистрационен режим за засягащия Hansol внос с цел да се улесни събирането на антидъмпинговите мита, след като техните равнища бъдат преразгледани в съответствие с решението на Общия съд.

(15) В съответствие с практиката на Съда ([11]), за разлика от прилагането на регистрационен режим в периода преди приемането на временни мерки, условията по член 10, параграф 4 от основния регламент не са приложими към разглеждания случай. Действително, целта на регистрационния режим в контекста на изпълнението на решенията на Съда не е да се позволи евентуалното събиране с обратна сила на наложени с мерки за търговска защита мита, както е предвидено в тези разпоредби. Целта по-скоро е да се запази ефективността на действащите мерки без необосновано прекъсване от датата на влизане в сила на спорния регламент до повторното налагане на коригираните мита, като се гарантира, че в бъдеще ще е възможно митата да бъдат събирани в правилния размер.

(16) С оглед на горепосочените съображения Комисията счете, че са налице основания за въвеждане на регистрационен режим в съответствие с член 14, параграф 5 от основния регламент.

3. **РЕГИСТРАЦИОНЕН РЕЖИМ**

(17) Въз основа на гореизложеното за вноса на разглеждания продукт, произведен от Hansol (Hansol Paper Co. Ltd. и Hansol Artone Paper Co. Ltd.), трябва да бъде въведен регистрационен режим.

(18) Както е посочено в известието за възобновяване, евентуалното окончателно задължение за плащане на антидъмпингово мито от датата на влизане в сила на спорния антидъмпингов регламент ще зависи от констатациите от преразглеждането.

(19) За периода между публикуването на известието за възобновяване и датата на влизане в сила на резултатите от възобновеното разследване не може да се събира мито, което е по-високо от установеното в спорния регламент.

(20) Настоящото приложимо за Hansol антидъмпингово мито е в размер на 104,46 EUR на тон нетно тегло,

([9]) Решение от 15 март 2018 г. по дело C-256/16, Deichmann SE/Hauptzollamt Duisburg, т. 79, и решение от 19 юни 2019 г., C & J Clark International Ltd/Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs, т. 5.

([10]) Решение по дело T-440/20, Jindal Saw/Европейска комисия (EU:T:2022:318, т. 154—159).

([11]) Решение по дело C-256/16, Deichmann SE/Hauptzollamt Duisburg, т. 79, и решение от 19 юни 2019 г. по дело C-612/16, C & J Clark International Ltd/Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs, т. 58.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. В съответствие с член 14, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/1036 и член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/1037 митническите органи предприемат необходимите действия за въвеждане на регистрационен режим за вноса на някои видове лека термична хартия с тегло, непревишаващо 65 g/m2; на роли с ширина 20 cm или повече, с тегло на ролата (включително хартията) 50 kg или повече и с диаметър на ролата (включително хартията) 40 cm или повече („джъмбо ролки“); със или без основно покритие от едната или от двете страни; покрита с термочувствително вещество от едната или от двете страни; и със или без горно покритие, понастоящем класирани в кодове по КН ex 4809 90 00, ex 4811 90 00, ex 4816 90 00 и ex 4823 90 85 (кодове по ТАРИК: 4809 90 00 10, 4811 90 00 10, 4816 90 00 10 и 4823 90 85 20), с произход от Република Корея и произведени от групата Hansol (Hansol Paper Co. Ltd. и Hansol Artone Paper Co. Ltd) (допълнителен код по ТАРИК C874).

2. Срокът на регистрационния режим изтича девет месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент.

3. Ставката на антидъмпинговото мито, което може да бъде събирано за вноса на някои видове лека термична хартия, понастоящем класирани в кодове по КН ex 4809 90 00, ex 4811 90 00, ex 4816 90 00 и ex 4823 90 85 (кодове по ТАРИК: 4809 90 00 10, 4811 90 00 10, 4816 90 00 10 и 4823 90 85 20), с произход от Република Корея и произведени от групата Hansol (Hansol Paper Co. Ltd. и Hansol Artone Paper Co. Ltd), в периода от възобновяването на разследването до датата на влизане в сила на резултатите от възобновеното разследване, не може да надхвърля ставката, определена с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/763.

4. Националните митнически органи изчакват публикуването на съответния регламент за изпълнение на Комисията за повторно налагане на митото, преди да вземат решение по искане за възстановяване и опрощаване на антидъмпингови мита по отношение на внос, засягащ групата Hansol (Hansol Paper Co. Ltd. и Hansol Artone Paper Co. Ltd).

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/1042 НА СЪВЕТА

от 21 юни 2022 година

за позицията, която да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменението на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, приложен към Споразумението за ЕИП (Бюджетен ред 07 20 03 01 — социална сигурност)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 46 и 48 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство ([1]), и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство ([2]) („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП, създаден със Споразумението за ЕИП („Съвместният комитет на ЕИП“) може да реши да измени, *inter alia*, Протокол 31, относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, приложен към Споразумението за ЕИП („Протокол 31“).

(3) Целесъобразно е да се продължи сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП при действия на Съюза, финансирани от общия бюджет на Съюза и свързани със свободното движение на работници, координирането на схемите за социална сигурност и мерките за мигрантите, включително мигрантите от трети държави.

(4) Поради това Протокол 31 следва да бъде съответно изменен.

(5) Следователно позицията на Съюза в Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение на Съвместния комитет на ЕИП,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменението на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, приложен към Споразумението за ЕИП, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

([1]) ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6.
([2]) ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

Съставено в Брюксел на 21 юни 2022 година.

За Съвета
Председател
C. BEAUNE

ПРОЕКТ

НА РЕШЕНИЕ НА СЪВМЕСТНИЯ КОМИТЕТ НА ЕИП № […]

от …

за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

СЪВМЕСТНИЯТ КОМИТЕТ НА ЕИП,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 86 и 98 от него,

като има предвид, че:

(1) Целесъобразно е да се продължи сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП при действия на Съюза, финансирани от общия бюджет на Съюза и свързани със свободното движение на работници, координирането на схемите за социална сигурност и мерките за мигрантите, включително мигрантите от трети държави.

(2) Поради това Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъде изменен, за да се даде възможност това разширено сътрудничество да започне от 1 януари 2022 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

В член 5, параграфи 5 и 14 от Протокол 31 към Споразумението за ЕИП, думите „финансова 2021 година“ се заменят с думите „финансови години 2021 и 2022“.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след внасянето на последната нотификация, предвидена в член 103, параграф 1 от Споразумението за ЕИП (*).

Прилага се от 1 януари 2022 г.

Член 3

Настоящото решение се публикува в раздела за ЕИП и в притурката за ЕИП към *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на […]

За Съвместния комитет на ЕИП
Председател

Секретари
на Съвместния комитет на ЕИП

(*) [Без отбелязани конституционни изисквания.] [С отбелязани конституционни изисквания.]

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/1043 НА СЪВЕТА

от 28 юни 2022 година

за назначаване на един член и двама заместник-членове, предложени от Кралство Испания, в Комитета на регионите

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 305 от него,

като взе предвид Решение (ЕС) 2019/852 на Съвета от 21 май 2019 г. за определяне на състава на Комитета на регионите ([1]),

като взе предвид предложенията на правителството на Испания,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 300, параграф 3 от Договора Комитетът на регионите се състои от представители на регионалните и местните власти, които или са на изборна длъжност в рамките на дадена регионална или местна власт, или носят политическа отговорност пред изборен орган.

(2) На 3 февруари 2020 г. Съветът прие Решение (ЕС) 2020/144 ([2]) за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2020 г. до 25 януари 2025 г.

(3) С оставката на г-н Juan ESPADAS CEJAS се освободи едно място за член на Комитета на регионите.

(4) С оставката на г-н Carlos MARTÍNEZ MÍNGUEZ и изтичането на националния мандат, въз основа на който беше предложено назначаването на г-н José Francisco BALLESTA GERMÁN, се освободиха две места за заместник-член на Комитета на регионите.

(5) Правителството на Испания предложи г-н Julio MILLÁN MUÑOZ, представител на местна власт, който заема изборна длъжност в рамките на местна власт *Alcalde del Ayuntamiento de Jaén (Andalucía)* (кмет на община Хаен (Андалусия), за член на Комитета на регионите за остатъка от мандата, а именно до 25 януари 2025 г.

(6) Правителството на Испания предложи следните представители на местни власти, които заемат изборна длъжност в рамките на местна власт, за заместник-членове на Комитета на регионите за остатъка от мандата, а именно до 25 януари 2025 г.: Г-жа Noelia María ARROYO HERNÁNDEZ, *Alcaldesa del Ayuntamiento de Cartagena (Murcia)* (кмет на община Картахена (Мурсия), и г-н Óscar PUENTE SANTIAGO, *Alcalde del Ayuntamiento de Valladolid (Castilla y León)* (кмет на община Валядолид (Кастилия и Леон),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Следните представители на местни власти, които заемат изборна длъжност, се назначават към Комитета на регионите за остатъка от мандата, а именно до 25 януари 2025 г.:

а) за член:

— г-н Julio MILLÁN MUÑOZ, *Alcalde del Ayuntamiento de Jaén (Andalucía)* (кмет на община Хаен (Андалусия),

([1]) ОВ L 139, 27.5.2019 г., стр. 13.

([2]) Решение (ЕС) 2020/144 на Съвета от 3 февруари 2020 г. за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2020 г. до 25 януари 2025 г. (ОВ L 32, 4.2.2020 г., стр. 16).

и

б) за заместник-членове:

— г-жа Noelia María ARROYO HERNÁNDEZ, *Alcaldesa del Ayuntamiento de Cartagena (Murcia)* (кмет на община Картахена (Мурсия),

— г-н Óscar PUENTE SANTIAGO, *Alcalde del Ayuntamiento de Valladolid (Castilla y León)* (кмет на община Валядолид (Кастилия и Леон).

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Люксембург на 28 юни 2022 година.

За Съвета
Председател
A. PANNIER-RUNACHER

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2022/1044 НА КОМИТЕТА ПО ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТ

от 28 юни 2022 година

за удължаване на мандата на ръководителя на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (EUPOL COPPS/1/2022)

КОМИТЕТЪТ ПО ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 38, трета алинея от него,

като взе предвид Решение 2013/354/ОВППС на Съвета от 3 юли 2013 г. относно полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) ([1]), и по-специално член 9, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 9, параграф 1 от Решение 2013/354/ОВППС Комитетът по политика и сигурност (КПС) е оправомощен, в съответствие с член 38 от Договора, да взема необходимите решения с цел упражняване на политически контрол и стратегическо ръководство на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS), включително решението за назначаване на ръководител на мисията.

(2) На 13 октомври 2020 г. КПС прие Решение (ОВППС) 2020/1541 ([2]), с което г-жа Наталия АПОСТОЛОВА беше назначена за ръководител на мисията EUPOL COPPS за периода от 15 ноември 2020 г. до 30 юни 2021 г.

(3) На 28 юни 2021 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2021/1066 ([3]), с което удължи мандата на EUPOL COPPS до 30 юни 2022 г.

(4) На 1 юли 2021 г. КПС прие Решение (ОВППС) 2021/1128 ([4]) за удължаване на мандата на г-жа Наталия АПОСТОЛОВА като ръководител на мисията EUPOL COPPS до 30 юни 2022 г.

(5) На 27 юни 2022 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2022/1018 ([5]) за удължаване на мандата на EUPOL COPPS от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г.

(6) Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност предложи да се удължи мандатът на г-жа Наталия АПОСТОЛОВА като ръководител на мисията EUPOL COPPS от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мандатът на г-жа Наталия АПОСТОЛОВА като ръководител на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) се удължава от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г.

([1]) ОВ L 185, 4.7.2013 г., стр. 12.

([2]) Решение (ОВППС) 2020/1541 на Комитета по политика и сигурност от 13 октомври 2020 г. за назначаване на ръководител на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (EUPOL COPPS/1/2020) (ОВ L 353, 23.10.2020 г., стр. 8).

([3]) Решение (ОВППС) 2021/1066 на Съвета от 28 юни 2021 г. за изменение на Решение 2013/354/ОВППС относно полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (ОВ L 229, 29.6.2021 г., стр. 13).

([4]) Решение (ОВППС) 2021/1128 на Комитета по политика и сигурност от 1 юли 2021 г. за удължаване на мандата на ръководителя на полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (EUPOL COPPS/1/2021) (ОВ L 244, 9.7.2021 г., стр. 3).

([5]) Решение (ОВППС) 2022/1018 на Съвета от 27 юни 2022 г. за изменение на Решение 2013/354/ОВППС относно полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS) (ОВ L 170, 28.6.2022 г., стр. 76).

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

То се прилага от 1 юли 2022 г.

Съставено в Брюксел на 28 юни 2022 година.

За Комитета по политика и сигурност
Председател
D. PRONK

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2022/1045 НА КОМИТЕТА ПО ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТ

от 28 юни 2022 година

за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (EU BAM Rafah/1/2022)

КОМИТЕТЪТ ПО ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 38, трета алинея от него,

като взе предвид Съвместно действие 2005/889/ОВППС на Съвета от 25 ноември 2005 г. за създаване на мисия на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) ([1]), и по-специално член 10, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 10, параграф 1 от Съвместно действие 2005/889/ОВППС Комитетът по политика и сигурност (КПС) е оправомощен, в съответствие с член 38 от Договора, да взема необходимите решения с цел упражняване на политически контрол и стратегическо ръководство на мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah), включително решението за назначаване на ръководител на мисията.

(2) На 13 октомври 2020 г. КПС прие Решение (ОВППС) 2020/1548 ([2]) за назначаване на г-н Mihai-Florin BULGARIU за ръководител на мисията EU BAM Rafah от 1 ноември 2020 г. до 30 юни 2021 г.

(3) На 28 юни 2021 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2021/1065 ([3]) за удължаване на мандата на EU BAM Rafah до 30 юни 2022 г.

(4) На 1 юли 2021 г. КПС прие Решение (ОВППС) 2021/1127 ([4]) за удължаване на мандата на г-н Mihai-Florin BULGARIU като ръководител на мисията EU BAM Rafah от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2022 г.

(5) На 27 юни 2022 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2022/1017 ([5]) за удължаване на мандата на EU BAM Rafah до 30 юни 2023 г.

(6) Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност предложи да се удължи мандатът на г-н Mihai-Florin BULGARIU като ръководител на мисията EU BAM Rafah до 30 юни 2023 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мандатът на г-н Mihai-Florin BULGARIU като ръководител на мисията EU BAM Rafah се удължава от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г.

([1]) ОВ L 327, 14.12.2005 г., стр. 28.

([2]) Решение (ОВППС) 2020/1548 на Комитета по политика и сигурност от 13 октомври 2020 г. за назначаване на ръководител на мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (EU BAM Rafah/2/2020) (ОВ L 354, 26.10.2020 г., стр. 5).

([3]) Решение (ОВППС) 2021/1065 на Съвета от 28 юни 2021 г. за изменение на Съвместно действие 2005/889/ОВППС за създаване на мисия на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (ОВ L 229, 29.6.2021 г., стр. 11).

([4]) Решение (ОВППС) 2021/1127 на Комитета по политика и сигурност от 1 юли 2021 г. за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (EU BAM Rafah/1/2021) (ОВ L 244, 9.7.2021 г., стр. 1).

([5]) Решение (ОВППС) 2022/1017 на Съвета от 27 юни 2022 г. за изменение на Съвместно действие 2005/889/ОВППС за създаване на мисия на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EU BAM Rafah) (ОВ L 170, 28.6.2022 г., стр. 74).

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Прилага се от 1 юли 2022 г.

Съставено в Брюксел на 28 юни 2022 година.

За Комитета по политика и сигурност
Председател
D. PRONK

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/1046 НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

от 29 юни 2022 година

за назначаване на съдии в Общия съд

ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ – ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 19 от него,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 254 и 255 от него,

като имат предвид, че:

(1) Мандатът на двадесет и шест съдии от Общия съд изтича на 31 август 2022 г. Следва да се пристъпи към назначения с цел заемането на тези постове за периода от 1 септември 2022 г. до 31 август 2028 г.

(2) За подновяването на мандата им на съдия в Общия съд бяха предложени кандидатурите на г-н Ion GÂLEA, г-н Marc JAEGER, г-н Dean SPIELMANN и г-жа Mirela STANCU.

(3) За първи мандат на съдия в Общия съд беше предложена кандидатурата на г-н Steven VERSCHUUR.

(4) Освен това в член 48 от Протокол № 3 относно статута на Съда на Европейския съюз, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2015/2422 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), се предвижда, че броят на съдиите в Общия съд се увеличава на три етапа, така че от 1 септември 2019 г. Общият съд да се състои от по двама съдии от всяка държава членка. Съгласно член 2, буква а) от посочения регламент първият етап за увеличаването на броя на съдиите в Общия съд се състои в назначаването на 12 допълнителни съдии, от които шестима са с мандат, изтичащ на 31 август 2016 г. Тези шестима съдии се подбират така, че правителствата на шест държави членки да предложат двама съдии за частичното обновяване на състава на Общия съд през 2016 г., като мандатът им обхваща периода от 1 септември 2016 г. до 31 август 2022 г. Постът на допълнителния съдия, назначен по предложение на правителството на Словашката република, е един от постовете на шестимата допълнителни съдии, засегнати от частичното обновяване на състава на Общия съд през 2016 г. За поста допълнителен съдия в Общия съд беше предложена кандидатурата на г-жа Beatrix RICZIOVÁ.

(5) Съгласно член 7 от Протокол № 3 и предвид смъртта на г-н Barna BERKE следва да бъде назначен един съдия в Общия съд за остатъка от мандата на г-н Barna BERKE, а именно до 31 август 2022 г.

(6) За освободения пост беше предложена кандидатурата на г-н Tihamér TÓTH.

(7) Комитетът, създаден с член 255 от Договора за функционирането на Европейския съюз, даде положително становище относно годността на тези кандидати да упражняват функциите на съдия в Общия съд,

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) 2015/2422 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. за изменение на Протокол № 3 относно статута на Съда на Европейския съюз (ОВ L 341, 24.12.2015 г., стр. 14).

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

За съдии в Общия съд за периода от 1 септември 2022 г. до 31 август 2028 г. се назначават:

— г-н Ion GÂLEA,

— г-н Marc JAEGER,

— г-н Dean SPIELMANN,

— г-жа Mirela STANCU,

— г-н Steven VERSCHUUR.

Член 2

За съдии в Общия съд за периода от датата на влизане в сила на настоящото решение до 31 август 2022 г. се назначават:

— г-жа Beatrix RICZIOVÁ,

— г-н Tihamér TÓTH.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 29 юни 2022 година.

Председател
P. LÉGLISE-COSTA

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ № 269/21/COL

от 1 декември 2021 година

за въвеждане на преразгледани насоки за регионална държавна помощ за периода 2022—2027 г. [2022/1047]

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („НАДЗОРНИЯТ ОРГАН“),

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и Протокол № 26 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд („Споразумението за Надзорен орган и Съд“), и по-специално член 24 и член 5, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд („Протокол 3“), и по-специално член 1, параграф 1 от част I,

като има предвид, че:

съгласно член 24 от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП, отнасящи се до държавната помощ,

съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в посоченото споразумение или в Споразумението за Надзорен орган и Съд или ако Надзорният орган сметне това за необходимо,

съгласно член 1, параграф 1 от част I на Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган извършва постоянен преглед на всички системи за помощ, съществуващи в държавите от ЕАСТ, и предлага всякакви подходящи мерки, изисквани от постепенното развитие или от действието на Споразумението за ЕИП,

на 19 април 2021 г. Европейската комисия („Комисията“) прие преразгледани насоки на ЕС за регионалната държавна помощ ([1]),

тези насоки са от значение и за Европейското икономическо пространство.

с съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП, в цялото Европейско икономическо пространство следва да се осигури еднакво прилагане на правилата на ЕИП за държавната помощ,

съгласно точка II от глава „ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ на стр. 11 от приложение XV към Споразумението за ЕИП Надзорният орган приема след консултация с Комисията актове, съответстващи на тези, приети от Европейската комисия,

след като се консултира с Европейската комисия,

([1]) Публикувани в ОВ C 153, 29.4.2021 г., стр. 1.

след като се консултира с държавите от ЕАСТ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Материалноправните норми в областта на държавната помощ се изменят чрез въвеждане на преразгледани насоки за регионалната държавна помощ, считано от датата на настоящото решение. Преразгледаните насоки са приложени към настоящото решение и представляват неразделна част от него.

Член 2

Съществуващите насоки за регионалната държавна помощ за периода 2014—2021 г. се заменят, считано от 1 януари 2022 г.

Член 3

Само текстът на английски език на настоящото решение е автентичен.

Съставено в Брюксел на 1 декември 2021 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Bente ANGELL-HANSEN
Председател
Отговорен член на колегиума

Högni S. KRISTJÁNSSON
Член на колегиума

Stefan BARRIGA
Член на колегиума

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Приподписващ в качеството си на директор
„Правни и административни въпроси“

Насоки за регионална държавна помощ **)

Съдържание

Страница

1. Увод 83
2. Приложно поле и определения 85
2.1. Приложно поле на регионалната помощ 85
2.2. Определения 86
3. Подлежаща на уведомяване регионална помощ 89
4. Допустими разходи 89
4.1. Инвестиционна помощ 89
4.1.1. Допустими разходи, изчислени въз основа на инвестиционните разходи 90
4.1.2. Допустими разходи, изчислени въз основа на разходите за заплати 91
4.2. Оперативна помощ 91
5. Оценка на съвместимостта на регионалната помощ 91
5.1. Принос за регионалното развитие и сближаване 92
5.1.1. Схеми за инвестиционна помощ 92
5.1.2. Подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ 93
5.1.3. Схеми за оперативна помощ 94
5.2. Стимулиращ ефект 94
5.2.1. Инвестиционна помощ 94
5.2.2. Схеми за оперативна помощ 96
5.3. Необходимост от държавна намеса 96
5.4. Целесъобразност на регионалната помощ 96
5.4.1. Целесъобразност в сравнение с алтернативни инструменти на политиката 97
5.4.2. Целесъобразност на различните инструменти за помощ 97
5.5. Пропорционалност на размера на помощта (ограничаване на помощта до необходимия минимум) 97
5.5.1. Инвестиционна помощ 97
5.5.2. Схеми за оперативна помощ 99
5.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията 99
5.6.1. Общи съображения 99
5.6.2. Явни отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията 100
5.6.3. Схеми за инвестиционна помощ 101
5.6.4. Подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ 102
5.6.5. Схеми за оперативна помощ 103
5.7. Прозрачност 103
6. Оценка 104

(*) Настоящите насоки съответстват на Насоките на Европейската комисия за регионална държавна помощ (ОВ C 153, 29.4.2021 г., стр. 1). Насоките на Комисията не отговарят на критериите за законодателни инструменти и следователно не трябва да бъдат включени в Споразумението за ЕИП от Съвместния комитет на ЕИП.

7. Карти на регионалните помощи 105
7.1. Покритие на населението, допустимо за получаване на регионална помощ 106
7.2. Дерогацията в член 61, параграф 3, буква а) 106
7.3. Дерогацията в член 61, параграф 3, буква в) 107
7.3.1. Предварително определени региони от тип „в“ 107
7.3.2. Региони от тип „в“, които не са предварително определени 108
7.4. Максимални интензитети на помощта, приложими за регионална инвестиционна помощ 109
7.4.1. Максимални интензитети на помощта в региони от тип „а“ 109
7.4.2. Максимални интензитети на помощта в региони от тип „в“ 110
7.4.3. Увеличени интензитети на помощта за МСП 110
7.4.4. Увеличени интензитети на помощ за териториите, определени за подпомагане от ФСП () 110
7.4.5. Увеличени интензитети на помощта за региони, засегнати от загуба на население 110
7.5. Уведомяване за карти на регионалните помощи и тяхната оценка 110
7.6. Изменения 111
7.6.1. Резерв на населението 111
7.6.2. Междинен преглед 111
8. Изменение на Насоките за регионална помощ за 2014—2020 г. 111
9. Приложимост на правилата за регионална помощ 112
10. Докладване и мониторинг 112
11. Преглед 112

1. **УВОД**

1. Надзорният орган на ЕАСТ може да счете следните видове държавна помощ за съвместими с функционирането на Споразумението за ЕИП в съответствие с член 61, параграф 3, букви а) и в) от това споразумение:

а) държавна помощ за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост; и

б) държавна помощ, която има за цел да улесни развитието на някои икономически региони в рамките на Европейското икономическо пространство (ЕИО) ([1]).

Тези видове държавна помощ са известни като регионална помощ.

2. В настоящите насоки са определени условията, при които регионалната помощ може да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП. В тях са определени също критериите за установяване на регионите, които изпълняват условията за съвместимост по член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП.

3. Основната цел на контрола на държавните помощи в областта на регионалната помощ е да се гарантира, че помощите за регионално развитие и териториално сближаване ([2]) не влияят отрицателно на условията на търговия между държавите от ЕИП ([3]). По-специално контролът има за цел да се предотврати надпреварата за субсидии, която може да възникне, когато държавите от ЕИП се стремят да привлекат или задържат предприятия в подпомагани региони на ЕС, както и да се ограничи въздействието на регионалната помощ върху търговията и конкуренцията до необходимия минимум.

4. Във връзка с целта за регионално развитие и териториално сближаване се прави разлика между регионалната помощ и останалите форми на помощ, като например помощта за научни изследвания, развойна дейност и иновации, заетост, обучение, енергетика или опазване на околната среда, които преследват други цели за икономическо развитие в съответствие с член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП. При някои обстоятелства могат да бъдат разрешени по-високи интензитети на помощта за тези други видове помощ, когато се предоставят на предприятия, установени в подпомагани региони, за да се отчетат специфичните трудности, пред които те са изправени в тези региони ([4]).

5. Регионалната помощ може да бъде ефективна само ако се използва умерено и пропорционално и се концентрира в подпомаганите региони в ЕИП ([5]). По-специално, допустимите тавани на помощта следва да отразяват степента на проблемите, засягащи развитието на съответните региони. Предимствата на помощта по отношение на развитието на подпомаган регион трябва да надвишават ефектите на нарушаване на конкуренцията, които могат да причинят ([6]). Тежестта, която се дава на положителните ефекти на помощта, е вероятно да е различна в зависимост от дерогацията по член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП, което означава, че в регионите в най-неравностойно положение, посочени в член 61, параграф 3, буква а), може да се толерира по-сериозно нарушаване на конкуренцията в сравнение с допустимото в регионите по член 61, параграф 3, буква в) ([7]).

([1]) Регионите, които отговарят на условията за регионална помощ по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, често наричани региони от тип „а“, обикновено са в най-неравностойно положение в ЕИП по отношение на икономическото развитие. Регионите, които отговарят на условията по член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП, наричани региони от тип „в“, също обикновено са в неравностойно положение, но в по-малка степен. Поради относително високия БВП на глава от населението в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, понастоящем няма регион в тези държави, който да отговаря на условията за дерогацията по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП.

([2]) […]

([3]) Настоящите насоки се отнасят за помощта, предоставена в рамките на ЕИП от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, а именно Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Когато споменава „държави членки“, Надзорният орган на ЕАСТ включва територията на Северна Ирландия, както е договорено в „Протокола за Ирландия/Северна Ирландия“, приложен към Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия.

([4]) Следователно допълнителните средства на регионално равнище за помощ, предоставяна за тези цели, не се считат за регионална помощ.

([5]) Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да определят тези региони в карта на регионалните помощи съгласно условията, посочени в раздел 7.

([6]) Вж. решение от 17 септември 1980 г., *Philip Morris Holland BV/Комисия на Европейските общности*, дело 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, т. 17 и решение от 14 януари 1997 г., *Испания/Комисия*, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, т. 20.

([7]) Вж. решение от 12 декември 1996 г., *AIUFFASS и AKT/Комисия*, T-380/94, ECLI:EU:T:1996:195, т. 54.

6. Освен това регионалната помощ може ефективно да стимулира или улеснява икономическото развитие на подпомаганите региони само ако е отпусната с цел да се стимулират допълнителни инвестиции или допълнителна стопанска дейност в тези региони. В някои много редки и строго определени случаи пречките, които могат да срещнат тези региони да привлекат или задържат стопанска дейност, могат да бъдат толкова сериозни или от толкова постоянно естество, че инвестиционната помощ може да не е достатъчна, за да позволи на региона да се развие. При такава ситуация регионалната инвестиционна помощ може да бъде допълвана с регионална оперативна помощ.

7. През 2019 г. Европейската комисия („Комисията“) започна оценка на рамката за регионална помощ, за да прецени дали нейните насоки за регионална помощ все още са подходящи за целта. Резултатите ([8]) показаха, че по принцип правилата са ефективни, но че са необходими някои подобрения, имащи за цел да бъдат отразени икономическите развития. Освен това съобщенията „Европейският зелен пакт“ ([9]), „Нова промишлена стратегия за Европа“ ([10]) и „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ ([11]) могат да бъдат взети предвид от Комисията, когато оценява въздействието на регионалната помощ, за което са необходими някои изменения в правилата. В този контекст други правила за държавна помощ също са в процес на преразглеждане и Комисията обръща специално внимание на приложното поле на всяка от тематичните насоки, както и на възможностите за потенциално комбиниране на различни видове помощ за една и съща инвестиция. По този начин подкрепата за първоначални инвестиции в нови екологосъобразни технологии, които допринасят за декарбонизацията на производствените процеси в промишлеността, включително в енергоемките отрасли като стоманодобива, може да бъде оценена в зависимост от техните конкретни характеристики, по-специално съгласно правилата за държавна помощ за научни изследвания, развойна дейност и иновации или за опазване на околната среда и енергетика. Регионалната помощ може да бъде съчетана и с други видове помощ. Възможно е например за един и същ инвестиционен проект регионалната помощ да се съчетава с подпомагане съгласно правилата за държавна помощ за опазване на околната среда и за енергетика, ако този инвестиционен проект улеснява развитието на подпомаган регион и в същото време повишава равнището на опазване на околната среда до степен, при която инвестицията или част от нея отговаря на изискванията за подпомагане както съгласно тематичните правила, така и съгласно разпоредбите на двата набора от правила. По този начин държавите от ЕИП могат да стимулират постигането на двете цели по оптимален начин, като същевременно избягват свръхкомпенсация. […] ([12]).

7а. Надзорният орган на ЕАСТ отбелязва, че някои инструменти на политиката и законодателни разпоредби, посочени от Комисията, може да не са включени в Споразумението за ЕИП. Отчитайки конкретните обстоятелства по отношение на законодателството в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, с цел да осигури еднакво прилагане на разпоредбите за държавна помощ и равни условия на конкуренция навсякъде в ЕИП, Надзорният орган на ЕАСТ все пак като цяло ще използва същите отправни точки като тези в Насоките на Комисията, когато оценява съвместимостта на регионалната помощ с функционирането на Споразумението за ЕИП *. Поради това в настоящите насоки се съдържат препратки към законодателството и документите на политиката на Европейския съюз, включени в Насоките на Комисията ([13]). Това не означава, че членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ са задължени да спазват законодателни актове, които не са въведени в Споразумението за ЕИП.

([8]) Вж. работния документ на службите на Комисията относно резултатите от проверката за пригодност от 30 октомври 2020 г. — SWD(2020) 257 final.

([9]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 11 декември 2019 г. — COM(2019) 640 final.

([10]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 10 март 2020 г. — COM(2020) 102 final.

([11]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 19 февруари 2020 г. — COM(2020) 67 final.

([12]) […].

(*) Въз основа на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход — COM(2020) 22 final, Комисията също така включи в своите насоки специфични разпоредби, за да улесни предоставянето на подкрепа в контекста на Фонда за справедлив преход (ФСП) в съответствие с принципите на сближаване. Тези разпоредби не са включени в настоящите насоки, тъй като към момента на приемането на насоките не беше достатъчно ясно как ще се третира ФСП в контекста на Споразумението за ЕИП, за да бъдат определени условията. В зависимост от бъдещото развитие Надзорният орган на ЕАСТ може да помисли за преразглеждане на настоящите насоки по тези и по други точки.

([13]) Някои текстове, включени в Насоките на Комисията, все пак бяха заличени. Тези заличавания засягат текстове, съдържащи препратки към правни инструменти и разпоредби, които не са част от Споразумението за ЕИП или нямат еквивалент в него, и текстове, в които се прави позоваване на правен инструмент, чиито последици в контекста на Споразумението за ЕИП, както е отбелязано в предходната бележка под линия, понастоящем са твърде неясни. Мястото на заличените текстове е обозначено с […].

8. В отговор на икономическите затруднения, породени от пандемията от COVID-19, Комисията въведе целеви инструменти, като например Временната рамка за мерки за държавна помощ ([14]). Пандемията може да има по-дълготрайни последици в някои региони, отколкото в други. Към настоящия момент е твърде рано да се прогнозира въздействието на пандемията в средносрочен и дългосрочен план и да се установи кои региони ще бъдат особено засегнати. Поради това Надзорният орган на ЕАСТ планира да извърши средносрочен преглед на картите на регионалните помощи през 2023 г., при който ще вземе предвид последните налични статистически данни.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

2.1. Приложно поле на регионалната помощ

9. Условията за съвместимост, изложени в настоящите насоки, се прилагат както по отношение на подлежащи на уведомяване схеми за регионална помощ, така и по отношение на подлежаща на уведомяване индивидуална помощ.

10. Настоящите насоки не обхващат държавната помощ, предоставена в секторите на стоманата ([15]), лигнитните въглища ([16]) и въгледобива ([17]).

11. Надзорният орган на ЕАСТ ще прилага принципите, определени в настоящите насоки, по отношение на регионалната помощ във всички останали сектори на стопанска дейност, които попадат в приложното поле на Споразумението за ЕИП, с изключение на секторите, за които се прилагат специални правила за държавна помощ, по-специално в […]. ([18]) ([19]) транспорта ([20]), широколентовите мрежи ([21]), и енергетиката ([22]), освен когато държавната помощ в тези сектори се предоставя като част от хоризонтална схема за регионална оперативна помощ.

12. Надзорният орган на ЕАСТ ще прилага принципите, изложени в настоящите насоки, по отношение на преработката на селскостопански продукти в неселскостопански продукти и тяхното предлагане на пазара ([23]).

13. Обикновено големите предприятия са засегнати в по-малка степен от регионални ограничения в сравнение с малките и средните по големина предприятия (МСП) по отношение на инвестициите и поддържането на стопанската дейност в подпомагани региони. Първо, големите предприятия могат по-лесно да получат капитал и кредити на световните пазари и те са по-слабо засегнати от по-ограниченото предлагане на финансови услуги в подпомагани региони. Второ, инвестициите на големите предприятия могат да осигурят икономии от мащаба, които намаляват първоначалните разходи, свързани с местоположението, и в много отношения тези разходи не са обвързани с региона, в който се осъществява инвестицията. Трето, големите предприятия, които планират да инвестират, обикновено разполагат със значителна мощ в преговорите със съответните национални органи, което може да доведе до ненужно или неоправдано предоставяне на помощ. И накрая, има по-голяма вероятност големите предприятия да играят важна роля на съответния пазар и в резултат на това инвестицията, за която е отпусната помощта, може да наруши конкуренцията и търговията на вътрешния пазар.

([14]) ОВ C 91 I, 20.3.2020 г., стр. 1.

([15]) Съгласно определението в приложение VI.

([16]) „Лигнитни въглища“ означава нискокалорични от категория C, ортолигнитни нискокалорични от категория B или металигнитни въглища, както са определени в Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН.

([17]) „Въглища“ означава висококалорични, среднокалорични и слабокалорични въглища от категория A и B, както е определено в Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН и пояснена в Решението на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24).

([18]) […].

([19]) […].

([20]) Транспорт“ означава превоз на пътници с въздухоплавателни апарати, морски, сухопътен, железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услуги за товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение. Транспортната инфраструктура, обхванатата от специфични насоки, като например летищата, също е изключена от настоящите насоки [вж. Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпании (ОВ L 318, 24.11.2016 г., стр. 17 и Притурка за ЕИП № 66, 24.11.2016 г., стр. 1)].

([21]) Насоки относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 49 и Притурка за ЕИП № 27, 8.5.2014 г., стр. 1).

([22]) Надзорният орган на ЕАСТ ще оцени съвместимостта на държавната помощ за енергийния сектор въз основа на Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (ОВ L 131, 28.5.2015 г., стр. 1 и Притурка за ЕИП № 30, 28.5.2015 г., стр. 1).

([23]) […].

14. Тъй като е малко вероятно регионалната помощ в полза на големи предприятия за реализирането на инвестиции да има стимулиращ ефект, по правило тя не може да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП съгласно член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП, освен ако е предоставена за първоначални инвестиции, благодарение на които се създават нови стопански дейности в тези региони от тип „в“ в съответствие с критериите, определени в настоящите насоки. […] ([24]) ([25]).

15. Регионалната помощ, насочена към намаляване на текущите разходи на дадено предприятие, представлява оперативна помощ. Оперативната помощ може да се счита за съвместима само ако може да се докаже, че е необходима за развитието на региона, например ако целта ѝ е да намали някои специфични трудности, пред които са изправени МСП в регионите в най-неравностойно положение (съгласно член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП), ако компенсира допълнителните разходи, възникнали за осъществяване на стопанска дейност в най-отдалечените региони, или ако предотвратява или намалява обезлюдяването в слабо населените и много слабо населените региони.

16. Настоящите насоки не обхващат оперативна помощ, отпусната на предприятия, чиято основна дейност спада към раздел K „Финансови и застрахователни дейности“ от статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 ([26]), или на предприятия, които извършват дейности в рамките на групата или чиято основна дейност спада към класове 70.10 „Дейности на централни офиси“ или 70.22 „Консултантски дейности в областта на управлението“ от NACE Rev. 2.

17. Регионална помощ не може да се отпуска на предприятия в затруднено положение, определени за целите на настоящите насоки в Насоките за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ([27]).

18. Когато оценява регионална помощ, отпусната на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Надзорния орган на ЕАСТ, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП, Надзорният орган на ЕАСТ ще вземе предвид размера на всяка все още невъзстановена помощ ([28]).

2.2. **Определения**

19. За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

1) „региони от тип „а“ са регионите, обозначени на карта на регионалните помощи в съответствие с член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, а „региони от тип „в“ са регионите, обозначени на карта на регионалните помощи в съответствие в член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП;

2) „помощ *ad hoc*“ означава помощ, която не е отпусната въз основа на схема;

3) „коригиран размер на помощта“ означава максимален допустим размер на помощта за голям инвестиционен проект, изчислен по следната формула:

   3.1. коригиран размер на помощта = R × (A + 0,50 × B + 0,34 × C)

   3.2. където: R е максималният интензитет на помощта, приложим в съответния регион, с изключение на увеличения интензитет на помощта за МСП. A е частта от допустими разходи, равна на 50 млн. евро, B е частта от допустимите разходи между 50 и 100 млн. евро, а C е частта от допустимите разходи над 100 млн. евро;

([24]) […].
([25]) […].
([26]) NACE е съкращение от наименованието на френски език на „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes“ (статистическа класификация на икономическите дейности в Европейските общности), използвано за обозначаване на различните статистически класификации на икономическите дейности в ЕС. Вж. Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1). Регламентът е включен в приложение XXI към Споразумението за ЕИП с Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 61/2007 (ОВ L 266, 11.10.2007 г., стр. 25 и Притурка за ЕИП № 48, 11.10.2007 г., стр. 18).
([27]) Насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ L 271, 16.10.2015 г., стр. 35 и Притурка за ЕИП № 62, 15.10.2015 г., стр. 1). Както е обяснено в точка 23 от тези насоки, предвид факта, че е застрашено самото му съществуване, едно предприятие в затруднение не може да се разглежда като подходящо средство за постигането на други публични цели на политиката, докато не бъде осигурена неговата жизнеспособност.
([28]) Вж. решение от 13 септември 1995 г., *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Комисия на Европейските общности*, съединени дела T-244/93 и T-486/93, EU:T:1995:160, т. 56 и съобщението на Надзорния орган на ЕАСТ относно възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ (ОВ L 105, 21.4.2011 г., стр. 32 и Притурка за ЕИП № 23, 21.4.2011 г., стр. 1).

4) „интензитет на помощта“ означава брутния еквивалент на помощта, изразен като процент от допустимите разходи;

5) „подпомаган регион“ означава регион от тип „а“ или от тип „в“;

6) „приключване на инвестицията“ означава момента, в който националните органи считат инвестицията за приключена, или три години след началото на работите, в зависимост от това кое от двете събития настъпи по-рано;

7) „дата на предоставяне на помощта“ означава датата, на която законовото право на получаване на помощта е предоставено на бенефициера на помощта съгласно приложимото национално законодателство;

8) „ЕС-27“ означава всичките 27 държави членки (с изключение на Северна Ирландия) *;

8а) „държави от ЕИП“ означава държавите от ЕС-27 и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ;

8б) „членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ“ означава Исландия, Лихтенщайн и Норвегия;

9) „план за оценка“ означава документ, който обхваща една или повече схеми за помощ и съдържа най-малко следните аспекти: целите, които са предмет на оценяване, въпросите за оценяване, показателите за резултати, предвиденият метод на оценяване, изискванията, свързани със събирането на данните, предложената времева рамка за оценяване, включително датата на предаване на междинния и на окончателния доклад за оценка, описанието на независимия орган, който ще извърши оценката, или критериите, които ще бъдат използвани за неговото избиране и начините, по които оценката да стане обществено достояние;

10) „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ означава сконтирания размер на помощта, равен на сумата, на която тя щеше да възлезе, ако се отпускаше на бенефициера под формата на безвъзмездни средства, преди данъци или други такси, както е изчислен към датата на предоставяне на помощта или в момента на уведомяването на Надзорния орган на ЕАСТ за помощта, в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна, въз основа на референтния лихвен процент, приложим на тази дата;

11) „хоризонтална схема за регионална оперативна помощ“ означава акт, въз основа на който, без допълнителни мерки за изпълнение, на предприятията, определени в акта, може да бъде предоставена индивидуална оперативна помощ по общ и абстрактен начин. За целите на това определение секторна схема за помощ не може да се счита за хоризонтална схема за регионална оперативна помощ;

12) „индивидуална помощ“ означава помощ *ad hoc* или подлежаща на уведомяване помощ, отпусната на индивидуални бенефициери въз основа на схема за помощ;

13) „първоначална инвестиция“ означава:

а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани с едно или повече от следните:

— създаване на нов стопански обект;

— увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект;

— диверсификация на продукцията на стопански обект с продукти ([29]), които не произвежда; или

— основна промяна в цялостния производствен процес на продукта(ите), засегнат(и) от инвестицията в стопанския обект; или

б) придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е бил закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен. Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за първоначална инвестиция.

Следователно заместваща инвестиция не представлява първоначална инвестиция.

14) „първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност“, означава:

а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани с едно или повече от следните:

— създаването на нов стопански обект; или

— диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него; или

(*) Вж. в това отношение и бележка под линия 3.

([29]) В контекста на настоящите насоки понятието „продукт“ обхваща и услугите.

б) закупуване на активите на стопански обект, който е закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен, при условие че новата дейност, която трябва да се извършва с придобитите активи, не е същата или подобна на извършваната дейност в стопанския обект преди закупуването. Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност.

15) „нематериални активи“ означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патентни права, лицензи, ноу-хау или друга интелектуална собственост;

16) „разкриване на работни места“ означава нетното увеличение на числеността на персонала в съответния стопански обект в сравнение със средната му численост през предходните 12 месеца, след като от броя на създадените работни места бъдат приспаднати изгубените през този период работни места, изразени в годишни трудови единици;

17) „големи предприятия“ означава предприятия, които не отговарят на условията, за да бъдат определени като МСП в съответствие с точка 28;

18) „голям инвестиционен проект“ означава първоначална инвестиция с допустими разходи над 50 млн. евро;

19) „максимален интензитет на помощта“ означава интензитетът на помощта, отразен в картите на регионалните помощи, както е посочено в подраздел 7.4, включително увеличения интензитет на помощта за МСП;

20) численост на персонала“ означава броят на годишните трудови единици, а именно броят на лицата, заети на пълно работно време през една година; лица, работещи на непълно работно време или наети на сезонна работа, ще се считат за части от годишните трудови единици;

21) […] ([30]);

22) „оперативна помощ“ означава помощ за намаляване на текущите разходи на дадено предприятие, сред които разходи за персонал, материали, услуги, възложени на подизпълнители, комуникации, енергия, поддръжка, наем и управление. Тези разходи не включват амортизационните разходи и разходите за финансиране, ако те са били включени в допустимите разходи към момента на предоставянето на регионална инвестиционна помощ;

23) „карта на регионалните помощи“ означава списък с региони, посочени от членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ съгласно условията, определени в настоящите насоки, и одобрени от Надзорния орган на ЕАСТ;

24) „преместване“ означава прехвърлянето на същата или сходна дейност или част от нея от стопански обект в една от договарящите страни по Споразумението за ЕИП (първоначален стопански обект) към стопанския обект, в който се осъществяват подпомаганите инвестиции, на територията на друга договаряща страна по Споразумението за ЕИП (подпомаган стопански обект). Прехвърляне е налице, когато продукт в първоначалния и в подпомагания стопански обект поне отчасти преследва същите цели и отговаря на търсенето или нуждите на един и същ тип клиенти и води до загуба на работни места в същата или сходна дейност в един от първоначалните стопански обекти на бенефициера на помощ в ЕИП;

25) „същата или сходна дейност“ означава дейност от същия клас (четирицифрен код) на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2.

26) „секторна схема за помощ“ означава схема, която обхваща дейности, попадащи в обхвата на по-малко от пет класа (четирицифрен код) на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2;

27) „единен инвестиционен проект“ означава всяка първоначална инвестиция, свързана със същата или сходна дейност, започната от бенефициера на помощта на равнище група в срок от три години, считано от датата на започване на работите по друга подпомагана инвестиция в същия статистически регион на ниво 3 ([31]);

28) „МСП“ означава предприятия, които отговарят на условията, посочени в Насоките на Надзорния орган на ЕАСТ от 19 април 2006 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия ([32]);

([30]) […].

([31]) В настоящите насоки терминът „статистически регион“ ще се използва вместо съкращението „NUTS“ от Насоките на Комисията. NUTS произхожда от заглавието „Nomenclature of Territorial Units for Statistics“ (обща класификация на териториалните единици за статистически цели) съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1), изменен с Делегиран регламент (ЕС) 2019/1755 на Комисията (ОВ L 270, 24.10.2019 г., стр. 1). Този регламент не е включен в Споразумението за ЕИП. С цел обаче да се достигне до общи определения във все по-нарастващото търсене на статистическа информация на регионално равнище, статистическата служба на Европейския съюз Евростат и националните институти на страните кандидатки и на страните от ЕАСТ се договориха статистическите региони да се установят в сходство с класификацията по NUTS. Данните, използвани в настоящите насоки, се основават на тази класификация по NUTS от 2021 г.

([32]) Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 94/06/COL от 19 април 2006 г. за петдесет и седмо изменение на процесуалните и материалноправни норми за държавните помощи (ОВ L 36, 5.2.2009 г., стр. 62 и Притурка за ЕИП № 6, 5.2.2009 г., стр. 1).

29) „започване на работите“ означава по-ранното от следните събития: започване на строителните работи, свързани с инвестицията, или поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или всеки друг ангажимент, с който инвестицията става необратима. Закупуването на земя и подготвителните дейности, като получаването на разрешително и провеждането на предварителни проучвания за осъществимост, не се считат за започване на работа. При поглъщания на предприятия „започване на работите“ означава датата на придобиване на активите, пряко свързани с придобития стопански обект;

30) „слабо населени региони“ означава регионите, определени от съответната членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ съгласно точка 169;

31) „материални активи“ означава активи като земя, сгради и помещения, машини и оборудване;

32) „много слабо населени региони“ означава статистически региони на ниво 2 с население по-малко от осем жители на km^2 или части от такива статистически региони, определени от съответната членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ съгласно точка 169;

33) „разходи за заплати“ означава общата сума за въпросната заетост, действително платима от бенефициера на помощта, обхващаща брутните заплати преди данъчно облагане и задължителни отчисления, като например социални осигуровки, разходи за грижи за деца и за родители през определен период от време.

3. ПОДЛЕЖАЩА НА УВЕДОМЯВАНЕ РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ

20. По принцип членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да представят уведомление за регионална помощ съгласно член 1, параграф 3 от част I на протокол 3 към Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд („протокол 3“), с изключение на мерките, които отговарят на условията, определени в регламент за групово освобождаване, включен в Споразумението за ЕИП чрез приложение XV ([33]).

21. Надзорният орган на ЕАСТ ще прилага настоящите насоки за подлежащи на уведомяване схеми за регионална помощ и подлежаща на уведомяване индивидуална регионална помощ.

22. За индивидуална помощ, отпусната в рамките на схема, за която е изпратено уведомление, се запазва задължението за уведомяване съгласно член 1, параграф 3 от част I на протокол 3, ако помощта от всички източници превишава индивидуалния праг за уведомяване, определен в Общия регламент за групово освобождаване ([34]) (ОРГО) за регионална инвестиционна помощ.

23. Индивидуалната помощ, отпусната по схема, за която е подадено уведомление, също остава предмет на задължението за уведомяване по член 1, параграф 3 от част I на протокол 3, освен ако бенефициерът:

а) е потвърдил, че през двете години, предхождащи заявлението за помощ, не е извършвал преместване в стопанския обект, в което трябва да се осъществи подпомаганата първоначална инвестиция, и

б) се е ангажирал да не извършва такова преместване за период от две години след приключване на първоначалната инвестиция.

4. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

4.1. Инвестиционна помощ

24. Допустими са следните разходи:

1) инвестиционни разходи в материални и нематериални активи; или

2) очакваните разходи за заплати, свързани с разкриването на работни места в резултат на първоначална инвестиция, изчислени за период от две години; или

3) комбинация от част от разходите, посочени в точки 1 и 2, която обаче не превишава сумата на 1 или 2, в зависимост от това коя от двете стойности е по-голяма.

([33]) […].

([34]) Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1). Регламентът е включен в Споразумението за ЕИП в точка 1й от приложение XV с Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 152/2014 (ОВ L 342, 27.11.2014 г., стр. 63 и Притурка за ЕИП № 71, 27.11.2014 г., стр. 61).

25. Ако допустимите разходи се определят въз основа на инвестиционните разходи в материални и нематериални активи, допустими са само разходите за активи, които са част от първоначалната инвестиция в стопанския обект на бенефициера на помощта, намиращ се в целевия подпомаган регион.

26. Чрез дерогация от условието в точка 25 активите, съставляващи оборудване на продавача ([35]), могат да бъдат включени в допустимите разходи на предприятието, което ги е придобило (или произвело), ако се използват през целия минимален период на поддръжка от пет години за големи предприятия и три години за МСП за операция по преработка или сглобяване, извършвана от бенефициера на помощта, пряко свързана с производствен процес въз основа на подпомаганата първоначална инвестиция на бенефициера на помощта. Тази дерогация е приложима, при условие че стопанският обект на доставчика се намира в подпомаган регион, самият доставчик не получава регионална инвестиционна помощ или инвестиционна помощ за МСП съгласно член 17 от ОРГО за съответните активи и интензитетът на помощта не надвишава съответния максимален интензитет на помощта, приложим за местоположението на стопанския обект на доставчика. Всяка корекция на интензитета на помощта за големи инвестиционни проекти се прилага и за помощта, изчислена за разходите за активите, съставляващи оборудване на продавача, които се считат за част от общите инвестиционни разходи в първоначалната инвестиция.

4.1.1. *Допустими разходи, изчислени въз основа на инвестиционните разходи*

27. Придобитите активи трябва да са нови освен когато са придобити от МСП или когато става дума за придобиване на предприятие ([36]).

28. За МСП до 50 % от разходите за подготвителните проучвания или консултациите, свързани с инвестицията, могат също да се считат за допустими разходи.

29. За помощи, предоставени на големи предприятия за основна промяна в производствения процес, допустимите разходи трябва да надхвърлят амортизацията на активите, свързани с дейността, която предстои да бъде модернизирана, през предходните три финансови години.

30. За помощ, предоставена за диверсификацията на съществуващ стопански обект, допустимите разходи трябва да надвишават с поне 200 % счетоводната стойност на повторно използваните активи, както са осчетоводени през финансовата година преди започването на работите.

31. Разходите, свързани с наемането на материални активи, могат да бъдат взети предвид при следните условия:

1) за земя и сгради продължителността на наемането трябва бъде най-малко пет години след очакваната дата на приключване на инвестицията за големи предприятия, а за МСП — три години;

2) за съоръжения или машини наемането трябва да е под формата на финансов лизинг, в който да се съдържа задължението бенефициерът на помощта да закупи актива след изтичането на лизинга.

32. В случай на първоначална инвестиция, както е посочено в точка 19, подточка 13, буква б) или точка 19, подточка 14, буква б), по принцип следва да се вземат предвид само разходите за закупуване на активите от трети страни, които не са свързани с купувача. Ако обаче член на семейството или служител на първоначалния собственик поеме малко предприятие, условието активите да бъдат закупени от трети страни, които не са свързани с купувача, не се прилага. Сделката трябва да бъде извършена при пазарни условия. Ако придобиването на активите на стопански обект е придружено от допълнителна инвестиция, която отговаря на условията за регионална помощ, допустимите разходи за тази допълнителна инвестиция се добавят към разходите за придобиване на активите на стопанския обект.

([35]) Оборудването на продавача е придобиването (или собственото производство) на машини, инструменти или съоръжения и свързан с тях софтуер от предприятие (на равнище група), които са придобити (или произведени) не за използване в някоя от неговите сгради (на ниво група), а са предоставени на разположение на подбрани доставчици за производството на продукти, които ще бъдат произведени в помещенията на доставчика и ще служат като междинни продукти за производствения процес на предприятието. Активите, съставляващи оборудване на продавача, остават собственост на придобиващото предприятие, но се предоставят на разположение на доставчика за изпълнение на задачите и при условията, определени в договор за доставка или подобно споразумение. Те са свързани с ясно определени операции по обработване или сглобяване в една или няколко от сградите на предприятието (на равнище група) и може да се наложи да бъдат върнати на собственика след приключване на поръчката или изтичане или прекратяване на рамков договор.

([36]) Определени в точка 19, подточки 13 и 14.

33. За големи предприятия разходите за нематериални активи са допустими само до 50 % от общите допустими инвестиционни разходи за първоначалната инвестиция. За МСП са допустими 100 % от разходите за нематериални активи.

34. Нематериалните активи, които могат да бъдат взети предвид за изчисляването на инвестиционните разходи, трябва да останат свързани със съответния регион и не трябва да бъдат прехвърляни в други региони. За тази цел нематериалните активи трябва да отговарят на следните условия:

1) да се използват единствено в стопанския обект, който получава помощта;

2) да бъдат амортизируеми;

3) да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, които не са свързани с купувача;

4) да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, и да останат свързани с проекта, за който е отпусната помощта, за срок от минимум пет години (три години за МСП).

4.1.2. *Допустими разходи, изчислени въз основа на разходите за заплати*

35. Регионалната помощ може да бъде изчислена и въз основа на прогнозните разходи за заплати, свързани с разкриването на работни места в резултат на първоначална инвестиция. Помощта може да компенсира само разходите за заплати, свързани със разкриването на работни места, изчислени за период от две години, и произтичащият от тях интензитет на помощта не трябва да надвишава максималния приложим интензитет на помощта в засегнатия регион.

36. Когато допустимите разходи се изчисляват въз основа на прогнозните разходи за заплати, както е посочено в точка 35, трябва да са изпълнени следните условия:

1) инвестиционният проект трябва да доведе до разкриването на работни места;

2) всяко работно място трябва да е заето в срок до три години от приключването на инвестицията;

3) всяко работно място, създадено благодарение на инвестицията, трябва да бъде запазено в съответния регион за период от най-малко пет години, считано от датата, на която работното място е било заето за пръв път, или три години за МСП.

4.2. **Оперативна помощ**

37. Допустимите разходи при схеми за оперативна помощ трябва да бъдат предварително определени и изцяло свързани с проблемите, за чието решаване е предназначена помощта, което се доказва от членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ.

38. […].

5. **ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА НА РЕГИОНАЛНАТА ПОМОЩ**

39. Надзорният орган на ЕАСТ ще счита мярка за регионална помощ за съвместима с член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП само ако помощта допринася за регионалното развитие и сближаване. Целта трябва да бъде или да се насърчи икономическото развитие на региони от тип „а“, или да се улесни развитието на региони от тип „в“ (раздел 5.1) и освен това мярката трябва да отговаря на всеки от следните критерии:

1) стимулиращ ефект: помощта трябва да промени поведението на съответните предприятия по такъв начин, че те да извършват допълнителна дейност, която не биха предприели без помощта или биха я предприели, но по ограничен или различен начин и на различно място; (раздел 5.2)

2) необходимост от държавна намеса: дадена мярка за държавна помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняването на неефективност на пазара или справяне с проблеми на равенството или сближаването; (раздел 5.3)

3) целесъобразност на мярката за помощ: предлаганата мярка за помощ трябва да е адекватен инструмент на политиката за постигането на съответната цел; (раздел 5.4)

4) пропорционалност на помощта (помощта трябва да бъде сведена до минимум): размерът на помощта трябва да бъде ограничен до необходимия минимум, за да стимулира допълнителните инвестиции или дейности в съответния регион; (раздел 5.5)

5) избягване на неоправданите отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите от ЕАСТ: отрицателните ефекти от помощта трябва да бъдат достатъчно ограничени, така че цялостният баланс на мярката да е положителен; отрицателните ефекти на помощта върху конкуренцията и търговията трябва да бъдат компенсирани от положителните ефекти; (раздел 5.6)

6) прозрачност на помощта: държавите от ЕАСТ, Надзорният орган на ЕАСТ, икономическите оператори и обществеността трябва да имат лесен достъп до всички актове и до информацията, имащи отношение към предоставената помощ (раздел 5.7).

40. Общият баланс на определени категории схеми може също да бъде обвързан с изискването да бъде извършена последваща оценка, както е описано в раздел 6. В такива случаи Надзорният орган на ЕАСТ може да ограничи продължителността на схемите (обикновено до четири години или по-малко), като се предвиди възможност за тяхното продължаване да може да бъде подадено повторно уведомление след това.

41. Ако мярка за държавна помощ, свързаните с нея условия (включително методът за нейното финансиране, когато този метод представлява неразделна част от мярката за държавна помощ) или дейността, която финансира, водят до нарушение на съответните разпоредби на правото на ЕИП, помощта не може да бъде обявена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП ([37]).

5.1. **Принос за регионалното развитие и сближаване**

42. Основната цел на регионалната помощ е икономическото развитие на региони на ЕИП в неравностойно положение. Като насърчава и улеснява устойчивото развитие на подпомаганите региони, помощта допринася за икономическото и социалното сближаване чрез намаляване на различията в равнището на развитие между регионите.

5.1.1. *Схеми за инвестиционна помощ*

43. Схемите за регионална помощ следва да бъдат неразделна част от стратегия за регионално развитие с ясно определени цели.

44. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че схемата съответства на стратегията за развитие на съответния регион и допринася за нейното осъществяване. За тази цел членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да се позоват на оценките на предишни схеми за държавна помощ, оценките на въздействието, изготвени от органите, предоставящи държавна помощ, или експертни становища. За да се гарантира, че схемата за помощ допринася за тази стратегия за развитие, тя трябва да включва метод, който да позволява на органите, предоставящи помощта, да приоритизират и подбират инвестиционните проекти, които отговарят на целите на схемата (например чрез използването на официален точков метод).

45. Схемите за регионална помощ могат да бъдат въведени в региони от тип „а“, за да подпомогнат първоначалните инвестиции, направени от МСП или големи предприятия. В региони от тип „в“ схеми могат да бъдат въведени, за да подпомогнат първоначалните инвестиции на МСП и първоначалните инвестиции на големи предприятия за започването на нова стопанска дейност.

46. Когато отпуска помощ за индивидуални инвестиционни проекти въз основа на схема, предоставящият орган трябва да провери, че подбраният проект ще допринесе за постигане на целта на схемата, а по този начин и за осъществяване на стратегията за развитие в съответния регион. За тази цел членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да се позоват на информацията, предоставена от кандидата в заявлението за помощ, описващо положителните ефекти от инвестицията за развитието на съответния регион ([38]).

47. За да се гарантира, че инвестицията осигурява истински и устойчив принос за развитието на съответния регион, тя трябва да бъде запазена в съответния регион в продължение на поне пет години след като приключи, или поне три години за МСП ([39]).

([37]) Вж. решение от 19 септември 2000 г., *Германия/Комисия*, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, т. 78, и решение от 22 декември 2008 г., *Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne*, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, т. 94—116.

([38]) Вж. приложение VII.

([39]) Задължението инвестицията в съответния регион да бъде запазена за минимален период от пет години (три години за МСП) не следва да пречи на замяната на завод или на съоръжение, които са остарели или не са в изправност през този срок, при условие че е запазена икономическата дейност в съответния регион през минималния период. Регионална помощ обаче не може да се предоставя за замяна на тези съоръжения или оборудване.

48. За да бъде гарантирана жизнеспособността на инвестицията, членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ трябва да гарантира, че бенефициерът на помощта осигурява финансов принос в размер на поне 25 % ([40]) от допустимите разходи чрез собствени ресурси или чрез външно финансиране под форма, която не включва публична финансова подкрепа ([41]).

49. За да се предотвратят мерки за държавна помощ, които водят до увреждане на околната среда, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва също да гарантират спазването на законодателството на ЕИП в областта на околната среда, включително по-специално необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда, когато това се изисква съгласно законодателството, както и да получат всички съответни разрешителни.

5.1.2. *Подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ*

50. За да докажат приноса на подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ към регионалното развитие, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да използват редица показатели, като посочените по-долу, които могат да бъдат както преки (например разкритите преки работни места), така и косвени (например местни иновации):

1) Броят на преките работни места**,** разкрити благодарение на инвестицията, е важен показател за приноса към регионалното развитие и сближаване. Качеството и трайността на разкритите работни места и необходимите за тях умения също трябва да бъдат взети предвид.

2) Още по-голям брой нови работни места могат да бъдат разкрити в мрежата от местни доставчици и поддоставчици, което ще спомогне за по-добро интегриране на инвестицията в съответния регион и за по-всеобхватни вторични положителни ефекти. Следователно броят на разкритите непреки работни места също е показател, който да бъде взет предвид.

3) Ангажиментът от страна на бенефициера на помощта да реализира широкомащабни дейности за обучение с цел да усъвършенства уменията (общи и специални) на своите служители ще се счита за фактор, който допринася за регионалното развитие и сближаване. Ще бъде поставен акцент и върху осигуряването на стажове и чиракуване, особено за младите хора, както и върху обученията за подобряване на квалификациите и пригодността за заетост на служителите извън предприятието.

4) Външни икономии от мащаба или други предимства от гледна точка на регионалното развитие могат да възникнат в резултат на географска близост (ефект на групирането). Групирането на предприятия от един отрасъл позволява по-тясна специализация на отделните заводи, което води до повишаване на ефективността. Въпреки това значението на този показател за определянето на приноса към регионалното развитие и сближаване зависи от това на какъв етап на развитие е групирането.

5) Инвестициите включват технически знания и могат да бъдат източник на значителен трансфер на технологии (разпространение на знания). При инвестициите в отрасли с интензивно използване на технологиите има по-голяма вероятност за трансфер на технологии в съответния регион. В това отношение от значение са също нивото и особеностите на осъщественото разпространение на знания.

6) Под внимание може да бъде взет също и приносът на проекта за способността на региона да създава нови технологии посредством местни иновации. Сътрудничеството с местни организации за научни изследвания и разпространение на знания, като университети или научноизследователски институти, може да се разглежда положително в това отношение.

7) Продължителността на инвестицията и възможните бъдещи последващи инвестиции са показател за траен ангажимент от страна на дадено предприятие в съответния регион.

51. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат също да се позоват на бизнес плана на бенефициера на помощта, от който може да се получи информация за броя на работните места, които ще бъдат разкрити, възнагражденията, които ще бъдат плащани (повишаване на благосъстоянието на домакинствата като положителен непряк ефект), обема на покупки от местни производители, оборота, който ще бъде генериран от инвестицията и от който регионът ще се възползва, евентуално под формата на допълнителни данъчни приходи.

52. За подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ се прилагат изискванията, определени в точки 47—49.

([40]) […].

([41]) Това не се отнася например за субсидирани заеми, публични заеми под формата на капиталово участие или публични участия, които не съответстват на принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, за държавни гаранции с елементи на помощ, както и за публична подкрепа, отпусната по правилото de minimis.

53. В допълнение към изискванията, определени в точки 50—52, за *ad hoc* помощи ([42]) членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че проектът е съобразен със стратегията за развитие на съответния регион и допринася за нейното изпълнение.

5.1.3. *Схеми за оперативна помощ*

54. Схемите за оперативна помощ насърчават развитието на подпомагани региони само ако затрудненията, пред които са изправени тези региони, са предварително и ясно установени. Препятствията пред привличането или задържането на стопанска дейност могат да бъдат толкова сериозни или от толкова постоянно естество, че инвестиционната помощ сама по себе си да не е достатъчна за развитието на тези региони.

55. Що се отнася до помощта за намаляване на някои конкретни затруднения, пред които са изправени МСП в регионите от тип „а“, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат наличието и мащаба на тези конкретни затруднения, както и че е необходима схема за оперативна помощ, тъй като тези конкретни затруднения не могат да бъдат преодолени с инвестиционна помощ.

56. […].

57. По отношение на оперативната помощ за предотвратяване или намаляване на обезлюдяването в слабо населените и много слабо населените региони членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат риска от обезлюдяване, в случай че оперативната помощ не е отпусната.

5.2. **Стимулиращ ефект**

5.2.1. *Инвестиционна помощ*

58. Регионалната помощ може да бъде определена като съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП само ако има стимулиращ ефект. Счита се, че държавната помощ има стимулиращ ефект, когато тя променя поведението на дадено предприятие така, че то да извършва допълнителна дейност, допринасяща за развитието на даден регион, която предприятието не би извършило без помощта или би извършило по ограничен или различен начин или на различно място. Помощта не трябва да представлява субсидия за разходите за дейност, които едно предприятие при всички положения е щяло да извърши, и не трябва да компенсира обичайния бизнес риск, свързан с извършването на стопанска дейност.

59. Стимулиращият ефект може да бъде доказан по два начина:

1) помощта осигурява стимул за вземането на положително решение за инвестиране в съответния регион, тъй като в противен случай инвестицията не би била достатъчно рентабилна за бенефициера на помощта навсякъде в ЕИП ([43]) (*сценарий 1, инвестиционно решение*),

2) помощта осигурява стимул за разполагането на планирана инвестиция в съответния регион, а не другаде, тъй като тя компенсира нетните недостатъци и разходите за инвестиране в местоположение от съответния регион (*сценарий 2, избор на местоположение*).

60. Ако помощта не променя поведението на бенефициера на помощта, като насърчи (допълнителни) първоначални инвестиции в съответния регион, се приема, че същата инвестиция би била направена в региона дори и без помощта. По тази причина помощта няма стимулиращ ефект за постигането на целта за регионално развитие и сближаване и тя не може да бъде одобрена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП съгласно настоящите насоки.

61. За регионална помощ обаче, която се предоставя от фондовете на политиката на сближаване в региони от тип „а“ в полза на инвестиции, необходими за постигането на стандартите, определени в правото на ЕИП, може да се приеме, че помощта има стимулиращ ефект, ако без нея инвестицията в съответния регион не би била достатъчно рентабилна за бенефициера, което би довело до затваряне на съществуващ стопански обект в този регион.

([42]) Помощта *ad hoc* подлежи на същите изисквания като индивидуалната помощ, която се предоставя в рамките на схема, освен ако не е посочено друго.

([43]) Такива инвестиции могат да създадат благоприятни условия за други инвестиции, които са жизнеспособни без допълнителна помощ.

5.2.1.1. Схеми за инвестиционна помощ

62. Работите по индивидуална инвестиция могат да започнат само след подаване на заявлението за помощ.

63. Ако работите започнат преди да е подадено заявлението за помощ, помощта, която е предоставена за тази индивидуална инвестиция, няма да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП.

64. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да представят стандартен формуляр за заявление за помощ, който съдържа като минимум цялата информация, посочена в приложение VII. Във формуляра за кандидатстване МСП или големите предприятия трябва да обяснят съпоставителния сценарий, т.е. какво би се случило, ако не им бъде отпусната помощ, като посочат кой от описаните в точка 59 по-горе сценарии се прилага.

65. Освен това големите предприятия трябва да представят документи в подкрепа на съпоставителния сценарий, описан в заявлението. МСП не подлежат на такова задължение за неподлежаща на уведомяване помощ, която се предоставя в рамките на схема.

66. Предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на предположението (съпоставителен сценарий) за наличие на стимулиращ ефект и да провери, че регионалната помощ има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описан в точка 59. Съпоставителният сценарий е правдоподобен, ако е действителен и е свързан с факторите за вземане на решение, които преобладават към момента на вземането на решение от страна на бенефициера на помощта да инвестира.

5.2.1.2. Подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ

67. Освен изискванията в точки 62—66, за подлежаща на уведомяване индивидуална помощ членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да предоставят недвусмислени доказателства, че помощта оказва въздействие върху решението да се инвестира или върху избора на местоположение ([44]). Те трябва да посочат кой от описаните в точка 59 сценарии се прилага. За да може да се извърши обстойна оценка, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да предоставят не само информация относно проекта, но също и подробно описание на съпоставителния сценарий, при който заявителят не получава помощ от никой публичен орган в ЕИП.

68. При *сценарий 1* членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ биха могли да докажат, че помощта има стимулиращ ефект, като представят документи от предприятието, от които е видно, че инвестицията не би била достатъчно рентабилна без помощта.

69. При *сценарий 2* членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ биха могли да докажат, че помощта има стимулиращ ефект, като представят документи от предприятието, от които е видно, че е направено сравнение между разходите и ползите от разполагането на инвестицията в съответния регион и в друг(и) регион(и). Надзорният орган на ЕАСТ проверява дали тези сравнения са реалистични.

70. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ се приканват да използват автентични и официални документи на управителния съвет, оценки на риска (включително оценка на специфичните за местоположението рискове), финансови доклади, вътрешни бизнес планове, експертни становища и други проучвания, свързани с оценявания инвестиционен проект. Тези документи трябва да датират от процеса на вземане на решения относно инвестицията или нейното местоположение. Документи, съдържащи информация относно прогнози за търсенето, прогнози за разходите, финансови прогнози, документи, представени пред инвестиционен комитет, в които са разработени инвестиционни сценарии, или документи, предоставени на финансовите институции, могат да помогнат на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да докажат стимулиращия ефект.

([44]) Съпоставителните сценарии са описани в точка 64.

71. В този контекст, и по-специално при *сценарий 1*, степента на рентабилност може да се оцени чрез използване на методи, които са част от стандартната практика в даден отрасъл и които могат да включват методи за оценка на настоящата нетна стойност на проекта (ННС) ([45]), вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) ([46]) или средната възвръщаемост на вложения капитал. Рентабилността на проекта трябва да се сравни с нормалните норми на възвръщаемост, които бенефициерът изисква при други инвестиционни проекти със сходно естество. Когато тези норми не са известни, рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с разходите за капитал на бенефициера като цяло или с обичайно наблюдаваните норми на възвръщаемостта в съответния отрасъл.

72. Ако помощта не променя поведението на бенефициера на помощта, като насърчава (допълнителни) инвестиции в региона, тя няма стимулиращ ефект за региона. Следователно помощта не се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП, ако същата инвестиция явно би била реализирана в региона, дори без да е предоставена помощ.

5.2.2. *Схеми за оперативна помощ*

73. При схеми за оперативна помощ се счита, че помощта има стимулиращ ефект, ако при липсата на помощ има вероятност равнището на стопанска дейност в съответния регион да бъде значително по-ниско поради проблеми, чието разрешаване е целта на помощта.

74. Следователно Надзорният орган на ЕАСТ счита, че оперативната помощ осигурява стимул за допълнителна стопанска дейност в региона, ако държавата членка е доказала наличието и значимостта на тези проблеми в този регион (вж. точки 54—57).

5.3. **Необходимост от държавна намеса**

75. За да се прецени дали държавната помощ е необходима за постигането на целта за регионално развитие и сближаване, първо трябва да се диагностицира проблемът. Държавната помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне. Това е особено важно в контекста на оскъдни публични ресурси.

76. При определени условия мерките за държавна помощ могат да коригират пазарна неефективност, като по този начин допринесат за ефективното функциониране на пазарите и за повишаването на конкурентоспособността. Когато пазарите наистина дават ефективни резултати, но тези резултати се считат за незадоволителни по отношение на справедливостта или сближаването, държавната помощ може да се използва за постигане на по-желан и справедлив пазарен резултат.

77. Що се отнася до помощта за развитието на региони, включени в картата на регионалните помощи съгласно правилата в раздел 7 от настоящите насоки, Надзорният орган на ЕАСТ счита, че в тези региони пазарът не постига резултати, които да доведат до достатъчно равнище на икономическо развитие и сближаване без държавна намеса. Следователно помощта, предоставена в тези региони, се счита за необходима.

5.4. **Целесъобразност на регионалната помощ**

78. Мярката за помощ трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на съответната цел на политиката. Мярката за помощ няма да се счита за съвместима, ако с други инструменти на политиката или с други видове инструменти за помощ, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, е възможно да бъде постигнат същият положителен принос за регионалното развитие и сближаване.

([45]) ННС на проекта е разликата между положителните и отрицателните парични потоци през жизнения цикъл на инвестицията, дисконтирани до настоящата им стойност (обикновено се използва цената на капитала).

([46]) ВНВ не се основава на счетоводните приходи през дадена година, а се вземат предвид бъдещите парични потоци, които инвеститорът очаква да получи през целия жизнен цикъл на инвестицията. Тя се определя като сконтовия процент, за който ННС на паричен поток е равна на нула.

5.4.1. *Целесъобразност в сравнение с алтернативни инструменти на политиката*

5.4.1.1. Инвестиционна помощ

79. Регионалната инвестиционна помощ не е единственият инструмент на политиката, с който разполагат членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за стимулиране на инвестициите и за разкриване на работни места в подпомагани региони. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да използват други мерки, като развитието на инфраструктурата, повишаването на качеството на образованието и обучението или подобренията в бизнес средата.

80. Когато уведомяват за схема за инвестиционна помощ, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да посочат защо регионалната помощ е подходящ инструмент за подпомагане на развитието на региона.

81. Ако членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ реши да въведе секторна схема за помощ, тя трябва да докаже предимствата на това действие, вместо да използва многосекторна схема или други варианти на политиката.

82. По-конкретно Надзорният орган на ЕАСТ ще вземе предвид оценките на въздействието от предложената схема за помощ, която членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ предоставят. По същия начин той може да вземе предвид резултатите от последващите оценки, описани в раздел 6, за да оцени целесъобразността на предложената схема.

83. В случай на инвестиционна помощ *ad hoc* членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат по какъв начин помощта може да допринесе по-добре за развитието на региона, отколкото помощта по схема или други видове мерки.

5.4.1.2. Схеми за оперативна помощ

84. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че помощта е подходяща за постигането на целта на схемата във връзка с проблемите, за чието решаване е предназначена помощта. За да докаже, че помощта е подходяща, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да изчислят размера на помощта предварително като фиксирана сума, покриваща очакваните допълнителни разходи за определен период от време, за да насърчат предприятията да ограничат разходите и с времето да развиват своята дейност по по-ефективен начин ([47]).

5.4.2. *Целесъобразност на различните инструменти за помощ*

85. Регионална помощ може да бъде предоставена под няколко форми. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва обаче да гарантират, че помощта се предоставя под форма, чието въздействие върху нарушаването на търговията и конкуренцията вероятно ще е най-слабо. Ако помощта е отпусната под форми, които осигуряват пряко финансово предимство (например преки безвъзмездни средства, освобождаване от данъци или намаляване на данъци, социални осигуровки или други задължителни отчисления или предоставяне на земи, стоки или услуги на преференциални цени), членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат защо други форми на помощ с потенциално по-слаб ефект на нарушаване на конкуренцията, като например подлежащи на възстановяване аванси или помощи, основавани на дългови или капиталови инструменти (например нисколихвени заеми или лихвени субсидии, държавни гаранции, придобиване на капиталово участие или друг вид вливане на капитал при преференциални условия), не са целесъобразни.

86. Резултатите от последващите оценки, описани в раздел 6, могат да бъдат взети предвид, за да бъде оценена целесъобразността на предложения инструмент за помощ.

5.5. **Пропорционалност на размера на помощта (ограничаване на помощта до необходимия минимум)**

5.5.1. *Инвестиционна помощ*

87. Размерът на регионалната помощ трябва да бъде ограничен до необходимия минимум, за да стимулира допълнителни инвестиции или дейности във въпросния регион.

88. С цел да се осигурят предсказуемост и еднакви условия на конкуренция Надзорният орган на ЕАСТ прилага максимални интензитети на помощта ([48]) за инвестиционна помощ.

([47]) Когато обаче бъдещата динамика на разходите и приходите е свързана с висока степен на несигурност и съществува сериозна асиметрия на информацията, публичният орган може също да реши да приеме модели на компенсация, които не са изцяло предварителни, а комбинация от предварителни и последващи (напр. чрез възвръщане на предоставени средства, така че да се позволи поделяне на неочакваните печалби).

([48]) Вж. раздел 7.4 относно картите на регионалната помощ.

89. За първоначален инвестиционен проект максималният интензитет на помощта и максималният размер на помощта ([49]) (коригиран размер на помощта ([50]) и свързаният с него намален интензитет на помощта за голям инвестиционен проект) трябва да бъдат изчислени от предоставящия орган при отпускането на помощта или при уведомяването на Надзорния орган на ЕАСТ за помощта, в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна.

90. Тъй като е вероятно големите инвестиционни проекти да доведат до по-големи нарушения на конкуренцията и търговията, размерът на помощта за тези проекти не трябва да надвишава коригирания размер на помощта.

91. Когато първоначалната инвестиция е част от единен инвестиционен проект, който е голям инвестиционен проект, размерът на помощта за единния инвестиционен проект не трябва да надхвърля коригирания размер на помощта. За целите на това правило се прилагат обменният и сконтовият процент, които са валидни към датата на предоставяне на помощта за първия проект в рамките на единния инвестиционен проект.

92. Максималните интензитети на помощта имат двойно предназначение.

93. Първо, за подлежащи на уведомяване схеми тези максимални интензитети на помощта имат защитна функция за МСП: при условие че интензитетът на помощта остане под максималното допустимо ниво, помощта се счита за пропорционална.

94. Второ, за всички останали случаи максималните интензитети на помощ се използват като ограничител, основаващ се на нетните допълнителни разходи, описан в раздел 95—97.

95. Като общо правило Надзорният орган на ЕАСТ ще счита подлежащата на уведомяване индивидуална помощ за ограничена до минимум, ако размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ ([51]), като за таван служат максималните интензитети на помощта. По същия начин за инвестиционна помощ, отпусната на големи предприятия в рамките на подлежащи на уведомяване схеми, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да гарантират, че размерът на помощта е ограничен до минимума въз основа на подхода на нетните допълнителни разходи, като за таван служат максималните интензитети на помощта.

96. За ситуации по *сценарий 1* (инвестиционни решения) следователно размерът на помощта следва да не надхвърля необходимия минимум, за да бъде проектът достатъчно рентабилен, например неговата вътрешна норма на възвръщаемост да се повиши над нормалната норма на възвръщаемост, прилагана от предприятието за други инвестиционни проекти от сходно естество, или, ако е възможно, неговата вътрешна норма на възвръщаемост да се повиши над разходите за капитал на бенефициера като цяло или над обичайните норми на възвръщаемост, постигани в съответния отрасъл.

97. При ситуации по *сценарий 2* (стимули за избор на местоположение) размерът на помощта не трябва да надвишава разликата между нетната настояща стойност на инвестицията за целевия регион и нетната настояща стойност на инвестицията в алтернативното местоположение. Трябва да бъдат взети предвид всички разходи и предимства от значение, включително например административните и транспортните разходи, разходите за обучение, за които не е получена помощ за обучение и за разликите в заплатите. Ако обаче алтернативното местоположение е в ЕИП, субсидиите, отпуснати в това местоположение, не могат да се вземат предвид.

98. Изчисленията, използвани при анализа на стимулиращия ефект, могат също да се използват, за да се оцени дали помощта е пропорционална. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат пропорционалността чрез документацията, посочена в точка 70.

99. Инвестиционна помощ може да се предоставя едновременно по няколко схеми за регионална помощ или да се натрупва с регионална помощ *ad hoc*, при условие че помощта от всички източници общо не превишава максималния интензитет на помощта за всеки проект, като този интензитет трябва да се изчислява предварително от първия предоставящ орган. Всяка друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които се припокриват частично или напълно, може да се натрупва само ако не води до надвишаване на най-високия интензитет или размер на помощта, приложими за тази помощ съгласно приложимите тематични правила. Проверки за натрупване трябва да се извършват както при предоставянето, така и при изплащането на помощта ([52]). Ако членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ позволи държавна помощ по една схема да бъде натрупвана с държавна помощ по други схеми, за всяка схема тя трябва да посочи метода за спазване на условията от настоящата точка.

([49]) Изразени като брутен еквивалент на безвъзмездна помощ.

([50]) *Пак там.*

([51]) При сравняване на съпоставителни сценарии помощта се дисконтира със същия фактор, както при съответния сценарии с инвестиция и съпоставителния сценарий.

([52]) Изискването максималният допустим интензитет на помощта за всеки проект да бъде изчислен предварително от първия предоставящ орган, не се прилага, когато помощта се предоставя чрез автоматичен данъчен режим(и) под формата на данъчно облекчение. В този случай по принцип проверки за натрупване не са възможни при предоставянето на помощта и следва да се извършват при нейното изплащане.

100. За първоначална инвестиция, свързана с Европейското териториално сътрудничество, проектите, които отговарят на критериите на Регламента относно специалните разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) ([53]), интензитетът на помощта, приложим към региона, в който се намира първоначалната инвестиция, се прилага за всички бенефициери, участващи в проекта. Ако първоначалната инвестиция се намира в два или повече подпомагани региона, максималният интензитет на помощта за първоначалната инвестиция е интензитетът, приложим в подпомагания регион, където са извършени допустими разходи в най-голям размер. Първоначални инвестиции, извършени от големи предприятия в региони от тип „в“, могат да получават регионална помощ само в контекста на проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, ако са първоначални инвестиции, които създават нова стопанска дейност.

5.5.2. *Схеми за оперативна помощ*

101. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че размерът на помощта е пропорционален на проблемите, чието разрешаване са нейна цел.

102. По-специално членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да отговарят на следните условия:

1) помощта трябва да се изчисли във връзка с предварително определен набор от допустими разходи, които са изцяло свързани с проблемите, чието разрешаване е нейна цел, като това се доказва от членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ;

2) помощта трябва да бъде ограничена до определена част от този предварително определен набор от допустими разходи и не трябва да надвишава тези разходи;

3) размерът на помощта за всеки бенефициер на помощ трябва да бъде пропорционален на сериозността на проблемите, пред които в действителност е изправен всеки бенефициер на помощ.

103. Що се отнася до помощта за намаляването на определени конкретни трудности, пред които се изправят МСП в региони от тип „а“, равнището на помощта трябва постепенно да бъде намалено през продължителността на схемата ([54]). Това не се прилага за схеми за предотвратяване на обезлюдяването в слабо населени и много слабо населени региони.

5.6. **Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията**

104. За да бъде помощта съвместима, нейните отрицателни ефекти, изразяващи се в нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите от ЕИП, трябва да бъдат ограничени и не трябва да надвишават положителните ефекти от помощта до степен, която би била в противоречие с общия интерес.

5.6.1. *Общи съображения*

105. При цялостното балансиране на положителните ефекти от помощта (раздел 5.1) спрямо нейните отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията Надзорният орган на ЕАСТ може да вземе предвид, когато е уместно, обстоятелството, че освен приноса си за регионалното развитие и сближаване, помощта произвежда и други положителни ефекти. Такъв може да бъде случаят например, когато се установи, че първоначалната инвестиция освен създаването на работни места на местно равнище, въвеждането на нови дейности и/или генерирането на местни приходи, допринася значително по-специално за цифровия преход или прехода към екологично устойчиви дейности, включително нисковъглеродни, неутрални по отношение на климата или устойчиви на изменението на климата дейности. Надзорният орган на ЕАСТ ще обръща специално внимание на член 3 от Регламента за таксономия (Регламент (ЕС)2020/852 на Европейския парламент и на Съвета ([55]), включително на принципа за ненанасяне на значителни вреди или на други съпоставими методики. Освен това, като част от оценката на отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията, Надзорният орган на ЕАСТ може да вземе предвид, когато е целесъобразно, отрицателните външни ефекти от подпомаганата дейност, когато тези външни фактори оказват неблагоприятно въздействие върху конкуренцията и търговията между държавите от ЕИП до степен, която противоречи на общия интерес, като създават или задълбочават пазарна неефективност ([56]).

([53]) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259) или регламент, съдържащ специални разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), приложими за програмния период 2021—2027 г., в зависимост от това кой от тях се прилага за дадена първоначална инвестиция.

([54]) Включително когато за схемите за оперативна помощ е подадено уведомление за удължаване на съществуващите мерки за помощ.

([55]) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

([56]) Такъв би могъл да бъде случаят и когато помощта нарушава действието на икономическите инструменти, въведени за интернализирането на такива отрицателни външни ефекти (напр. като засяга ценовите сигнали, подавани от схемата на ЕС за търговия с емисии или подобен инструмент).

106. Що се отнася до отрицателните ефекти, регионалната помощ може да доведе до два основни вида потенциално нарушаване на конкуренцията и търговията. Това са нарушенията на продуктовите пазари и ефектите, свързани с местоположението. И двата вида нарушения могат да доведат до неефективно разпределение на помощи (което влошава икономическите резултати на вътрешния пазар) и до проблеми с разпределението (разпределение на икономическата дейност между различните региони).

107. Един евентуален отрицателен ефект от държавната помощ се изразява в това, че тя пречи на пазара да постигне ефективни резултати, като възнаграждава най-ефективните производители и като оказва натиск върху най-малко ефективните да се подобрят, да преструктурират дейността си или да напуснат пазара. Държавната помощ, която води до значително увеличаване на капацитета на неефективен пазар, може неоправдано да наруши конкуренцията, тъй като създаването или поддържането на свръхкапацитет може да доведе до свиване на маржовете на печалба, намаляване на инвестициите на конкурентите или дори да накара конкурентите да напуснат пазара. Така може да се стигне до ситуация, в която конкуренти, които при други условия биха били в състояние да се конкурират на пазара, ще бъдат принудени да го напуснат. Възможно е също това да попречи на предприятия да навлязат или да разширят своята дейност на пазара и да намали мотивацията на конкурентите за иновации. Това може да доведе до неефективни пазарни структури, които в дългосрочен план са вредни и за потребителите. Отпускането на помощ може да окуражи самодоволно или ненужно рисково поведение от страна на част от потенциалните бенефициери. Вероятно е то да окаже отрицателно дългосрочно въздействие върху цялостното функциониране на сектора.

108. Помощта може също да повлияе отрицателно, като спомогне за увеличаването или запазването на значителна пазарна мощ в полза на бенефициера на помощта. Дори когато помощта не води пряко до значително увеличаване на пазарната мощ, тя може да прави това непряко, като възпира разширяването на съществуващите конкуренти, в резултат на което те напуснат пазара или възпира навлизането на нови конкуренти.

109. Освен нарушенията на продуктовите пазари по самата си същност регионалната помощ засяга и избора на местоположение за стопанска дейност. Ако даден регион привлича инвестиции благодарение на помощта, друг регион губи тази възможност. Тези отрицателни ефекти в регионите с неблагоприятни последици от помощта, могат да се изразят в загубата на стопанска дейност и на работни места, включително работни места сред подизпълнителите. Отрицателните ефекти могат да се почувстват и чрез загубата на положителни външни ефекти (например ефект на групиране на предприятия, разпространение на знания, образование и обучение).

110. Географската специфика на регионалната помощ я отличава от другите форми на хоризонтална помощ. Особено характерно за регионалната помощ е, че тя има за цел да въздейства върху избора на инвеститорите относно местоположението на инвестиционните проекти. Когато регионалната помощ компенсира допълнителните разходи, предизвикани от регионални ограничения, и подкрепя допълнителните инвестиции в подпомагани региони, без да ги отклонява от други подпомагани региони, които са еднакво или по-слабо развити, тя допринася не само за развитието на региона, но и за сближаването, и в крайна сметка се облагодетелства цялото ЕИП. Потенциалните отрицателни ефекти на регионалната помощ, свързани с избора на местоположение на дейността вече са ограничени до известна степен от картите на регионалната помощ, в които се посочват регионите, в които може да бъде отпусната регионална помощ, в съответствие с целите на политиката за регионално икономическо развитие и сближаване, както и позволените максимални интензитети на помощта. Въпреки това остава важно да се разбере какво би се случило при липсата на помощ, за да се оцени въздействието на помощта върху развитието на региона и върху сближаването.

5.6.2. *Явни отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията*

111. Надзорният орган на ЕАСТ откроява редица ситуации, в които отрицателните ефекти на регионалната инвестиционна помощ върху конкуренцията и търговията между държавите от ЕИП очевидно са по-големи от положителните, което означава, че помощта вероятно не може да бъде обявена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП.

5.6.2.1. Създаване на свръхкапацитет на пазар, който е в абсолютен спад

112. Както е посочено в точка 107, за да оцени отрицателните ефекти на мярката за помощ, Надзорният орган на ЕАСТ взема предвид допълнителния производствен капацитет, създаден в рамките на проекта, когато пазарът функционира непълноценно.

113. Когато инвестиции, които водят до увеличаване на производствения капацитет на даден пазар, са възможни благодарение на държавна помощ, съществува риск производството или инвестициите в други региони на ЕИП да бъдат повлияни отрицателно. Вероятността за това е особено голяма в случаите, когато увеличението на капацитета надвишава растежа на пазара или се осъществява на пазар със свръхкапацитет.

114. Поради това, когато инвестицията води до създаването или увеличаването на свръхкапацитет на пазар, който се намира в абсолютен спад в структурно отношение (т.е. пазарът се свива) ([57]), Надзорният орган на ЕАСТ счита, че помощта има отрицателен ефект, който вероятно няма да бъде компенсиран от положителни ефекти. Това се отнася по-специално за ситуациите по сценарий 1 (инвестиционни решения).

115. При сценарий 2 (избор на местоположение), когато инвестицията би била направена при всички положения на същия географски пазар или, по изключение, на различен географски пазар, но когато продажбите са предназначени за един и същ географски пазар, помощта оказва влияние единствено върху решението за местоположението, при условие че е ограничена до необходимия минимум за компенсиране на неблагоприятното местоположение и не осигурява допълнителна ликвидност на получателя на помощта. В тази ситуация инвестицията би довела до допълнителен капацитет на дадения географски пазар, независимо от помощта. Следователно възможните резултати по отношение на свръхкапацитета по принцип биха били едни и същи, независимо от помощта. Въпреки това, ако алтернативното местоположение на инвестициите е на различен географски пазар и помощта води до създаването на свръхкапацитет на даден пазар, който е в абсолютен спад в структурно отношение, заключенията от точка 114 се прилагат по същия начин.

5.6.2.2. Нарушаващи сближаването ефекти

116. Както е посочено в точки 109 и 110, за да оцени отрицателните ефекти на помощта, Надзорният орган на ЕАСТ трябва да отчита нейното влияние върху избора на местоположение на стопанската дейност.

117. При ситуации по сценарий 2 (избор на местоположение), когато при липса на помощ инвестицията е щяла да бъде реализирана в регион с по-висок или същия интензитет на регионалната помощ ([58]), както целевия регион, това представлява отрицателен ефект, който вероятно няма да може да бъде компенсиран от положителни ефекти, тъй като противоречи на самия замисъл за предоставяне на регионална помощ.

5.6.2.3. Преместване

118. Когато оценява подлежащи на уведомяване мерки, Надзорният орган на ЕАСТ ще поиска цялата необходима информация, за да прецени дали държавната помощ вероятно ще доведе до значителна загуба на работни места в съществуващите местоположения в ЕИП. В такъв случай и ако инвестицията позволява на бенефициера на помощта да премести дадена дейност в целевия регион, при наличие на причинно-следствена връзка между помощта и това преместване на дейността, това представлява отрицателен ефект, който вероятно няма да може да бъде компенсиран от положителни ефекти.

5.6.3. *Схеми за инвестиционна помощ*

119. Схемите за инвестиционна помощ не трябва да водят до значително нарушаване на конкуренцията и търговията. По-специално, дори когато нарушенията могат да се считат за ограничени на индивидуално равнище (при условие че са спазени всички условия за инвестиционната помощ), на кумулативна основа схемите все пак могат да водят до сериозни нарушения. Тези нарушения биха могли да засегнат продуктовите пазари, като създават или задълбочават ситуация на свръхкапацитет или създават, увеличават или поддържат значителната пазарната мощ на някои бенефициери, така че това да се отрази отрицателно на динамичните стимули. Помощ, отпусната по схеми, също би могла да доведе до значителна загуба на икономическа дейност в други региони на ЕИП. Ако схема е предназначена изключително за определени отрасли, рискът от такова нарушение е дори по-голям.

120. Следователно членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че тези отрицателни ефекти ще бъдат ограничени до минимум, като се вземат предвид например големината на проектите, индивидуалните и кумулативните размери на помощта, очакваните бенефициери и характеристиките на целевите отрасли. За да може Надзорният орган на ЕАСТ да оцени вероятните отрицателни ефекти, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да представят всички налични оценки на въздействието и последващи оценки, извършени за подобни предходни схеми.

([57]) Надзорният орган на ЕАСТ ще оцени това както по отношение на обема, така и по отношение на стойността, и ще вземе предвид стопанския цикъл.

([58]) За да се провери това следва да бъде използван стандартният таван на помощ, приложим в региони от тип „в“, граничещи с региони от тип „а“, независимо от увеличените интензитети на помощта в съответствие с точка 184.

121. Когато отпуска помощ по схема за индивидуални проекти, предоставящият орган трябва да провери и потвърди, че помощта не поражда явните отрицателни ефекти, описани в точки 111—118. Тази проверка може да се основава на информацията, получена от бенефициера при подаването на заявление за помощ, и на декларацията, направена в стандартния формуляр за кандидатстване за помощ, в който следва да бъде посочено алтернативното местоположение при сценарий без отпусната помощ.

5.6.4. *Подлежаща на уведомяване индивидуална инвестиционна помощ*

122. Когато оценява отрицателните ефекти от индивидуалната помощ, Надзорният орган на ЕАСТ прави разлика между двата съпоставителни сценария, описани в точки 96 и 97.

5.6.4.1. Ситуации по сценарий 1 (инвестиционни решения)

123. В ситуациите по сценарий 1 Надзорният орган на ЕАСТ набляга особено на отрицателните ефекти, свързани със създаването на свръхкапацитет на свиващи се пазари, предотвратяването на напускането на пазара и понятието за значителна пазарна мощ. Тези отрицателни ефекти са описани в точки 124—133 и трябва да бъдат балансирани с положителните ефекти от помощта. Ако обаче се установи, че помощта би довела до явните отрицателни ефекти, описани в точка 114, помощта вероятно няма да бъде компенсирана от никакъв положителен ефект и следователно няма да бъде счетена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП.

124. За да бъдат установено и оценено потенциалното нарушение на конкуренцията и търговията, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва да представят доказателства, които да позволят на Надзорния орган на ЕАСТ да установи засегнатите продуктови пазари (продукти, засегнати от промените в поведението на бенефициера на помощта) и да идентифицира засегнатите конкуренти и клиенти/потребители. Съответният продукт типично е продуктът, предмет на инвестиционния проект ([59]). Ако съответният проект засяга междинен продукт или ако значителна част от производството не се реализира на пазара, съответен продукт може да бъде продуктът надолу по веригата. Съответният продуктов пазар включва съответния продукт и неговите заместители, разглеждани като такива от потребителя (поради характеристиките, цената или предназначението на продукта) или от производителя (поради гъвкавостта на производствените съоръжения).

125. Надзорният орган на ЕАСТ ще прилага множество критерии за оценка на тези потенциални нарушения, като структурата на пазара на засегнатия продукт, състоянието на пазара (свиващ се или разрастващ се пазар), процеса на подбор на бенефициера на помощта, бариерите за навлизане на пазара и излизане от него и продуктовата диференциация.

126. Когато едно предприятие ползва системно държавна помощ, това може да означава, че то е неспособно да устои на конкуренцията самостоятелно или че извлича неправомерни предимства в сравнение с конкурентите си.

127. Надзорният орган на ЕАСТ разграничава два основни източника на потенциални отрицателни ефекти върху продуктовите пазари:

1) случаи на увеличаване на капацитета, което води до или влошава съществуващо положение на свръхкапацитет, особено на свиващ се пазар;

2) случаи, в които бенефициерът на помощта разполага със значителна пазарна мощ.

128. За да оцени дали помощта е причина за създаване или поддържане на неефективни пазарни структури, Надзорният орган на ЕАСТ ще вземе предвид допълнителния производствен капацитет, създаден с проекта, както и това дали пазарът функционира непълноценно.

129. Ако възпросният пазар расте, обикновено има по-малко причини за опасения, че помощта ще се отрази отрицателно на динамичните стимули или че неправомерно ще възпрепятства напускането или навлизането на пазара.

([59]) При инвестиционни проекти, които включват производството на няколко различни продукта, трябва да бъде оценен всеки отделен продукт.

130. Опасенията са по-сериозни при свиващи се пазари. Надзорният орган на ЕАСТ прави разграничение между случаите, за които в дългосрочна перспектива пазарът се намира в спад в структурно отношение (т.е. се свива), и случаите, в които пазарът е в относителен спад (т.е. все още расте, но не надвишава референтния растеж).

131. Обикновено изоставането на пазара се измерва чрез съпоставка с растежа на брутния вътрешен продукт (БВП) в ЕИП за трите години преди началото на проекта (референтен растеж). То може да бъде измерено и въз основа на прогнозния растеж за следващите три до пет години. Като показатели могат да се използват очакваният бъдещ растеж на съответния пазар, свързаните с него очаквани равнища на оползотворяване на капацитета и възможното въздействие на увеличаването на капацитета върху конкурентите, изразяващо се чрез цените и маржовете на печалбата.

132. В някои случаи оценяването на растеж на продуктовия пазар в ЕИП може да не е подходящ показател за оценката на всички ефекти от помощта, особено ако географският пазар е световен. В такива случаи Надзорният орган на ЕАСТ ще разгледа ефекта от помощта върху съответните пазарни структури, като вземе предвид по-специално нейния потенциал да изтласка производителите вън от пазара в ЕИП.

133. За да оцени наличието на значителна пазарна мощ, Надзорният орган на ЕАСТ ще вземе предвид позицията на бенефициера на помощта за определен период от време преди получаването на помощта и очакваната пазарна позиция след осъществяването на инвестицията. Надзорният орган на ЕАСТ ще вземе предвид пазарните дялове на бенефициера на помощта, както и пазарните дялове на неговите конкуренти и други фактори от значение. Например тя ще оцени структурата на пазара, като разгледа неговата концентрация, потенциалните бариери за навлизане на пазара ([60]), покупателната мощ ([61]) и бариерите пред разрастването или излизането от пазара.

5.6.4.2. Ситуации по сценарий 2 (избор на местоположение)

134. Ако съпоставителният анализ сочи, че без помощта инвестицията би била реализирана на друго местоположение (сценарий 2) в същия географски пазар на съответния продукт, и ако помощта е пропорционална, резултатът по отношение на свръхкапацитета или на значителната пазарна мощ по принцип вероятно ще е същият, със или без помощ. В такива случаи е вероятно положителните ефекти от помощта да са по-големи от ограничените отрицателни ефекти върху конкуренцията. Ако обаче алтернативното местоположение е в ЕИП, Надзорният орган на ЕАСТ е особено загрижен за отрицателните ефекти, свързани с алтернативното местоположение. Следователно, ако помощта води до явен отрицателен ефект, както е описано в точки 117 и 118, малко вероятно е тя да бъде компенсирана от положителни ефекти и поради това е малко вероятно да бъде счетена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП.

5.6.5. *Схеми за оперативна помощ*

135. Ако помощта е необходима и пропорционална за постигането на приноса за регионално развитие и сближаване, описан в подраздел 5.1.3, отрицателните ефекти на помощта върху конкуренцията и търговията между държавите от ЕИП вероятно ще бъдат компенсирани от положителни ефекти. В някои случаи обаче помощта може да предизвика промени в структурата на пазара или в характеристиките на сектора или индустрията, което би могло значително да наруши конкуренцията чрез бариери за навлизане на пазара или излизане от него, ефект на заместване или изместване на търговските потоци. В тези случаи отрицателните ефекти вероятно няма да бъдат компенсирани от положителни ефекти.

5.7. **Прозрачност**

136. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да публикуват следната информация в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия (transparency award module) ([62]) или на подробен уебсайт за държавна помощ на национално и регионално равнище:

1) пълния текст на одобрената схема за помощ или на решението за предоставяне на индивидуалната помощ и разпоредбите за неговото прилагане или връзка към него;

2) информация за всяка предоставена индивидуална помощ, надхвърляща 100 000 EUR, като се използва структурата в приложение VIII.

([60]) Тези бариери за навлизане на пазара включват правни бариери (по-конкретно права на интелектуална собственост), икономии, свързани с мащаба или обхвата, и бариери за достъп до мрежи и инфраструктура. Ако помощта е свързана с пазар, на който бенефициерът на помощта е заварен оператор, потенциалните бариери за навлизане могат да увеличат потенциалната значителна пазарна мощ на бенефициера на помощта, а с това и възможните отрицателни ефекти от тази пазарна мощ.

([61]) Когато на пазара оперират купувачи със силни позиции, е по-малко вероятно бенефициерът на помощта да е в състояние да увеличи цените за тези купувачи.

([62]) Функция за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на следния уебсайт: https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=bg.

137. Що се отнася до помощта, предоставена за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, информацията, посочена в точка 136, трябва да бъде поместена на уебсайта на държавата от ЕИП, в която се намира съответният управляващ орган ([63]). Като алтернативен вариант участващите държави от ЕИП могат да решат, че всяка от тях трябва да предоставя информацията относно мерките за помощ на тяхната територия на съответните уебстраници.

138. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да организират своите подробни уебсайтове за държавна помощ, както е посочено в точка 136, така че достъпът до тази информация да е лесен. Информацията се публикува в непроприетарен формат във вид на електронна таблица, който позволява данните да бъдат ефективно търсени, извличани, сваляни и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML. Широката общественост трябва да има достъп до уебсайта без никакви ограничения, включително без предварителна регистрация на потребител.

139. За схеми под формата на данъчни предимства условията, посочени в точка 136.2 от настоящия регламент, ще се считат за изпълнени, ако членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ публикуват необходимата информация за индивидуалните помощи в следните граници (в милиони евро):

0,1—0,5;

0,5—1;

1—2;

2—5;

5—10;

10—30;

30—60;

60—100;

100—250; и

250 и повече.

140. Информацията в точка 136.2 трябва да бъде публикувана в срок от шест месеца от датата на отпускане на помощта или, за помощ под формата на данъчни предимства — в срок от една година от датата, на която се изисква данъчната декларация ([64]). За помощ, която е неправомерна, но впоследствие е счетена за съвместима, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да публикуват тази информация в срок от шест месеца от датата на решението на Надзорния орган на ЕАСТ, с което помощта се обявява за съвместима. За да е възможно прилагането на правилата за държавна помощ съгласно Споразумението за ЕИП, информацията трябва да бъде налична в продължение на най-малко 10 години от датата, на която е предоставена помощта.

141. Надзорният орган на ЕАСТ публикува на своя уебсайт връзката към уебсайта за държавна помощ, посочен в точка 136.

6. **ОЦЕНКА**

142. За да гарантира допълнително, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Надзорният орган на ЕАСТ може да изиска схемите за помощ, посочени в точка 143, да бъдат подложени на последваща оценка. Ще се извършват оценки на схеми, при които потенциалът за нарушаване на конкуренцията и търговията е особено голям, т.е. когато съществува риск от значително ограничаване или нарушаване на конкуренцията, ако прилагането не бъде своевременно подложено на преглед.

143. Последваща оценка може да се изисква за схеми с големи бюджети за помощ или съдържащи нови характеристики, или когато са предвидени значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. При всички положения оценка ще се изисква за схеми с бюджет за държавна помощ или за които са били отчетени разходи над 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за цялата им продължителност, т.е. общата продължителност на схемата и всяка предходна схема, обхващаща подобна цел и географски регион, считано от 1 януари 2022 г. Предвид целите на оценката и за да се избегне непропорционална тежест за членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, последващи оценки се изискват само за схеми за помощ, чиято обща продължителност надвишава три години, считано от 1 януари 2022 г.

([63]) Съгласно член 21 от Регламент (ЕО) № 1299/2013.

([64]) Ако няма официално изискване за годишна декларация, за дата на предоставяне на помощта за целите на въвеждането ще се счита 31 декември от годината, за която е предоставена помощта.

144. Изискването за последваща оценка може да бъде отменено за схеми за помощ, които са пряк приемник на схема, която обхваща сходна цел и сходна географска област, която е била предмет на оценка, за която е представен окончателен доклад за оценка в съответствие с плана за оценка, одобрен от Надзорния орган на ЕАСТ, и не е предизвикала отрицателни заключения. Когато окончателният доклад за оценка на схема не е в съответствие с одобрения план за оценка, тази схема трябва незабавно да бъде прекратена.

145. Оценката следва да цели да провери дали са се осъществили хипотезите и условията, върху които се основава съвместимостта на схемата, по-специално каква е необходимостта от мярката за помощ и ефективността ѝ с оглед на нейните общи и конкретни цели. Следва също така да се оцени въздействието на схемата върху конкуренцията и търговията.

146. За схеми за помощ, които подлежат на изискването за оценка съгласно точка 143, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да уведомят за проектоплан за оценка, който ще представлява неразделна част от оценката на схемата от страна на Надзорния орган на ЕАСТ, както следва:

1) заедно със схемата за помощ, ако бюджетът за държавна помощ на схемата надхвърля 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за общата продължителност на схемата;

2) в рамките на 30 работни дни след всяка значителна промяна, с която бюджетът на схемата се увеличава до стойност над 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за цялата продължителност на схемата;

3) в рамките на 30 работни дни след отчитане в официалните сметки на разходи по схемата, които надвишават 150 милиона евро за дадена година.

147. Проектът на плана за оценка трябва да съответства на общите методологични принципи, предоставени от Надзорния орган на ЕАСТ ([65]). Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да публикуват одобрения от Надзорния орган на ЕАСТ план за оценка.

148. Последващата оценка трябва да бъде извършена въз основа на плана за оценка от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ. Всяка оценка трябва да включва поне един междинен и един окончателен доклад за оценка. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да публикуват и двата доклада.

149. Окончателният доклад за оценка трябва да бъде представен на Надзорния орган на ЕАСТ своевременно, за да може той да оцени евентуалното удължаване на схемата за помощ, и поне девет месеца преди изтичането на срока на схемата. Този период може да бъде съкратен за схеми, при които е задействано изискването за оценка през последните две години от прилагането им. Точният обхват и условията на всяка оценка ще бъдат определени в решението за разрешаване на схемата за помощ. В уведомлението за всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се посочи как се вземат предвид резултатите от тази оценка.

7. КАРТИ НА РЕГИОНАЛНИТЕ ПОМОЩИ

150. В настоящия раздел Надзорният орган на ЕАСТ определя критерии за установяване на регионите, които изпълняват условията, посочени в член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП. Регионите, които отговарят на тези условия и които членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ желаят да обозначат като региони от тип „а“ или „в“ ([66]), трябва да бъдат определени в карта на регионалните помощи, за която до Надзорния орган на ЕАСТ се изпраща уведомление с цел той да я одобри, преди да е възможно регионална помощ да бъде отпусната на предприятия, намиращи се в обозначените региони.

151. В картите трябва също така да се посочват максималните интензитети на помощта, които се прилагат в тези региони през периода на валидност на одобрената карта.

152. За да се запази стимулиращият ефект на помощта, когато заявленията за помощ за дискреционни мерки за помощ са били подадени още преди началото на периода на валидност на картата, „размерът на помощта, счетен за необходим“, посочен в първоначалното заявление за помощ, не трябва да се изменя със задна дата след започването на работите по проекта с цел да се обоснове по-голям интензитет на помощта, който може да бъде допустим съгласно настоящите насоки.

([65]) Въз основа на Работния документ на службите на Комисията „Обща методика за оценка на държавната помощ“, Брюксел, 28.5.2014 г., SWD(2014) 179 final, или на последваща методика.

([66]) Слабо населените и много слабо населените региони също следва да бъдат определени на картата на регионалните помощи.

153. За автоматични схеми за помощ под формата на данъчно облекчение максималните интензитети на помощта, допустими съгласно настоящите насоки, могат да се прилагат само за проекти, започнали на или след датата, на която увеличението на съответния максимален интензитет на помощта е станало приложимо съгласно съответните национални правила. За проекти, започнали преди тази дата, ще продължи да се прилага максималният интензитет на помощта, одобрен съгласно предходната карта на регионалните помощи.

7.1. **Покритие на населението, допустимо за получаване на регионална помощ**

154. Предвид факта, че отпускането на регионална помощ представлява дерогация от общата забрана на държавната помощ, посочена в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Комисията счита, че комбинираното население в региони от тип „а“ и „в“ в ЕС-27 трябва да бъде по-малко от това в необозначените на картата региони. Следователно общото покритие на обозначените на картата региони в ЕС-27 следва да бъде по-малко от 50 % от населението на ЕС-27.

155. В Насоките за регионална държавна помощ за 2014—2020 г. ([67]) Комисията определи общото покритие на региони от тип „а“ и „в“ на 47 % от населението на ЕС-28. Като се има предвид оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от ЕС, Комисията счита, че е целесъобразно общото покритие на населението на ЕС-27 да се увеличи до 48 %.

156. Съответно в настоящите Насоки за регионална държавна помощ общото максимално покритие на региони от тип „а“ и „в“ се определя на 48 % от населението на ЕС-27 ([68]).

156a. Надзорният орган на ЕАСТ споделя становището на Комисията. Поради това в настоящите насоки следва да бъде определен съответен таван на общото покритие за цялото ЕИП, което включва членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ. Този таван за цялото ЕИП се изчислява, като населението на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ се добави към изчисленията на тавана на покритието, установен в насоките на Комисията. Съответно, за целите на настоящите насоки, общото максимално покритие на региони от тип „а“ и „в“ се определя на 48 % от общото население на ЕИП, като се използват данни на Евростат за 2018 г.

7.2. **Дерогацията в член 61, параграф 3, буква а)**

157. В член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП се предвижда, че „помощите за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост“ могат да се приемат за съвместими с функционирането на Споразумението за ЕИП. Според Съда „използването на думите „необичайно“ и „високо равнище“ в член 107, параграф 3, буква а) [от Договора за функционирането на Европейския съюз] показва, че изключението се отнася само за области, където икономическата ситуация е значително по-неблагоприятна в сравнение със [Съюза] като цяло“ ([69]).

158. Надзорният орган на ЕАСТ счита, че условията, посочени в член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, са изпълнени за статистически региони на ниво 2, чиито брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението е под или равен на 75 % от средния за ЕИП ([70]).

159. Поради това членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да определят като региони от тип „а“ следните региони:

1) статистически региони на ниво 2, чийто БВП на глава от населението, измерен в стандарт на покупателната способност ([71]), е под или равен на 75 % от средния за ЕИП (въз основа на средната стойност от предходните три години, за които Евростат разполага с данни ([72]);

2) […].

([67]) ОВ C 209, 23.7.2013 г., стр. 1.

([68]) За определянето на този таван са използвани данни на Евростат за населението за 2018 г. Таванът ще съответства на 48,00 % от населението на ЕС-27 през 2020 г. (Европейски съюз от 27 държави членки от 2020 г. насам).

([69]) Решение от 14 октомври 1987 г., *Германия/Комисия*, 248/84, ECLI:EU:C:1987:437, т. 19; решение от 14 януари 1997 г., *Испания/Комисия*, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, т. 15; и решение от 7 март 2002 г., *Италия/Комисия*, C-310/99, ECLI:EU:C:2002:143, т. 77.

([70]) […].

([71]) При всички следващи позовавания на БВП на глава от населението БВП се измерва в СПС.

([72]) Данните обхващат периода 2016—2018 г. При всички последващи позовавания на БВП на глава от населението във връзка със средния за ЕИП данните се основават на средната стойност от регионалните данни на Евростат за 2016—2018 г. (актуализирани на 23.3.2020 г.).

160. В приложение I са определени допустимите региони от тип „а“ по членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ. Към момента на приемането на настоящите насоки нито един регион в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ не отговаряше на условията за дерогацията по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП.

7.3. **Дерогацията в член 61, параграф 3, буква в)**

161. В член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП се предвижда „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“, могат да бъдат обявени за съвместими с функционирането на Споразумението за ЕИП. Според Съда „изключението по член 107), параграф 3, буква в) [от Договора за функционирането на Европейския съюз] […] позволява развитието на определени региони, без това да се ограничава от икономическите условия, установени в член [107], параграф 3, буква а), при условие че помощта „не влияе отрицателно върху условията на търговия в степен, противоречаща на общия интерес“. Тази разпоредба дава на Комисията право да разрешава помощ, предназначена за насърчаване на икономическото развитие в региони в държавите членки, които са в неравностойно положение спрямо средното за страната“ ([73]). Според Надзорния орган на ЕАСТ същото се прилага съгласно член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП.

162. Максималното покритие за регионите от тип „в“ в ЕИП („покритие от тип „в“) се получава, като от общото максимално покритие за цялото ЕИП, установено в точка 156а, се извади населението на допустимите региони от тип „а“ в ЕИП.

163. Съществуват две категории региони от тип „в“:

1) региони, които изпълняват определени условия, и следователно членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ може да ги обозначи като региони от тип „в“ без допълнителна обосновка („предварително определени региони тип „в“);

2) региони, които членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, може по свое усмотрение да обозначи като региони от тип „в“, при условие че докаже, че тези региони отговарят на определени социално-икономически критерии („региони тип „в“, които не са предварително определени“).

7.3.1. *Предварително определени региони от тип „в“*

7.3.1.1. Специално разпределение на покритие от тип „в“ за предварително определени региони от тип „в“

164. […] ([74]).

165. Надзорният орган на ЕАСТ счита също, че членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да разполагат с достатъчно покритие от тип „в“, за да могат да обозначат като региони от тип „в“ регионите със слаба гъстота на населението.

166. Следните региони се считат за предварително определени региони от тип „в“:

1) […];

2) слабо населените региони: статистически региони на ниво 2 с по-малко от 8 жители на km² или статистически региони на ниво 3 с по-малко от 12,5 жители на km² (въз основа на данни на Евростат за 2018 г. относно гъстотата на населението).

167. В приложение I се съдържа специалното разпределение на предварително определеното покритие от тип „в“ по членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ. Тази част за населението може да се използва единствено за обозначаване на предварително определени региони от тип „в“.

7.3.1.2. Обозначаване на предварително определени региони от тип „в“

168. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да обозначават като региони от тип „в“ предварително определените региони от тип „в“, посочени в точка 166.

169. За слабо населените региони членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва по принцип да обозначат статистически региони на ниво 2 с по-малко от 8 жители на км² или статистически региони на ниво 3 с по-малко от 12,5 жители на км². Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ обаче могат да обозначат части от статистически региони на ниво 3 с по-малко от 12,5 жители на km2 или други прилежащи региони в съседство с тези статистически региони на ниво 3, при условие че тези региони имат по-малко от 12,5 жители на km2. За много слабо населените региони членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да обозначават статистически региони на ниво 2 с по-малко от 8 жители на km² или други по-малки прилежащи територии в съседство с тези статистически региони на ниво 2, при условие че тези региони имат по-малко от 8 жители на km² и че населението на много слабо населените региони, взети заедно със слабо населените региони, не надвишава специалното разпределение на покритието от тип „в“, посочено в точка 167.

([73]) *Германия/ Комисия*, 248/84, *op. cit.*, т. 19.
([74]) […].

7.3.2. *Региони от тип „в“, които не са предварително определени*

7.3.2.1. Метод на разпределяне на покритие от тип „в“, което не е предварително определено, между членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ

170. Максималното покритие за регионите от тип „в“ в ЕИП, които не са предварително определени, се получава, като от общото максимално покритие за ЕИП, установено в точка 156а, се извади населението на допустимите региони от тип „а“ и на предварително определените региони от тип „в“ за ЕС-27 и за членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ. Покритието от тип „в“, което не е предварително определено, се разпределя между членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ по метода, посочен в приложение III.

7.3.2.2. Защитна мрежа и минимално покритие на населението

171. За да гарантира приемственост в картите на регионалните помощи и минимален обхват на действие за всички държави членки, Комисията счита, че никоя държава членка не трябва да изгуби повече от 30 % от общото си покритие в сравнение с периода 2017—2020 г. и че всички държави членки имат право на минимално покритие на населението.

172. По тази причина чрез дерогация от общото максимално покритие, посочено в точка 156 от насоките на Комисията, Комисията увеличи покритието от тип „в“ за всяка държава членка, така че:

1) общото покритие от тип „а“ и „в“ на всяка съответна държава членка не се намалява с повече от 30 % в сравнение с периода 2017—2020 г. ([75]);

2) във всички държави членки покритието е поне 7,5 % от населението ([76]).

172а. Надзорният орган на ЕАСТ споделя становищата на Комисията. Поради това покритието от тип „в“ се увеличава, така че Лихтенщайн да получи минимално покритие на населението от 7,5 % от населението на страната.

173. В приложение I е посочено покритието от тип „в“, което не е предварително определено, включително защитната мрежа и минималното покритие на населението, по членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ.

7.3.2.3. Обозначаване на региони от тип „в“, които не са предварително определени

174. Надзорният орган на ЕАСТ счита, че критериите, прилагани от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за посочване на региони от тип „в“, следва да отразяват различните ситуации, при които може да се обоснове отпускането на регионална помощ. Следователно в критериите следва да бъдат взети предвид социално-икономическите, географските или структурните проблеми, които могат да възникнат в региони от тип „в“, и критериите следва да осигуряват достатъчно гаранции, че отпускането на регионална помощ няма да повлияе на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес.

175. Поради това членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да обозначат като региони от тип „в“ региони от тип „в“, които не са предварително определени, въз основа на следните критерии:

1) критерий 1: прилежащи територии с най-малко 100 000 жители ([77]). Те трябва да се намират в статистически региони на ниво 2 или ниво 3, които имат:

   i) БВП на глава от населението по-малък или равен на средния за ЕИП или

   ii) равнище на безработицата по-голямо или равно на 115 % от средното за съответната държава ([78]).

2) критерий 2: статистически региони на ниво 3 с по-малко от 100 000 жители, които имат:

   i) БВП на глава от населението по-малък или равен на средния за ЕИП или

   ii) равнище на безработицата по-голямо или равно на 115 % от средното за съответната държава.

([75]) Този аспект на защитната мрежа се прилага за Германия, Ирландия, Малта и Словения.

([76]) Това минимално покритие на населението се прилага по отношение на Дания и Люксембург.

([77]) Този праг на населението ще бъде намален до 50 000 жители за членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ с покритие от тип „в“ по-малко от 1 милион жители, което не е предварително определено, или до 10 000 за членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ, чието население е под 1 милион жители.

([78]) Що се отнася до безработицата, изчисленията следва да се основават на регионалните данни, публикувани от националните статистически служби, като се използват средните стойности за последните три години, за които има налични такива данни (към момента на уведомяването относно картата на регионалните помощи). Освен ако в настоящите насоки не е посочено друго, равнището на безработицата спрямо средното национално равнище на безработица се изчислява на тази основа.

3) критерий 3: острови или прилежащи територии, които се характеризират с подобна географска изолация (например полуострови или планински региони), които имат:

   i) БВП на глава от населението по-малък или равен на средния за ЕИП ([79]) или

   ii) равнище на безработицата по-голямо или равно на 115 % от средното за съответната държава ([80]), или

   iii) по-малко от 5 000 жители.

4) критерий 4: статистически региони на ниво 3 или части от тях, които представляват прилежащи територии, намиращи се в съседство с регион от тип „а“, или делят обща сухопътна граница с държава извън ЕИП или Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ).

5) критерий 5: прилежащи територии с поне 50 000 жители ([81]), които са в процес на значителни структурни промени или в сериозен относителен упадък, при условие че тези територии не се намират в статистически региони на ниво 3 или в прилежащи територии, които отговарят на условията за обозначаване като предварително определени региони съгласно критериите от 1 до 4 ([82]).

176. За да бъдат приложени критериите, посочени в точка 175, понятието „прилежащи територии“ се отнася до цялата местна административна единица (LAU) ([83]) или до група LAU ([84]). Приема се, че група региони LAU сформират прилежаща зона, ако всеки регион в групата има обща административна граница с друг регион в групата ([85]).

177. Спазването на покритието на населението, допустимо за всяка членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, се оценява въз основа на най-актуалните данни за общото население, пребиваващо постоянно в съответните региони, съгласно данните от националната статистическа служба.

7.4. **Максимални интензитети на помощта, приложими за регионална инвестиционна помощ**

178. Надзорният орган на ЕАСТ счита, че при максималните интензитети на помощта, приложими за регионална инвестиционна помощ, трябва да се вземат предвид естеството и обхватът на различията между равнищата на развитие на различните региони в ЕИП. Следователно интензитетите на помощта следва да бъдат по-високи в региони от тип „а“ в сравнение с региони от тип „в“.

7.4.1. *Максимални интензитети на помощта в региони от тип „а“*

179. Интензитетът на помощта за големи предприятия в региони от тип „а“ не трябва да надвишава:

1) 50 % за статистически региони на ниво 2, чийто БВП на глава от населението е по-малък или равен на 55 % от средния за ЕИП;

([79]) За да изчисли дали БВП на глава от населението в тези острови или прилежащи територии е под средния за ЕИП или равен на него, членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ може да използва данни, предоставени от националната статистическа служба или от други признати източници.

([80]) За да изчислят дали на тези острови или прилежащи територии равнището на безработица е по-високо или равно на 115 % от средното за съответната държава, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да използват данни, предоставени от техните национални статистически служби или от други признати източници.

([81]) Този праг на населението ще бъде намален до 25 000 жители за членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ с покритие от тип „в“ от по-малко от 1 милион жители, което не е предварително определено, или до 10 000 за членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ, чието общо население е под 1 милион жители, или до 5 000 жители за острови или прилежащи територии, характеризиращи се с подобна географска изолираност.

([82]) С цел да бъде приложен критерий 5 членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат, че регионът е в процес на значителни структурни промени или в сериозен относителен спад, като сравнят съответните региони с положението, в което се намират други региони в същата членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или в друга държава, членуваща в ЕИП, въз основа на социално-икономически показатели относно структурни статистически данни за стопанската дейност, пазарите на труда, сметките на домакинствата, образованието или други подобни показатели. За тази цел членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да използват данните, предоставени от техните национални статистически служби или от други признати източници. […].

([83]) Местните административни единици (LAU) са определени в приложение III към Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), изменен с Делегиран регламент (ЕС) 2019/1755 на Комисията. Както е посочено в бележка под линия 30, този регламент не е включен в Споразумението за ЕИП. С цел обаче да се достигне до общи определения във все по-нарастващото търсене на статистическа информация на регионално равнище, статистическата служба на Европейския съюз Евростат и националните институти на страните кандидатки и на страните от ЕАСТ се договориха статистическите региони да се установят в сходство с класификацията по NUTS.

([84]) Членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ може обаче да обозначи части от LAU, при условие че населението на съответната LAU е по-многобройно от минималното население, изисквано за прилежащи територии съгласно критерии от 1 до 5 (включително намалените прагове на населението за тези критерии), и че населението на тези части на LAU е най-малко 50 % от минималното население, изисквано съгласно приложимия критерий.

([85]) За острови административните граници включват морските граници с други административни единици на съответната членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ.

2) 40 % за статистически региони на ниво 2, чийто БВП на глава от населението е по-голям от 55 % и по-малък или равен на 65 % от средния за ЕИП;

3) 30 % за статистически региони на ниво 2 с БВП на глава от населението над 65 % от средния за ЕИП.

180. […].

181. Интензитетите на помощта, определени в точка 179, могат също да бъдат увеличени в регионите, посочени в подраздели 7.4.4 и 7.4.5, доколкото интензитетът на помощта за големи предприятия в съответния регион не надвишава 70 %.

7.4.2. *Максимални интензитети на помощта в региони от тип „в“*

182. Интензитетът на помощта за големи предприятия не трябва да надвишава:

1) 20 % в рядко населени региони и в региони (статистически региони на ниво 3 или части от тях), които имат сухопътна граница с държава извън ЕИП или ЕАСТ;

2) 15 % в бивши региони от тип „а“;

3) 10 % в региони от тип „в“, които не са предварително определени, имат БВП на глава от населението над 100 % от средния за ЕИП и безработица под 100 % от средната стойност за ЕИП.

4) 15 % в други региони от тип „в“, които не са предварително определени.

183. В бивши региони от тип „а“ интензитетът на помощта от 15 % (определен в точка 182, подточка 2) може да бъде увеличен с до 5 процентни пункта до 31 декември 2024 г.

184. Ако регион от тип „в“ е съседен на регион от тип „а“, интензитетите на помощта, определени в точка 182, в статистически региони на ниво 3 или в части от тях в границите на съответния регион от тип „в“, които са съседни на региона от тип „а“, при необходимост могат да бъдат увеличени, така че разликата в интензитета на помощта между двата региона да не надвишава 15 процентни пункта.

185. Интензитетите на помощта, определени в точка 182, могат също да бъдат увеличени в регионите, посочени в подраздел 7.4.5.

7.4.3. *Увеличени интензитети на помощта за МСП*

186. Интензитетите на помощта, посочени в подраздели 7.4.1 и 7.4.2, могат да бъдат увеличени с до 20 процентни пункта за малки предприятия или до 10 процентни пункта за средни предприятия ([86]).

7.4.4. *Увеличени интензитети на помощ за територите, определени за подпомагане от ФСП* ([87])

187. […] ([88]).

7.4.5. *Увеличени интензитети на помощта за региони, засегнати от загуба на население*

188. Максималните интензитети на помощта, определени в подраздел 7.4.1, могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта, а максималните интензитети на помощта, определени в подраздел 7.4.2, могат да бъдат увеличени с 5 процентни пункта за статистически региони на ниво 3, в които се наблюдава загуба на население от над 10 % през периода 2009—2018 г. ([89]).

7.5. **Уведомяване за карти на регионалните помощи и тяхната оценка**

189. След приемането на настоящите насоки всяка членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ следва да уведоми Надзорния орган на ЕАСТ за една-единствена карта на регионалните помощи, приложима от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г. Всяко уведомление следва да включва информацията, посочена в приложение V.

([86]) Увеличените интензитети на помощта за МСП няма да се прилагат за помощ, отпусната за големи инвестиционни проекти.
([87]) […].
([88]) […].
([89]) Вж. приложение IV.

190. Надзорният орган на ЕАСТ ще проучи картата на регионалните помощи на всяка членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, за която е постъпило уведомление, и ако картата отговаря на условията, определени в настоящите насоки, ще приеме решение, с което я одобрява. Всички карти на регионалните помощи ще бъдат публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* и в притурката за ЕИП към него и ще представляват неразделна част от настоящите насоки.

7.6. **Изменения**

7.6.1. *Резерв на населението*

191. По своя инициатива членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ може да реши да създаде резерв на населението, представляващ разликата между максималното покритие на населението за тази членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, определено от Надзорния орган на ЕАСТ ([90]), и покритието, използвано за региони от тип „а“ и „в“, обозначени на нейната карта на регионалните помощи.

192. Ако членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ реши да създаде този резерв, тя може по всяко време да го използва, за да добави нови региони от тип „в“ в своята карта, докато бъде достигнато максималното покритие. За тази цел членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ може да използва най-актуалните социално-икономически данни, предоставени от Евростат, от националната статистическа служба или от други признати източници. Засегнатото население в регионите от тип „в“ следва да се изчислява въз основа на данните за населението, използвани за изготвяне на първоначалната карта.

193. Членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ трябва да уведомява Надзорния орган на ЕАСТ всеки път, когато възнамерява да използва своя резерв на населението, за да добави нови региони от тип „в“, преди да въведе измененията.

7.6.2. *Междинен преглед*

194. Междинен преглед на картите на регионалните помощи, при който ще се вземат предвид актуализираните статистически данни, ще бъде извършен през 2023 г. До юни 2023 г. Надзорният орган на ЕАСТ ще съобщи подробностите за този междинен преглед.

8. **ИЗМЕНЕНИЕ НА НАСОКИТЕ ЗА РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ ЗА 2014—2020 г.**

195. В уведомлението си по точка 189 членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ може също да включи изменение на своята карта на регионалните помощи за периода 2014—2021 г. ([91]), за да замени регионите, които отговарят на условията за помощ съгласно Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014—2020 г., с регионите, отговарящи на условията за помощ в картата, която трябва да бъде одобрена от Надзорния орган на ЕАСТ съгласно точка 190 от настоящите насоки. Преразгледаната карта на регионалните помощи ще бъде валидна от датата на приемане на решението на Надзорния орган на ЕАСТ относно изменението на картата на регионалните помощи за периода 2014—2021 г., за което е бил уведомен, до 31 декември 2021 г. В това решение ще бъдат посочени също максималните интензитети на помощта, приложими в регионите, които отговарят на условията за помощ съгласно изменената карта на регионалните помощи за периода 2014—2021 г., съответстващи на максималните интензитети на помощта, определени в Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г. Изменената карта ще представлява неразделна част от Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г. в съответствие с точка 157 от тези насоки.

196. Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г. се изменят, както следва:

1) точка 20, буква р) се заменя със следното:

„карта на регионалните помощи“ означава списък с региони, посочени от дадена членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ съгласно условията, определени в настоящите насоки или в Насоките за регионална държавна помощ, приложими от 1 януари 2022 г., и одобрени от Надзорния орган на ЕАСТ;“

2) след параграф 161 се добавя следният параграф 161а:

„5.6.3. ***Изменение вследствие на Насоките за регионалната държавна помощ, приложими от 1 януари 2022 г.***

161а. Членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ може да поиска изменение на своята карта на регионалните помощи в съответствие с раздел 7.6 от Насоките за регионалната помощ, приложими от 1 януари 2022 г.“

([90]) Вж. приложение I.

([91]) Картата на регионалните помощи, одобрена от Надзорния орган на ЕАСТ съгласно Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г., приложима за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2021 г.

9. ПРИЛОЖИМОСТ НА ПРАВИЛАТА ЗА РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ

197. Надзорният орган на ЕАСТ ще прилага принципите, посочени в настоящите насоки, за да оцени съвместимостта на всяка подлежаща на уведомяване регионална помощ, която е отпусната или се предвижда да бъде отпусната след 31 декември 2021 г.

198. Уведомленията относно схеми за регионална помощ или относно мерки за помощ, които ще бъдат отпуснати след 31 декември 2021 г., не могат да се считат за пълни, докато Надзорният орган на ЕАСТ не приеме решение за одобрение на картата на регионалните помощи за съответната членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ по реда, описан в подраздел 7.5.

199. Прилагането на настоящите насоки ще доведе до някои промени в правилата, приложими към регионалната помощ. Поради това е необходимо да бъдат преразгледани настоящата обосновка за всички съществуващи ([92]) схеми за регионална помощ и тяхната ефективност, включително схемите за инвестиционна помощ и схемите за оперативна помощ, чийто срок на действие ще бъде удължен след 2021 г.

200. По тези причини Надзорният орган на ЕАСТ предлага на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следните целесъобразни мерки в съответствие с член 1, параграф 1 от част I на протокол 3:

1) членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да ограничат прилагането на всички съществуващи схеми за регионална помощ до помощта, която се планира да бъде отпусната най-късно до 31 декември 2021 г.;
2) членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да изменят другите съществуващи хоризонтални схеми за помощ, в които се третира специфично помощта за проекти в подпомагани региони, за да се гарантира, че помощта, която ще бъде отпусната след 31 декември 2021 г., е в съответствие с картата на регионалните помощи, приложима към датата на отпускането;
3) членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва да потвърдят до 31 декември 2021 г., че приемат мерките, предложени в подточки 1) и 2).

10. ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ

201. Съгласно протокол 3 и Решение № 195/04/COL на Надзорния орган на ЕАСТ ([93]) ([94]) членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да представят годишни доклади на Надзорния орган на ЕАСТ.

202. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да водят подробна документация за всички мерки за помощ. Тази документация трябва да съдържа цялата информация, необходима, за да може да бъде установено, че са изпълнени условията за допустимост на разходите и максималния интензитет на помощта. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да съхраняват тази документация 10 години от датата на отпускане на помощта и при поискване да я предоставят на Надзорния орган на ЕАСТ.

11. Преглед

203. Надзорният орган на ЕАСТ може да реши да промени настоящите насоки по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на ЕС и международни ангажименти, или по други основателни причини.

([92]) Мерките за помощ, приведени в действие съгласно ОРГО, не се считат за съществуващи схеми за помощ. Схемите за помощ, приведени в действие в нарушение на член 1, параграф 3 от част I на протокол 3, не се считат за съществуващи схеми за помощ, освен когато се считат за съществуваща помощ съгласно член 15, параграф 3 от част II на посочения протокол.

([93]) Решение № 195/04/COL на Надзорния орган на ЕАСТ от 14 юли 2004 г. относно разпоредбите за прилагане, посочени в член 27 от част II на протокол 3. Консолидираната версия на решението може да бъде намерена на адрес: https://www.eftasurv.int/cms/sites/default/files/documents/2017-Consolidated-version-of-Dec-195-054-COL–002-.pdf

([94]) […].

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Покритие на регионалната помощ по членуващи в ЕИП държави от ЕАСТ за периода 2022—2027 г.

Норвегия	Статистически регион	БВП на глава от населението	Процент от населението на държавата
Предварително определени региони от тип „в“ (слабо населени региони)	NO021, NO022 Innlandet	—	7,30 %
	NO061, NO062 Trøndelag	—	8,66 %
	NO071 Nordland	—	4,60 %
	NO072, NO073 Troms og Finnmark	—	4,58 %
Региони от тип „в“, които не са предварително определени	—	—	6,87 %
Общо покритие на населението за периода 2022—2027 г.	—	—	32,02 %

Исландия	Статистически регион	БВП на глава от населението	Процент от населението на държавата
Предварително определени региони от тип „в“ (слабо населени региони)	IS00 Исландия	—	100 %
Общо покритие на населението за периода 2022—2027 г.	—	—	100 %

Лихтенщайн	Статистически регион	БВП на глава от населението	Процент от населението на държавата
Региони от тип „в“, които не са предварително определени	—	—	7,50 %
Общо покритие на населението за периода 2022—2027 г.	—	—	7,50 %

ПРИЛОЖЕНИЕ II

[...]

[…].

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Метод за разпределяне на покритие от тип „в“, което не е предварително определено, между членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ

Надзорният орган на ЕАСТ ще изчисли покритието от тип „в“, което не е предварително определено, за всяка членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ по следния метод:

1) Надзорният орган на ЕАСТ ще установи статистическите региони на ниво 3 в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, които не са в някой от следните региони:
   — допустимите региони от тип „а“, посочени в приложение I;
   — бившите региони от тип „а“, посочени в приложение I;
   — слабо населените региони, посочени в приложение I.
2) Сред статистическите региони на ниво 3, установени на етап 1, Надзорният орган на ЕАСТ ще определи онези, които имат:
   — БВП на глава от населението ([1]) по-малък или равен на прага за различията в националния БВП на глава от населението ([2]) или
   — равнище на безработицата ([3]) по-високо или равно на прага за различия на националното равнище на безработицата ([4]), или по-високо или равно на 150 % от средното за страната, или
   — БВП на глава от населението по-малък или равен на 90 % от средния за ЕИП или;
   — равнище на безработицата по-високо или равно на 125 % от средното за ЕИП.
3) Разпределението на покритие от тип „в“, което не е предварително определено, за дадена членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ *i* (A_i) се изчислява, като се използва следната формула (изразено като процент от населението на ЕИП):

   $A_i = p_i/P \times 100$

   където:

   p_i е населението ([5]) на статистическите региони на ниво 3 в членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ *i*, установени на етап 2.

   P е сумата от населението от статистическите региони на ниво 3 и от регионите по NUTS ниво 3, установени на етап 2 съответно в настоящите насоки и в Насоките на Комисията.

([1]) Всички данни за БВП на глава от населението, посочени в настоящото приложение, се основават на средната стойност за последните три години, за които има налични данни от Евростат, т.е. за периода 2016—2018 г.

([2]) Прагът на различията в националния БВП на глава от населението за членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ *i* (TG_i) се изчислява по следната формула (изразен като процент от националния БВП на глава от населението):
$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100/g_i)/2)$
където: g_i е БВП на глава от населението на членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ *i*, изразен като процент от средния за ЕИП.

([3]) Всички данни за безработицата, посочени в настоящото приложение, се основават на средните стойности през последните три години, за които има налични данни на Евростат, т.е. за периода 2017—2019 г. В тези данни обаче не се съдържа информация на ниво 3 и поради това се използват данни за безработицата за региона на ниво 2, в който се намират тези региони на ниво 3.

([4]) Прагът за различията в националното равнище на безработицата за членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ *i* (TU_i) (изразен като процент от националното равнище на безработицата) се изчислява, като се използва следната формула:
$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100/u_i)/2)$
където: u_i е националното равнище на безработицата в членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ *i*, изразено като процент от средното за ЕИП.

([5]) Данните за населението за региони на ниво 3 са изчислени въз основа на данните за населението, използвани от Евростат за изчисляването на регионалния БВП на глава от населението за 2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Метод за определяне на подпомагани региони, засегнати от загуба на население, както е посочено в раздел 7.4.5

В съответствие с точка 188 членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ могат да определят регионите със загуба на население, както следва:

— членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да определят подпомаганите региони на равнище статистически региони на ниво 3 съгласно член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП;

— трябва да се използват данни на Евростат за гъстотата на населението за периода 2009—2018 г. въз основа на най-актуалната налична класификация на статистическите региони;

— членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да докажат загуба на население от над 10 % за периода 2009—2018 г.;

— когато класификацията на статистическите региони е била променена през предходните 10 години, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да използват данните за гъстотата на населението за най-дългия наличен период от време.

Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да включат така определените региони, когато подават уведомление по точка 189.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Информация, която трябва да се предоставя при уведомяване за карта на регионалните помощи

1) Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да предоставят информация за всяка от следните категории региони, предложени за обозначаване, ако е приложимо:
   — региони от тип „а“;
   — бивши региони от тип „а“;
   — слабо населени региони;
   — много слабо населени региони;
   — […];
   — подпомагани региони, засегнати от загуба на население, както е посочено в раздел 7.4.5;
   — региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 1;
   — региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 2;
   — региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 3;
   — региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 4;
   — региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 5.

2) Във всяка категория членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да предоставят следната информация за всеки предложен регион:
   — идентификацията на региона (като се използват кодовете за статистически региони на ниво 2 или на ниво 3, кодът LAU на регионите, които представляват прилежащата територия, или други официални наименования на съответните административни единици);
   — предложения интензитет на помощ в региона за периода 2022—2027 г. или за бивши региони от тип „а“ — за периодите 2022—2024 г. и 2025—2027 г. (като се посочат увеличенията на интензитета на помощ в съответствие с точки 180, 181, 183 или 184, 185 и 186, ако има такива увеличения);
   — общата численост на населението, постоянно пребиваващо в региона, както е посочено в точка 177.

3) За определянето на слабо и много слабо населени райони членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да представят достатъчно доказателства, че са изпълнени приложимите условия по точка 169.

4) За региони, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерии 1—5, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ трябва да представят достатъчно доказателства, че са изпълнени всички приложими условия, посочени в точки 175, 176 и 177.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Определение на стоманодобивния сектор

За целите на настоящите насоки „стоманодобивен сектор“ е производството на едно или повече от следните изделия:

а) необработен чугун и феросплави: необработен чугун за производство на стомана, леярски чугун и друг необработен чугун, огледални „шпигел“ чугуни и високовъглероден фероманган, без да се включват други феросплави;

б) суровини и полуготови продукти от желязо, обикновена стомана или специална стомана: течна стомана, отлята или не в блокове за претопяване, включително блокове за претопяване за ковane на полуготови изделия: блуми, кръгли блокове и сляби; листове и листове покалаена ламарина; горещо валцувани коилси, с изключение на производството на течна стомана за леене от малки и средни леярни;

в) готови продукти след гореща обработка на желязо, обикновена стомана или специална стомана: релси, траверси, сглобяеми плоскости, единични плоскости, профили, тежки секции с дебелина 80 mm и по-голяма, валцувани плоскости, профили и секции с дебелина, по-малка от 80 mm, и плоскости, по-тънки от 150 mm, тел, тръби с кръгло сечение и други профили, горещо валцувани вериги и ленти (включително ленти за тръби), горещо валцувани листове (с покритие или не), плосковалцувани продукти и листове с дебелина 3 mm или повече, плосковалцувани продукти с универсално предназначение с дебелина 150 mm или повече, с изключение на тел и продукти от тел, полирани пръти и железни отливки;

г) готови продукти след студена обработка на желязо: покалаена ламарина, матова ламарина, черна ламарина, галванизирани или с други видове покритие листове ламарина, студено валцувани листове, електролитни листове, ленти за покалаена ламарина, студено валцувани плоскости, във форма на коилси или ленти;

д) тръби: всички безшевни стоманени тръби, запоени стоманени тръби с диаметър, превишаващ 406,4 мм.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Информация, която трябва да бъде включена в заявлението за регионална инвестиционна помощ

1. Информация за бенефициера на помощта:
   — Наименование, регистрация на главното седалище, основен сектор на дейност (код по NACE).
   — Декларация, че предприятието не е в затруднено положение съгласно определението от Насоките за оздравяване и преструктуриране.
   — Декларация с подробно описание на помощта (както минимална, така и държавна), получена за други инвестиции през последните три години в същия статистически регион на ниво 3, където ще бъде направена новата инвестиция. Декларация за регионалната помощ, която е получена или предстои бъде получена за същия проект от други предоставящи органи.
   — Декларация, в която се уточнява дали бенефициерът е закрил същата или подобна дейност в ЕИП две години преди датата на настоящата кандидатура.
   — Декларация, в която се уточнява дали бенефициерът възнамерява да закрие такава дейност към момента на кандидатстване за помощта в срок от две години след приключването на субсидираната инвестиция.
   — За помощ, отпусната по схема: декларация и ангажимент, че дейността няма да бъде преместена.

2. Информация за инвестицията, която ще бъде подпомагана:
   — Кратко описание на инвестицията.
   — Кратко описание на очакваните положителни ефекти за съответния регион (напр. брой на разкритите или запазените работни места, научноизследователска и развойна дейност, обучения, групиране на предприятия в клъстер и евентуален принос на проекта към екологичния ([1]) и цифровия преход на регионалната икономика).
   — Приложимо правно основание (национално, на ЕИП или и двете).
   — Планирано започване на работите и приключване на инвестицията.
   — Местоположение(я) на инвестицията.

3. Информация за финансирането на инвестицията:
   — Инвестиционни разходи и други свързани разходи, анализ на разходите и ползите от мярката за помощ, предмет на уведомление.
   — Общо допустими разходи.
   — Размер на помощта, необходима за осъществяване на инвестицията.
   — Интензитет на помощта.

4. Информация относно необходимостта от помощта и очакваното въздействие от нея:
   — Кратко обяснение за необходимостта от помощта и нейното въздействие върху решението за инвестицията или местоположението. То трябва да включва обяснение за алтернативното решение за инвестиция или местоположение, ако помощта не бъде предоставена.
   — Декларация за липса на необратимо споразумение между бенефициера на помощта и изпълнителите за осъществяване на инвестицията.

([1]) Включително, когато е приложимо, информация за това дали инвестицията е устойчива по отношение на околната среда по смисъла на Регламента относно таксономията — Регламент (ЕС) 2020/852 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13—43) или по други сравними методики.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Информация, посочена в параграф 136

Информацията за отпусната индивидуална помощ, посочена в точка 136.2 от насоките, трябва да съдържа следното:

— Идентичността на бенефициера на помощта ([1])
  — име/наименование
  — идентификатор на бенефициера на помощта
— Вид на бенефициера на помощта към момента на кандидатстване:
  — МСП
  — голямо предприятие
— Статистически регион, в който се намира бенефициерът на помощта, на ниво II или по-ниско ниво
— Основен сектор или дейност на бенефициера на помощта за дадената помощ, идентифициран от групата по NACE (трицифрен цифров код) ([2])
— Елемент на помощ, изразен изцяло в национална парична единица
— Когато е различен от елемента на помощ, номиналният размер на помощта, изразен изцяло в националната валута ([3])
— Инструмент за предоставяне на помощта ([4]):
  — безвъзмездна помощ/лихвена субсидия/опрощаване на задължения
  — заем/подлежащи на възстановяване авансови плащания/помощ, която подлежи на възстановяване
  — гаранция
  — данъчно облекчение или освобождаване от данъци
  — финансиране на риска
  — друго (моля пояснете):
— Дата на отпускане и дата на публикуване на помощта
— Цел на помощта
— Наименование на органа или органите, предоставящи помощта
— Когато е приложимо, наименование на упълномощения субект и наименования на подбраните финансови посредници
— Референтен номер на мярката за помощ ([5])

([1]) С изключение на търговските тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и със съгласието на Надзорния орган на ЕАСТ (вж. Насоките на Надзорния орган на ЕАСТ относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ (ОВ L 154, 8.6.2006 г., стр. 27 и Притурка за ЕИП № 29, 8.6.2006 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1). Регламентът е включен в приложение XXI към Споразумението за ЕИП с Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 61/2007 (ОВ L 266, 11.10.2007 г., стр. 25 и Притурка за ЕИП № 48, 11.10.2007 г., стр. 18).

([3]) Брутен еквивалент на безвъзмездна помощ или, когато е приложимо, размер на инвестицията. За оперативна помощ може да бъде предоставен годишният размер на помощта по бенефициер на помощ. При фискални схеми тази сума може да бъде предоставена в рамките, определени в точка 139. Сумата, която трябва да се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадана всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която може да зависи от облагаемите приходи и да се променя всяка година).

([4]) Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, размерът на помощта трябва да се посочва по инструменти.

([5]) Както е посочен от Надзорния орган на ЕАСТ в рамките на процедурата за уведомяване, упомената в раздел 3.

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ № 293/21/COL

от 16 декември 2021 година

за изменение на процесуалните и материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на преразгледани насоки относно застраховането на краткосрочни експортни кредити [2022/1048]

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („НАДЗОРНИЯТ ОРГАН“),

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и Протокол № 26 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд („Споразумението за Надзорен орган и Съд“), и по-специално член 24 и член 5, параграф 2, буква б) от него,

като има предвид, че:

съгласно член 24 от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган трябва да прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП, отнасящи се до държавната помощ,

съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган трябва да публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в посоченото споразумение или в Споразумението за Надзорен орган и Съд или ако Надзорният орган сметне това за необходимо,

на 6 декември 2021 г. Европейската комисия прие съобщение относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити („Насоките“) ([1]),

насоките са от значение и за Европейското икономическо пространство („ЕИП“),

в съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП, навсякъде в ЕИП следва да се осигури еднакво прилагане на правилата на ЕИП за държавната помощ,

съгласно параграф II на раздел „Общи бележки“ от приложение XV към Споразумението за ЕИП Надзорният орган приема след консултация с Европейската комисия актове, съответстващи на тези, приети от Европейската комисия,

насоките могат да се позовават на някои инструменти на политиката на Европейския съюз и на някои правни актове на Европейския съюз, които не са включени в Споразумението за ЕИП. С цел да се осигури еднакво прилагане на разпоредбите за държавна помощ и еднакви условия на конкуренция в цялото ЕИП, Надзорният орган по принцип ще прилага същите референтни точки като Европейската комисия, когато оценява съвместимостта на помощта с функционирането на Споразумението за ЕИП,

след като се консултира с Европейската комисия,

след като се консултира с държавите от ЕАСТ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Материалноправните правила в областта на държавната помощ са изменени чрез въвеждане на преразгледани насоки относно застраховането на краткосрочни експортни кредити. Насоките са приложени към настоящото решение и представляват неразделна част от него.

([1]) C(2021) 8705 final (ОВ C 497, 10.12.2021 г., стр. 5).

2. Насоките заменят действащите насоки относно застраховането на краткосрочни експортни кредити ([2]), считано от 1 януари 2022 г.

Член 2

Надзорният орган прилага насоките със следните адаптации, когато е приложимо, включително, но не само, следното:

а) ако има позоваване на „държава членка (държави членки)“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „държава от ЕАСТ (държави от ЕАСТ)“ ([3]) или, когато е целесъобразно, „държава от ЕИП (държави от ЕИП)“;

б) ако има позоваване на „Европейската комисия“, Надзорният орган на ЕАСТ го тълкува като позоваване на „Надзорния орган на ЕАСТ“;

в) ако има позоваване на „Договора“ или „ДФЕС“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „Споразумението за ЕИП“;

г) ако има позоваване на член 49 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 31 от Споразумението за ЕИП и съответните раздели от този член;

д) ако има позоваване на член 63 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 40 от Споразумението за ЕИП и съответните раздели от този член;

е) ако има позоваване на член 107 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 61 от Споразумението за ЕИП и съответните раздели от този член;

ж) ако има позоваване на член 108 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 1 от част I от протокол 3 от Споразумението за Надзорен орган и Съд и съответните раздели от този член;

з) ако има позоваване на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([4]), Надзорният орган го тълкува като позоваване на част II от протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд;

и) ако има позоваване на Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([5]), Надзорният орган го тълкува като позоваване на Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 195/04/COL;

й) ако има позоваване на формулировката „(не)съвместим(о/а/и) с вътрешния пазар“, Надзорният орган го тълкува като „(не) съвместим(о/а/и) с функционирането на Споразумението за ЕИП“;

к) ако има позоваване на формулировката „в рамките на (или извън) Съюза“, Надзорният орган го тълкува като „в рамките на (или извън) ЕИП“;

л) ако има позоваване на „търговия в рамките на Съюза“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „търговия в рамките на ЕИП“;

м) ако в насоките се посочва, че те ще се прилагат за „всички сектори на икономическа дейност“, Надзорният орган ги прилага за „всички сектори на икономическа дейност или части от сектори на икономическа дейност, попадащи в приложното поле на Споразумението за ЕИП“;

н) ако има позоваване на съобщения, уведомления или насоки на Комисията, Надзорният орган го тълкува като позоваване на съответните насоки на Надзорния орган.

([2]) ОВ L 343, 19.12.2013 г., стр. 54 и Притурка за ЕИП № 71, 19.12.2013 г., стр. 1, повторно приети с Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 4/19/COL от 6 февруари 2019 г. за сто и четвърто изменение на процесуалните и материалноправните норми в сферата на държавната помощ [2019/1008] (ОВ L 163, 20.6.2019 г., стр. 110) и притурка за ЕИП № 48, 20.6.2019 г., стр. 1, изменено с Решение № 30/20/COL от 1 април 2020 г. за сто и шесто изменение на Процесуалните и материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез заличаване на приложението към насоките относно застраховането на краткосрочни експортни кредити [2020/982] (ОВ L 220, 9.7.2020 г., стр. 8) и притурка за ЕИП № 46, 9.7.2020 г., стр. 1, Решение № 90/20/COL от 15 юли 2020 г. за сто и седмо изменение на процесуалните и материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез изменение и удължаване на срока на приложение на някои насоки за държавна помощ [2020/1576] (ОВ L 359, 29.10.2020 г., стр. 16) и притурка за ЕИП № 68, 29.10.2020 г., стр. 4 и Решение № 12/21/COL от 24 февруари 2021 г. за замяна на приложението към Насоките относно застраховането на краткосрочни експортни кредити [2021/1238] (ОВ L 271, 29.7.2021 г., стр. 1) и притурка за ЕИП № 50, 29.7.2021 г., стр. 1.

([3]) „Държавите от ЕАСТ“ се отнася до Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

([4]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

([5]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004, стр. 1).

Член 3

Надзорният орган прилага списъка на държавите с продаваеми рискове в приложението към насоките, като добавя Лихтенщайн.

Съставено в Брюксел на 16 декември 2021 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Bente ANGELL-HANSEN
Председател
Отговорен член на колегиума

Högni KRISTJÁNSSON
Член на колегиума

Stefan BARRIGA
Член на колегиума

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Приподписващ в качеството си на директор
„Правни и административни въпроси“

Съобщение на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити

1. Въведение

1. Субсидиите за износ могат да се отразят неблагоприятно върху конкуренцията на пазара между потенциални съперничещи си доставчици на стоки и услуги. По тази причина Комисията, в качеството си на пазител на конкуренцията по силата на Договора, винаги решително е осъждала помощта за износ за търговия в рамките на Съюза и за износ от Съюза. Целта на настоящото съобщение е да се поясни оценката на Комисията съгласно правилата на Съюза за държавната помощ на подкрепата от държавите членки за застраховането на експортни кредити.

2. Комисията използва правомощията си за публикуване на насоки относно държавната помощ в областта на застраховането на краткосрочни експортни кредити с цел да противодейства на действително или потенциално нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар не само между износителите в различни държави членки (търгуващи в рамките на Съюза и извън него), но също така и между застрахователите на експортни кредити, извършващи дейност в рамките на Съюза. През 1997 г. Комисията определи принципите за държавна намеса в своето *Съобщение до държавите членки съгласно член 93, параграф 1 от Договора за ЕО относно прилагането на членове 92 и 93 от Договора към застраховането на краткосрочни експортни кредити* ([1]) („съобщението от 1997 г.“). Принципите на съобщението от 1997 г. трябваше да се прилагат за период от 5 години, считано от 1 януари 1998 г. Впоследствие съобщението от 1997 г. беше изменено и срокът му на прилагане беше удължен през 2001 г. ([2]), 2004 г. ([3]), 2005 г. ([4]) и 2010 г. ([5]) Неговите принципи се прилагаха до 31 декември 2012 г.

3. Опитът, придобит при прилагането на принципите на съобщението от 1997 г., по-специално през финансовата криза в периода 2009—2011 г., показа, че политиката на Комисията в тази област следва да бъде преразгледана. Поради това Комисията прие ново съобщение — *Съобщение на Комисията до държавите членки относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити* ([6]) („съобщението от 2012 г.“) Принципите на съобщението от 2012 г. по принцип трябваше да се прилагат от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2018 г. ([7]) Впоследствие приложението към съобщението от 2012 г. беше изменено няколко пъти ([8]) и срокът на прилагане на това съобщение беше удължен през 2018 г. ([9]) и 2020 г. ([10]) Понастоящем то се прилага до 31 декември 2021 г.

4. През 2019 г. Комисията започна оценка на съобщението от 2012 г. като част от *проверката за пригодност на пакета за модернизиране на държавната помощ, насоките в областта на железопътния транспорт и застраховането на краткосрочни експортни кредити* ([11]). Резултатите от оценката показаха, че по принцип правилата работят добре, но че са необходими някои малки подобрения с цел да се отразят пазарните развития. Поради това в настоящото съобщение принципите, изложени в съобщението от 2012 г., се запазват и се внасят само няколко технически корекции.

5. Правилата, изложени в настоящото съобщение, ще спомогнат да се гарантира, че държавната помощ не нарушава конкуренцията между частните и публичните — или получаващите публична подкрепа — застрахователи на експортни кредити. Тези правила ще спомогнат също така за създаването на еднакви условия на конкуренция между износителите.

([1]) ОВ C 281, 17.9.1997 г., стр. 4.
([2]) ОВ C 217, 2.8.2001 г., стр. 2.
([3]) ОВ C 307, 11.12.2004 г., стр. 12.
([4]) ОВ C 325, 22.12.2005 г., стр. 22.
([5]) ОВ C 329, 7.12.2010 г., стр. 6.
([6]) ОВ C 392, 19.12.2012 г., стр. 1.
([7]) Точка 18, буква а) и част 5.2 от съобщението от 2012 г. трябваше да се прилагат от датата на приемане на съобщението от 2012 г.
([8]) ОВ C 398, 22.12.2012 г., стр. 6; ОВ C 372, 19.12.2013 г., стр. 1; ОВ C 28, 28.1.2015 г., стр. 1; ОВ C 215, 1.7.2015 г., стр. 1; ОВ C 244, 5.7.2016 г., стр. 1; ОВ C 206, 30.6.2017 г., стр. 1; ОВ C 225, 28.6.2018 г., стр. 1; ОВ C 457, 19.12.2018 г., стр. 9; ОВ C 401, 27.11.2019 г., стр. 3; ОВ C 101I, 28.3.2020 г., стр. 1; ОВ C 340I, 13.10.2020 г., стр. 1; ОВ C 34, 1.2.2021 г., стр. 6.
([9]) ОВ C 457, 19.12.2018 г., стр. 9.
([10]) ОВ C 224, 8.7.2020 г., стр. 2.
([11]) Работен документ на службите на Комисията — *Проверка на пригодността на пакета за модернизиране на държавната помощ от 2012 г., насоките в областта на железопътния транспорт и застраховането на краткосрочни експортни кредити*, 30.10.2020 г., SWD(2020) 257 final.

6. С настоящото съобщение на държавите членки се предоставят по-подробни насоки относно принципите, на които Комисията възнамерява да базира своето тълкуване на членове 107 и 108 от Договора, както и относно тяхното прилагане по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити. То цели политиката на Комисията в тази област да стане възможно най-прозрачна и да се гарантират предвидимост и равнопоставеност. За тази цел в съобщението се определя набор от условия, които трябва да бъдат изпълнени, когато държавни застрахователи желаят да навлязат на пазара за застраховане на краткосрочни експортни кредити за продаваеми рискове.

7. Рисковете, които по принцип са непродаваеми, не попадат в приложното поле на настоящото съобщение.

8. В точка 2 се описва приложното поле на настоящото съобщение и се представят определенията, използвани в него. Точка 3 е посветена на приложимостта на член 107, параграф 1 от Договора и на общата забрана за държавна помощ за застраховане на експортни кредити за продаваеми рискове. Накрая, в точка 4 се предвиждат някои изключения от обхвата на продаваемите рискове и се определят условията, при които държавната подкрепа за застраховането на временно непродаваеми рискове може да бъде съвместима с вътрешния пазар.

2. **Приложно поле на съобщението и определения**

2.1. *Приложно поле*

9. Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящото съобщение, само по отношение на застраховането на експортни кредити с период на риска по-кратък от две години. Всички останали инструменти за финансиране на износа са изключени от приложното поле на настоящото съобщение.

2.2. *Определения*

10. За целите на настоящото съобщение се прилагат следните определения:

1) „застраховане на експортни кредити“ означава застрахователен продукт, чрез който застрахователят предоставя застраховка срещу търговски или политически риск, или срещу и двата вида риск, във връзка със задълженията за плащане по сделка за износ;

2) „частен кредитен застраховател“ означава дружество или организация, различни от държавен застраховател, които осигуряват застраховане на експортни кредити;

3) „държавен застраховател“ означава дружество или друга организация, които предоставят застраховане на експортни кредити с подкрепата или от името на държава членка, или държава членка, която предлага застраховане на експортни кредити;

4) „продаваеми рискове“ означава търговски или политически рискове, или и двата вида риск, за публични и частни купувачи в държавите, изброени в приложението, с максимален период на риска по-малък от две години; всички други рискове се считат за непродаваеми за целите на настоящото съобщение;

5) „търговски рискове“ включва по-специално следните рискове:

а) произволно неизпълнение на договор от страна на купувач, т.е. всяко произволно решение на частен купувач да спре изпълнението на договора или да прекрати договора без основателна причина;

б) произволен отказ от страна на частен купувач да приеме стоките, предмет на договора, без основателна причина;

в) неплатежоспособност на частен купувач и неговия гарант;

г) продължително неизпълнение, т.е. неплащане от страна на частен купувач и на неговия гарант на дълг, който произтича от договора;

6) „политически рискове“ включва по-специално следните рискове:

а) риска публичен купувач или държава да попречи на изпълнението на сделка или да не плати навреме;

б) риск, който е извън волята на индивидуален купувач или не е негова отговорност;

в) риска държава да не прехвърли на държавата на застрахования средствата, платени от купувачи с местожителство в тази държава;

г) риска от случай на форсмажор извън държавата на застрахователя, което може да включва военни събития, доколкото последиците от него не са застраховани по друг начин;

7) „период на риска“ означава периода на производство плюс кредитния период;

8) „период на производство“ означава периода между датата на поръчката и доставката на стоките или услугите;

9) „кредитен период“ означава срока, даден на купувача да заплати за доставените стоки и услуги по сделка с експортни кредити;

10) „покритие на индивидуален риск“ означава покритие за всички продажби, осъществени с един купувач, или за индивидуален договор с един купувач;

11) „презастраховане“ означава застраховка, която един застраховател купува от друг застраховател с цел управление на риска чрез понижаване на собствения си риск;

12) „съзастраховане“ означава процента от всяка застрахована загуба, който не се обезщетява от застрахователя, а се поема от друг застраховател;

13) „процентно участие“ означава презастраховане, при което застрахователят трябва да прехвърли, а презастрахователят да приеме, определен процент от всеки риск в определена категория полици, подписани от застрахователя;

14) „допълнително покритие“ означава допълнително покритие над кредитен лимит, определен от друг застраховател;

15) „полица за целия оборот“ означава застрахователна полица за кредит, различна от покритие на индивидуален риск; т.е. застрахователна полица за кредит, която обхваща всички или по-голямата част от продажбите на кредит на застрахованото лице, както и дължимите плащания от продажби, осъществени с множество купувачи.

3. **Приложимост на член 107, параграф 1 от Договора**

3.1. *Общи принципи*

11. Член 107, параграф 1 от Договора гласи, че „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

12. Ако държавните застрахователи предоставят застраховане на експортни кредити, това застраховане включва държавни ресурси. Участието на държавата може да предостави на застрахователите или износителите избирателно предимство и по този начин може да наруши или да заплашва да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки. Принципите, изложени в точки 3.2, 3.3 и 4, имат за цел да се предоставят насоки относно начина, по който тези мерки ще бъдат оценявани съгласно правилата за държавната помощ.

3.2. *Помощ за застрахователи*

13. Ако държавните застрахователи се ползват с определени предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, може да е налице държавна помощ. Тези предимства могат да приемат различни форми и могат да включват например:

а) държавни гаранции за заеми и загуби;

б) освобождаване от изискването за създаване на подходящи резерви и другите изисквания, произтичащи от изключването на операциите по застраховане на експортни кредити за сметка на държавата или гарантирани от нея от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([12]);

([12]) Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

в) частично или пълно освобождаване от дължими по принцип данъци (като например корпоративни данъци и данъци върху застрахователните полици);

г) предоставяне на помощ или капиталово участие от държавата или други форми на финансиране, които не са в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика;

д) предоставяне от страна на държавата на услуги в натура, като например достъп и използване на държавна инфраструктура, съоръжения или привилегирована информация, при условия, които не отразяват тяхната пазарна стойност;

е) пряко презастраховане от държавата или пряка държавна гаранция за презастраховане при условия, които са по-благоприятни от предлаганите на частния презастрахователен пазар, което води до занижаване на цената на презастрахователното покритие или до изкуственото създаване на капацитет, който не би бил наличен на частния пазар.

3.3. *Забрана за предоставяне на държавна помощ за експортни кредити*

14. Предимствата за държавните застрахователи, изброени в точка 13 по отношение на продаваемите рискове, засягат търговията в Съюза с услуги за кредитно застраховане. Те водят до различия в наличното застрахователно покритие за продаваемите рискове в отделните държавите членки. Това нарушава конкуренцията между застрахователите в отделните държави членки и произвежда вторични ефекти върху търговията в Съюза, независимо от това дали става дума за износ в рамките на Съюза или за износ извън неговите граници ([13]). Поради тези причини, ако държавните застрахователи се ползват с такива предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, те не следва да бъдат в състояние да застраховат продаваеми рискове. Следователно е необходимо да се определят условията, при които държавните застрахователи могат да извършват дейност, за да се гарантира, че не се ползват от държавна помощ.

15. Предимствата за държавните застрахователи също така понякога се прехвърлят — поне частично — върху износителите. Такива предимства могат да нарушат конкуренцията и търговията и представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Ако обаче са изпълнени условията за застраховане на експортни кредити за продаваеми рискове, посочени в раздел 4.3 от настоящото съобщение, Комисията ще приеме, че към износителите не е прехвърлено неправомерно предимство.

4. **Условия за предоставяне на застраховане на експортни кредити за временно непродаваеми рискове**

4.1. *Общи принципи*

16. Както е посочено в точка 14, ако държавните застрахователи се ползват с предимства в сравнение с частните кредитни застрахователи, както е описано в точка 13, те не могат да застраховат продаваеми рискове. Ако държавните застрахователи или техните дъщерни предприятия желаят да застраховат продаваеми рискове, трябва да се гарантира, че в тази си дейност те не се ползват пряко или косвено от държавна помощ. За тази цел те трябва да притежават определен размер собствени средства (граница на платежоспособност, включително гаранционен фонд) и технически резерви (изравнителен резерв) и трябва да са получили необходимия лиценз в съответствие с Директива 2009/138/ЕО. Те трябва също така поне да изготвят отделен отчет за управление и отделни отчети за своята дейност по застраховане на продаваеми и на непродаваеми рискове с подкрепа от държавата или от нейно име, за да докажат, че не получават държавна помощ за извършваното от тях застраховане на продаваеми рискове. Отчетите за предприятия, застраховани за собствена сметка на застрахователя, следва да съответстват на разпоредбите на Директива 91/674/ЕИО на Съвета ([14]).

17. Държавите членки, които предоставят презастрахователно покритие на застраховател на експортни кредити под формата на участие или в качеството си на страна по договори за презастраховане, сключени с частния сектор, покриващи продаваеми и непродаваеми рискове, трябва да са в състояние да докажат, че този режим не съдържа държавна помощ по смисъла на точка 13, буква е).

18. Държавните застрахователи могат да предоставят застраховане на експортни кредити за временно непродаваеми рискове при спазване на условията, изложени в точка 4 от настоящото съобщение.

([13]) В своето решение по дело C-142/87 *Кралство Белгия срещу Комисията на Европейските общности* Съдът постанови, че не само помощта за износ в рамките на Съюза, но и помощта за износ извън Съюза може да окаже влияние върху конкуренцията и търговията в Съюза. И двата вида операции се застраховат от застрахователите на експортни кредити и следователно помощта и за двата вида може да засегне конкуренцията и търговията в рамките на Съюза.

([14]) Директива 91/674/ЕИО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия (ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 7).

4.2. *Изключения от обхвата на продаваемите рискове: временно непродаваеми рискове*

19. Независимо от определението за продаваеми рискове, някои търговски или политически рискове, или и двата вида риск, за купувачи, установени в посочените в приложението държави, се считат за временно непродаваеми в следните случаи:

а) когато Комисията реши временно да извади една или повече държави от списъка на държавите с продаваеми рискове в приложението, както е описано в точка 5.2, тъй като капацитетът на частния застрахователен пазар е недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове в съответната държава или държави;

б) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.3 от настоящото съобщение — Комисията реши, че рисковете, поети от малки и средни предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([15]) с общ годишен оборот от износа, ненадвишаващ 2,5 милиона евро, са временно непродаваеми за износителите в уведомяващата държава членка;

в) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.3 от настоящото съобщение — Комисията реши, че покритието на индивидуален риск с период на риска от най-малко 181 дни и по-кратък от две години е временно непродаваемо за износителите в уведомяващата държава членка;

г) когато — след като получи уведомление от държава членка в съответствие с точка 5.4 от настоящото съобщение — Комисията реши, че поради недостиг на застраховане на експортни кредити някои рискове са временно непродаваеми за износителите в уведомяващата държава членка.

20. За да се сведе до минимум нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар, рисковете, които се смятат за временно непродаваеми в съответствие с точка 19, могат да бъдат покрити от държавни застрахователи, при условие че отговарят на условията, изложени в точка 4.3.

4.3. *Условия за предоставяне на покритие за временно непродаваеми рискове*

4.3.1. Качество на покритието

21. Качеството на покритието, предлагано от държавните застрахователи, трябва да бъде в съответствие с пазарните стандарти. По-специално могат да бъдат покривани единствено икономически оправдани рискове, т.е. рискове, които са приемливи въз основа на разумни застрахователни принципи. Максималният процент на покритие трябва да бъде 95 % за търговските и политическите рискове, а изчакателният период трябва да бъде минимум 90 дни.

4.3.2. Застрахователни принципи

22. При оценяването на рисковете трябва винаги да се прилагат разумни застрахователни принципи. Следователно рискът при рискови от финансова гледна точка сделки не трябва да е приемлив за застраховане по схеми с държавна подкрепа. По отношение на тези принципи критериите за приемливост на риска трябва да бъдат изрично формулирани. При вече съществуващи бизнес отношения износителите трябва да имат положителна история по отношения на търговията и/или плащанията. Купувачите трябва да имат добра застрахователна история, вероятността от неизпълнение на купувачите трябва да е приемлива и техните вътрешни или външни финансови рейтинги също трябва да са приемливи.

4.3.3. Подходящо ценообразуване

23. Поемането на риск при договора за застраховане на експортни кредити трябва да бъде възнаградено с подходяща премия. За да се сведе до минимум изтласкването от пазара на частни кредитни застрахователи, средните премии по публично подпомагани схеми трябва да бъдат по-високи от средните премии на частните кредитни застрахователи за подобни рискове. Това изискване гарантира постепенното преустановяване на държавната намеса, тъй като по-високите премии ще гарантират, че износителите ще се обърнат отново към частните кредитни застрахователи веднага щом пазарните условия позволяват това и когато рискът отново стане продаваем.

([15]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

24. Ценообразуването се счита за подходящо, ако се начислява минималната годишна рискова премия ([16]) (премия в защитената област — safe harbour premium) за съответната категория риск на купувача ([17]), посочена в таблицата по-долу. Прилага се минималната премия, освен в случаите, когато държавите членки представят доказателства, че тези ставки са неподходящи за въпросния риск. При рамковите застрахователни полици категорията риск трябва да съответства на средния риск на купувачите, покрити от полицата.

Категория риск	Минимална годишна рискова премия ([1]) (% от застрахованата сума)
Отличен ([2])	0,2—0,4
Добър ([3])	0,41—0,9
Задоволителен ([4])	0,91—2,3
Слаб ([5])	2,31—4,5

([1]) Минималната премия по договор за 30-дневна застраховка може да бъде изчислена, като годишната рискова премия се раздели на 12.
([2]) Категорията риск „отличен“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A- на Standard & Poor's.
([3]) Категорията риск „добър“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги BBB+, BBB или BBB- на Standard & Poor's.
([4]) Категорията риск „задоволителен“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги BB+, BB или BB- на Standard & Poor's.
([5]) Категорията риск „слаб“ включва рискове, съответстващи на кредитните рейтинги B+, B или B- на Standard & Poor's.

25. За съзастраховането, пропорционалното презастраховане и допълнителното застрахователно покритие ценообразуването се счита за подходящо само ако начислената премия е с поне 30 % по-висока от премията за (първоначалното) покритие, предоставено от частен кредитен застраховател.

26. За да се счита ценообразуването за подходящо, към рисковата премия трябва да бъде добавена административна такса, независимо от срока на договора.

4.3.4. Прозрачност и докладване

27. Държавите членки трябва да публикуват въведените схеми за рисковете, които се считат за временно непродаваеми съгласно точка 19, на уебсайтовете на държавните застрахователи, като посочат всички приложими условия.

28. Те трябва да представят на Комисията годишни доклади относно рисковете, които се считат за временно непродаваеми съгласно точка 19 и които са покрити от държавни застрахователи. Те трябва да представят докладите най-късно на 31 юли на годината след намесата.

29. Докладът трябва да съдържа следната информация за всяка схема:

а) общия размер на предоставените кредитни лимити;

б) застрахования оборот;

в) начислените премии;

г) регистрираните застрахователни събития и изплатените обезщетения;

д) възстановените суми;

е) административните разходи по схемата.

([16]) За всяка съответна категория риск диапазонът на минималната рискова премия беше определен въз основа на едногодишните спредове на суаповете за кредитно неизпълнение въз основа на съставен рейтинг, в който влизат рейтингите на трите основни агенции за кредитен рейтинг (Standard & Poor's, Moody's и Fitch) за годините от 2007 г. до 2011 г., като се приема, че средните коефициенти на суброгиране за застраховането на краткосрочни експортни кредити възлизат на 40 %. Впоследствие диапазоните бяха направени непрекъснати, за да бъде по-добре отчетен фактът, че рисковите премии не остават постоянни във времето.
([17]) Категориите риск на купувачите се основават на кредитни рейтинги. Не е необходимо рейтингите да бъдат получени от определени рейтингови агенции. Приемливи са също и националните рейтингови системи или рейтинговите системи, използвани от банките. За предприятията без рейтинг от публична агенция може да се приложи рейтинг, основаващ се на проверима информация.

30. Информацията трябва да се предостави във вид на електронна таблица, който позволява да се извършва търсене в данните, както и данните да се извличат, изтеглят и лесно публикуват в интернет, например във формат CSV или XML. Държавите членки трябва да публикуват докладите на уебсайтовете на държавните застрахователи.

5. **Процедурни правила**

5.1. *Общи принципи*

31. Рисковете, посочени в точка 19, буква а), могат да бъдат покрити от държавни застрахователи при спазване на условията, изложени в точка 4.3. В такива случаи не е необходимо да се уведомява Комисията.

32. Рисковете, посочени в точка 19, букви б), в) и г), могат да бъдат покрити от държавни застрахователи при спазване на условията, изложени в точка 4.3, и след като Комисията е била уведомена и е дала одобрение.

33. Неизпълнението на някое от условията в точка 4.3 не означава, че застраховането на експортни кредити или застрахователната схема са автоматично забранени. Ако държава членка желае да се отклони от някое от условията, изложени в точка 4.3, или ако има съмнения дали планирана схема за застраховане на експортни кредити изпълнява условията, изложени в настоящото съобщение, по-специално в част 4, държавата членка трябва да уведоми Комисията за схемата.

34. Анализът съгласно правилата за държавната помощ не предопределя съвместимостта на дадена мярка с други разпоредби на Договора.

5.2. *Изменение на списъка на държавите с продаваеми рискове*

35. Когато решава дали липсата на достатъчен капацитет на частните застрахователи оправдава временното изваждане на държава от списъка на държавите с продаваеми рискове съгласно точка 19, буква а), Комисията ще вземе под внимание следните фактори, подредени по приоритет:

а) свиване на капацитета на частните кредитни застрахователи: по-специално решението на голям кредитен застраховател да не покрива рискове за купувачи в съответната държава, съществено намаляване на общите застраховани суми или значителен спад в съотношенията на приемливост на риска за съответната държава в рамките на период от шест месеца;

б) влошаване на рейтингите на държавния дълг: по-специално внезапни промени в кредитните рейтинги в рамките на период от шест месеца, например няколко понижавания на рейтинга от независимите рейтингови агенции или голямо увеличение на спредовете по суаповете за кредитно неизпълнение;

в) влошаване на резултатите на предприятията: по-специално рязко увеличаване на случаите на несъстоятелност в съответната държава в рамките на шест месеца.

36. Когато пазарният капацитет стане недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове, Комисията може да преразгледа списъка на държавите с продаваеми рискове в приложението по писмено искане на най-малко три държави членки или по своя собствена инициатива.

37. Ако Комисията възнамерява да измени списъка на държавите с продаваеми рискове, тя се консултира и търси информация от държавите членки, частните кредитни застрахователи и заинтересованите страни. Консултацията и видът на исканата информация се оповестяват на уебсайта на Комисията. Периодът за консултации обикновено не надвишава 20 работни дни. Когато въз основа на събраната информация Комисията реши да измени списъка на държавите с продаваеми рискове, тя обявява това решение на своя уебсайт.

38. Временното изваждане на държава от списъка на държавите с продаваеми рискове по принцип важи поне 12 месеца. Свързаните с временно извадената държава застрахователни полици, които са подписани през този период, са валидни за максимален период от 180 дни след датата, на която временното изваждане се прекратява. Нови застрахователни полици не могат да бъдат подписвани след тази дата. Три месеца преди да бъде прекратено временното изваждане Комисията ще обмисли дали да удължи срока на изваждането на съответната държава от списъка. Ако Комисията прецени, че пазарният капацитет все още е недостатъчен за покриване на всички икономически оправдани рискове при отчитане на факторите, посочени в точка 35, тя може да удължи временното изваждане на държавата от списъка в съответствие с точка 37.

5.3. *Задължение за уведомяване за временно непродаваеми рискове съгласно точка 19, букви б) и в)*

39. Информацията, с която Комисията понастоящем разполага, сочи, че е налице пазарна неефективност по отношение на рисковете, посочени в точка 19, букви б) и в), както и че поради това тези рискове са непродаваеми. Трябва да се има предвид обаче, че липсата на покритие не се наблюдава във всички държави членки и че с времето положението може да се промени, тъй като в частния сектор може да възникне интерес към този пазарен сегмент. Държавната намеса следва да е разрешена единствено за рискове, които в противен случай пазарът няма да покрие.

40. По тези причини, ако държава членка желае да покрива рисковете, посочени в точка 19, буква б) или буква в) от настоящото съобщение, тя трябва да уведоми Комисията съгласно член 108, параграф 3 от Договора и да докаже в своето уведомление, че се е обърнала към основните кредитни застрахователи и брокери в тази държава членка ([18]) и им е дала възможност да докажат, че в нея се предлага покритие за въпросните рискове. Ако засегнатите кредитни застрахователи и брокери не предоставят на държавата членка или на Комисията информация за условията на покритието и застрахованите суми за вида рискове, които държавата членка желае да покрива, в срок от 30 дни от получаването на искане от държавата членка или ако предоставената информация не доказва, че в тази държава членка е налице покритие за съответните рискове, Комисията ще счита рисковете за временно непродаваеми.

5.4. *Задължение за уведомяване в други случаи*

41. По отношение на рисковете, посочени в точка 19, буква г), в своето уведомление до Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора засегнатата държава членка трябва да докаже, че във въпросната държава членка не е налице покритие за износителите поради сътресение в предлагането на частния застрахователен пазар, по-специално в резултат на оттеглянето от съответната държава членка на голям кредитен застраховател, намаления капацитет или ограничена продуктова гама в сравнение с други държави членки.

6. **Дата на прилагане и срок на действие**

42. Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящото съобщение, считано от 1 януари 2022 г., с изключение на списъка на държавите в приложението, който ще се прилага от 1 април 2022 г. До 31 март 2022 г. Комисията ще счита всички търговски и политически рискове, свързани с износа за всички държави, за временно непродаваеми в съответствие с временното освобождаване, посочено в точка 33 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 ([19]) и в точка 62 от Съобщение на Комисията C(2021) 8442 относно шестото изменение на Временната рамка. Комисията може да реши да адаптира настоящото съобщение по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да вземе предвид други политики на Съюза и международни ангажименти.

([18]) Потърсените кредитни застрахователи и брокери следва да бъдат представителни по отношение на предлаганите продукти (например специализирани доставчици за индивидуални рискове) и големината на пазара, който покриват (например представляващи съвместно поне 50 % от пазара).

([19]) Съобщение на Комисията „Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19“, C(2020) 1863, 19.3.2020 г. (ОВ C 91I, 20.3.2020 г., стр. 1), изменено със съобщения на Комисията C(2020) 2215 (ОВ C 112I, 4.4.2020 г., стр. 1), C(2020) 3156 (ОВ C 164, 13.5.2020 г., стр. 3), C(2020) 4509 (ОВ C 218, 2.7.2020 г., стр. 3), C(2020) 7127 (ОВ C 340I, 13.10.2020 г., стр. 1), C(2021) 564 (ОВ C 34, 1.2.2021 г., стр. 6) и C(2021) 8442 (ОВ C 473, 24.11.2021 г., стр. 1). Точки 24—27 и точка 62 от Съобщение на Комисията C(2021) 8442 относно шестото изменение на Временната рамка предоставят допълнителна информация относно временното освобождаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на държавите с продаваеми рискове

Белгия	Кипър	Словакия
България	Латвия	Финландия
Чехия	Литва	Швеция
Дания	Люксембург	Австралия
Германия	Унгария	Канада
Естония	Малта	Исландия
Ирландия	Нидерландия	Япония
Гърция	Австрия	Нова Зеландия
Испания	Полша	Норвегия
Франция	Португалия	Швейцария
Хърватия	Румъния	Обединено кралство
Италия	Словения	Съединени американски щати

ПОПРАВКИ

Поправка на Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно безопасността на детските играчки

(Официален вестник на Европейския съюз L 170 от 30 юни 2009 г.)

1. На страница 6, член 2, параграф 2, буква д)

вместо: „д) пързалки и катапулти.“

да се чете: „д) прашки и катапулти.“

2. На страница 22, приложение II, дял II (Възпламенимост), точка 2

вместо: „2. Детските играчки, които поради съществени за функционирането им причини съдържат вещества или смеси, които покриват класификационните критерии, посочени в раздел 1 от допълнение Б, в частност материали и оборудване за химични опити, сглобяване на модели, пластмасови или керамични калъпи, емайлиране, фотография или сходни дейности, не трябва да съдържат като такива вещества или смеси, които могат да станат възпламеними в резултат на отделянето на негорими летливи техни съставки.“

да се чете: „2. Детските играчки, които поради съществени за функционирането им причини съдържат вещества или смеси, които покриват класификационните критерии, посочени в раздел 1 от допълнение Б, в частност материали и оборудване за химични опити, сглобяване на модели, пластмасови или керамични отливки, емайлиране, фотография или сходни дейности, не трябва да съдържат като такива вещества или смеси, които могат да станат възпламеними в резултат на отделянето на негорими летливи техни съставки.“

3. На страница 36, приложение V, дял Б, точка 4, четвърти параграф

вместо: „По-специално за химически по естеството си се считат следните детски играчки: химически комплекти, комплекти от пластилин, миниатюрни работилници за керамика, емайлиране или фотография, както и други подобни детски играчки, които предизвикват химически реакции или сходни изменения във веществата при употреба.“

да се чете: „По-специално за химически по естеството си се считат следните детски играчки: химически комплекти, творчески комплекти за моделиране и вграждане на фигури, миниатюрни работилници за керамика, емайлиране или фотография, както и други подобни детски играчки, които предизвикват химически реакции или сходни изменения във веществата при употреба.“

ISSN 1977-0618 (електронно издание)
ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG